

312165

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

సంపుటము ౧౭
Vol 17

చెన్న పట్టణము 1929-వ సం॥ మే నెల 15-వ తేది బుధవారము
శ్రీ శుక్లనామ సంవత్సర వైశాఖమాస శుద్ధ సప్తమి

సంచిక ౩౬
No 36

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్ప వారిచే
వేలకువేలు యోగ్యతా
పత్రములు పొందియున్నది
తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల
బాపును. పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును.
పోట్ల బోగొట్టును. బెణుకుల భేదించును.
నాపుల నూపుమాపును. దగ్గునుతగ్గించును
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పుల తగ్గించును. విచేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము
అన్ని విధములగు నొప్పులకు
సంజీవివంటిది

పంచభాష చీటీ చూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో సహా సీసా 1-కి 0-10-0
డజక్ 1-కి రు 6-4-0 లు.

ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో

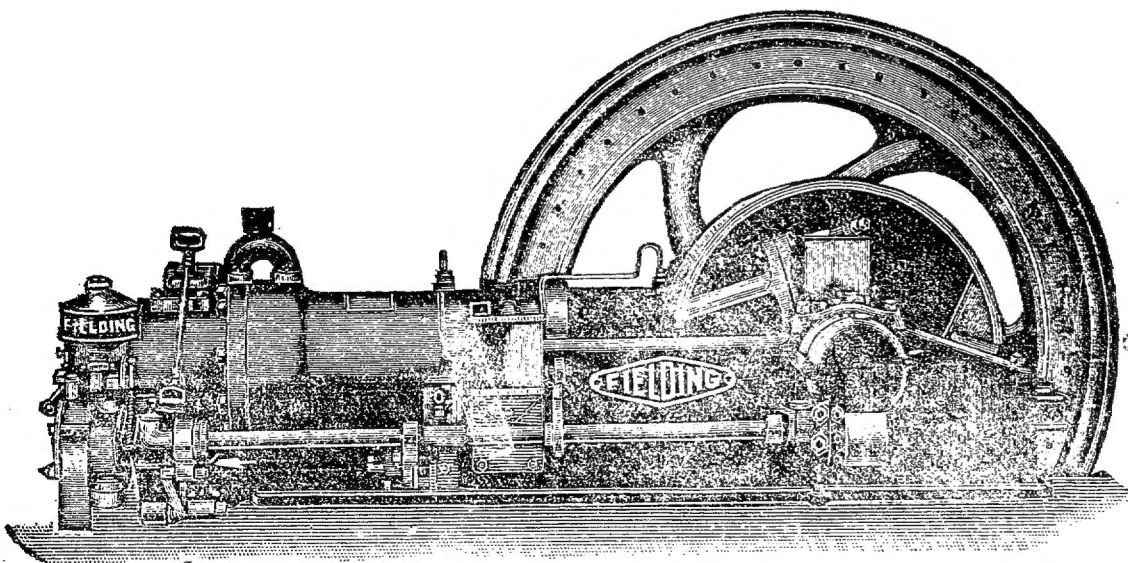
6, 7 తంబుచెట్టివీధి, మద్రాసు
లేక

109, ఫ్రేరిరోడ్డు, పోర్టు, బాంబాయి.

వేటెంటు
కోల్డుస్టారింగు
క్రాడాయిలు
యింజనులు

“ఫ్లిట్టింగు”

క్లిక్ స్టారింగు
క్లిమిడికల్
క్రాడాయిలు
యింజనులు

ఈకోల్డు స్టారింగు యింజనులు చాలాక్షేమకరముగా పనిచేయుటకు కొరియిప్రాపు మెట్లతో
క్షేమకరమైన కంప్రెషనలతో తయారుచేయబడు చున్నవి. ఈశ్రమిడికల్ యింజనులు సుమారు రెండే
నిమిషములలో యిగ్నీ పనీట్యూబు కాల్చిన మాత్రమే స్టార్టు అగును.

మెకానిజం బహుశుభము—క్రాడాయిలుఖర్చు బహుతక్కువ. ధరలు అతి సరసము అన్ని
సార్లున్న చాలా బలముగలవిగా నున్న టెంపరగలవిగానున్న వుండును. 12½ మొదలు 50 బి
హెచ్. పి. వరకు అన్ని సైజులు యెప్పుడున్న స్టాకులోవుంచబడును.

బ్రాంచి: మెయిన్ రోడ్డు, విజయనగరం. } సోల్ యేజెంట్లు:—డి. యల్. శాస్త్రి అందుకో,
12, తంబుచెట్టివీధి, మద్రాసు.

ఆర్డరసాయనశాల

ముక్త్యాల (కృష్ణా)
ప్రశస్త మైనవి. శాస్త్రీయమైనవి. ఆయుర్వేద వాషధ
ములు దొరకుచోటు. మీ కేమందు కావలసినను మాకే వ్రాయు
దు. కేటలాగు ఉచితము.
మా చెప్ప పురి ఏజెంటు—
కే. వి. శేషయ్య
3/15 నల్ల తంబివీధి. తిరుచిక్కేడి, మద్రాసు

సిందూరభూషణం.

గర్భిణీస్త్రీలకు గలగు శనిగు, బోక, ఉడుక, కాక
ము, జ్వరము నివర్తింపజేయును. ఇతరులగుడ నేవినక
వచ్చును. రు 1 కి 2 రూ.

(3) చరకాశ్రమం - నూజివీడు (కన్నడ)

ఘన సార చంద్రిని

నెగిసోగములను, స్త్రీలకు నూజివీడు, శేష్
నాయిది ఎరువు, తొలుపు, బొటాను, మొదలు అందుల నెగిసో
గములను, స్త్రీలకు వింతియి ఉజుమికోగములను నయ్యలను
నావించును సీసా 1-కి రు 1-8-0.

దీనికి అరుదైనముక్క నింపబడి అత్యున్నతమయోగింనుట
వచ్చును. చంద్రిని అత్యున్నత సీసా 1-కి రు 1-4-0 బి. పి. ఖర్చు
లు ప్రత్యేకము.

పి. పి. వి. అంగుళో, తిరుచిక్కేడి కలెక్టరేటు, తిరుచిక్కేడి, తిరుచిక్కేడి, తిరుచిక్కేడి.

బొంబాయి జ్యాయలరిమార్పు

అసలు సవరం బంగారుకు
అసలు రాళ్లుపెట్టిన సగలకు
ఉత్తరవాద మివ్వబడును.

కేటలాగు ఇనామగా పంపబడును.

2/94 చైనాబజారు రోడ్డు, మద్రాసు.

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1929 సం॥ మే నెల 15-వ తేది బుధవారము

1. ధాన్యములు

బియ్యము బస్తాలు		
మనుమ తెనాలిది ,, ప 42 కలవిరు	18 0 0	18 8 0
తెనాలిది ,, డిటో	18 8 0	14 8 0
ధిల్లి ,, డిటో	15 8 0	17 0 0
రాగులు త. 164 బస్తా 1-కి	11 0 0	12 0 0
సువ్వులు ,,	21 0 0	24 0 0

2. ధాన్యము పప్పులు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205	16 0 0	17 0 0
సెనగలు ,, డిటో	16 8 0	18 0 0
పెసలు ,, డిటో	16 0 0	17 8 0
మినుములు ,, డిటో	17 8 0	18 0 0
ఉలవలు ,, ర 195	9 0 0	10 0 0

3. నూనెవస్తువులు

సువ్వులనూనె బా 1-కి	140 0 0	150 0 0
నెయ్యి మ 1-కి	12 0 0	19 0 0
వేరు సెనగపప్పు బా 1-కి	46 0 0	47 0 0
వేరు సెనగనూనె గానుగ బా 1-కి ర 104 మినుకొనూనె 100		
అముదము బా 1-కి	100 0 0	102 0 0

4. చిల్లరవస్తువులు

చాయపసుపు బా 1-కి	100 0 0	105 0 0
కూరపసుపు ,,	55 0 0	65 0 0
మిరపకాయలు (గుంటూరుది) బా 1-కి	91 0 0	94 0 0
దనియాలు ,, బా 1-కి	42 0 0	49 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మణుగు 1-కి ర 40	50	
బెల్లము బా 1-కి	28 3 0	49 0 0
అస్కాచక్కెర బస్తా 1-కి	26 0 0	26 4 0
చింతపండు బా 1-కి	35 0 0	50 0 0

5. ఇనుము

పట్టారకం బా 1-కి	33 0 0	34 0 0
చదరం ,,	27 0 0	34 0 0
రవుండు ,,	32 8 0	35 0 0

6. నూలు

నెం 20 బెన్ని సింహంయూపె	రు	7 15 0
నెం 6 ,, కటారి		5 0 0
నెం 24 ,, లాకి		5 10 0
నెం 40 జమ్మరు 10 పా		11 4 0
నెం 44 సాండా		5 18 0
నెం 40 రాకి		10 9 6
నెం 4 బెన్ని మసీదు		4 12 8

7. లోహములు

వండి 100 తులం 1-కి	రు	59 0 0 రు 62 8 0
బంగారుతులం 1-కి		21 0 0 21 2 0
పవరను 1-కి		18 8 8
ఇత్తడి బా 1-కి		275 0 0
రాగి బా 1-కి		320 0 0

8. రంగులు

అతి మేలు స్వీట్లరూండు అలిజరయిక్ సింహంమార్కు		
పిపా 1-డిగ్రీలు 200 కి రు	47 0 0	
,, నీలిరంగు 1 రతి	1 10 0	
,, 14 రతులు	1 10 0	
,, 28 రతులు	1 9 0	
,, 56 రతులు	1 8 9	
,, 1 అందరు	1 8 0	
సర్కుటు పాస్టుసాల్-బోల్డ్ అనగా (బ్లూ-రెడ్డు)	8 4 0	
కొంగో 3 డి	1 0 0	
నవరు 4 డి	1 2 0	

వర్ణాశ్రమధర్మ మహాసభ

(స్వకీయవిలేఖరి)

బెజవాడ, మే 12:—నిన్న సాయంత్రము, యాకోబు బ్రహ్మశ్రీ పుల్లి ఉమామహేశ్వరశాస్త్రి, మల్లాది రామకృష్ణ చయనులు నల్లనిప్పకవర్తుల తిరువెంకటాచార్యులు, అమ్మయ వాచస్పతి వడలి లక్ష్మీనారాయణశాస్త్రి, కాశీభట్ల బ్రహ్మయ్య శాస్త్రి శతావధాని వేమూరి శ్రీరామశాస్త్రి క. కోటేశ్వర దీక్షితులు, కొంపల్లి సుబ్బారాయశాస్త్రి, కాశీభట్ల బ్రహ్మయ్య శాస్త్రిగారు హిందూవివాహపద్ధతియొక్క ప్రాశస్త్యమును గూర్చి కాస్తాగ్రధనహితముగ ఎల్లరకు తెలియజేయు ఉపన్యాసముల నొసంగిరి.

ఋగ్వేదకాలముందును, సూత్రకాలముందును పౌరాణిక కాలముందును, బాలికావివాహము లున్నవనియు, అందులన సంతతిబలహీనము కాలేదనియు, పాశ్చాత్య దేశములందువలెగాక ఈ హిందూ దేశమున వివాహమునకు పవిత్రతగలదనియు, అట్టి పవిత్ర వివాహపద్ధతి మనమును దివ్యసృష్టితో చూచి నియమించి యుండినదియు అట్టి కళ్యాణమును మార్చకూడదనియు రుజువుచేయుచు సంభాషించిరి.

మహమ్మదీయ ప్రభుత్వకాలమున బాల్యవివాహములు అచులునకు వచ్చినవని కొందరు నవీనాచారులు చెప్పెడుమాటలు కల్లయని నిరూపించిరి.

ప్రస్తుతకాలమున బలహీనులగుటకు ఇంగ్లీషు విద్య పూటకూర్చు, కాశీహోటల్లు మున్నగునవి కారణములనియు, మన వివాహపద్ధతి కారణము కానేరదనియు స్పష్టపరచిరి. ఈ తరమువారి తండ్రులు, తాతలు బలీయులుగా నుండిగదా! వారి వివాహములు బాల్యముందే జరిగియుండెనే. వారు బలముగలిగి యుండుటకును, నేటి నవనాగరికులు బలహీనులగుటకు కారణ మేమనిరి. సభావేదికనుండి పండితోత్తములు ప్రశ్నించిరి.

శ్రీమంతు పీష్వాకాలమున బాల్యవివాహము లుండెను. బాల్యవివాహము జరిగిన దండుటకే శ్రీమంతు పీష్వాలుజన్మించిరి. వారు డిల్లీ పాదుషాలను పాదాక్రాంతుల జేయగలిగిరే? హైదరాబాదు నవాబువద్దనుండి చౌతునునూలుచేసి ఆసెతు

హిమాచల పర్వతము హిందూపాతాళమును ఆడించిరే. ఆనాడు లేని బాల్యవివాహకారణము నేడెలవచ్చె ననిరి.

ఎవరో పాశ్చాత్య దేశశ్రీ అనినమాటలకు లజ్జించి ఇట్టి అనవసరకార్యమునకు గడంగకూడదనిరి.

స్వరాజ్య సంపాదనకు పూర్తితో గడంగజాలక ఇట్టి బిల్లులను మోహినీకన్య అపవాదములలోకిక్కి ప్రవేశప జన దనిరి. వివేకానందులవారు, సరో టి. మాధవరావుగారు నిజే దిత సోదరిమున్నగువారు మన వివాహపద్ధతియే ఉత్తమమైనదని చెప్పినవాక్యములను స్మరణకు తెచ్చిరి. పాశ్చాత్యదేశములందు గల విడాకుల పెండ్లిండ్లును, గుత్తు పెండ్లిండ్లును ఖండించుచు మన దేశపు పవిత్రమైన వివాహపద్ధతిని క్లాషించుచు పాశ్చాత్యపండితులొసంగిన అభిప్రాయములను సభవారికి తెలియ జెప్పిరి. మొత్తముమీద పదునాలుగు తీర్మానములు యేకగ్రీవమున హాదించబడినవి. కాశీమహాసభ తీర్మానములనుసరించి తీర్మానములు చేయబడెను. స్థాయిసంఘ మేర్పరుపబడెను.

అధ్యక్షులవారు ధర్మరక్షణకై సభ్యులను పురికొల్పుచు ఉపన్యాసము నొసంగిరి. సభకై చేయబడినయోర్పాట్లకు కార్యదర్శుల కొనియాడిరి. ప్రతినిధులకై చేయబడిన భోజనపు ఏర్పాట్లకు శ్రీయుత యనమండ్ర లక్ష్మీనరసింహము పంతులుగారికి వందనము లర్పించబడెను. ఈరాత్రి 9 గంటలకు ఇట్లు సభ జయ ప్రదముగ సమాప్తి చేయబడెను.

చిలుకూరి నారాయణరావు ఎమ్. ఏ. ఎల్. టి. గారి

గ్రంథములు

1. కురాను మరీఫ్ (తెనుగు) 4 0 0
2. ఆశోక చక్రవర్తి ధర్మశాసనములు (మూలము సంస్కృతము, తెనుగు, ఉపాధ్యతము) 2 0 0
3. సంస్కృత లోకోక్తులు (1800) తెనుగు వివరణముతో 1 0 0
4. ప్రాచీన హైందవ ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వము 0 12 0
5. ఉపనిషత్తులు (ఈశ, కేన, కఠ, విశ్వరయ) చక్కని తెనుగు పద్యములు 0 6 0

వంయువారు :— సాధనబుక్కు డిపో, అనంతపురము 159

తరుణము మించిపోకమునుపే మీతలవెండ్రుకలగురించి తగ్గుశ్రద్ధ వహింపుడు.

వెండ్రుకలు దువ్వెనతో ఊడినప్పునంతవరకు ఆలసింపకుడు వెండ్రుకలు చెడిపోవుటకు అది అంత్యదశ యని గ్రహింపుడు.

కామినియాటియల్ రిజిస్టర్డు ను నేటినుండియే వాడుటారంభింపుడు.

తలవెండ్రుకల బాధలన్నింటికి

దివ్యామృతము

వెండ్రుకలను కాంతివిహీనముగాను, చిట్టిపోవుట బిరుసుగా నుండుటనుండి రక్షించి పట్టుకుచ్చునలె, తుమ్మెదరక్కలవలె నిగనిగలాడించును. ఈసులభపద్ధతిని నేడే పరీక్షింపుడు. మీవెండ్రుక లెంత త్వరలో అందముగా పెరుగునో, తలకు చల్లదనమును గలిగించు గనో మనింపుడు. కామినియాటియల్ మీవెండ్రుకలకు నేట్లు ఆధిక్యము గలుగజేయునో గుర్తింపుడు. ప్రతిపట్టణములోను, పల్లెలోను, మియారీవర్తకులయొద్ద కొనునప్పుడు,

సీసా 1-కి వెల రు 1-0-0; పోస్టేజి 0-6-0 ప్రత్యేకం. సీసాలు 3-కి రు 2-10-0; పోస్టేజి అ 0-12-0.

ఓటోదిల్ బహారు (రిజిస్టర్డు) కొనుట ముఖ్యము.

మీదుస్తులమీదగాని, జేబు రుమాలుమీదగాని రెండుమూడు చుక్కలు ఆటోదిల్ బహారు చల్లిన వెంటనే మిక్కిలి మనోహరమైనట్టి మల్లె, డైజీపువ్వుల పరిమళములను, వెనజల్లి నట్టినరవ్వును. పెండ్లిసమయములందు బంధువులందరిని సంతోషపరచుటకు, ఆటోదిల్ బహారు లప్పు మరెద్దియు కానరాదు. నేడే ఒకసీసాను కొని, దాని అద్భుతపరిమళము లనుభవించు.

1/2 ఔన్సు ఓటోదిల్ బహారు రు. 2-0-0
1/4 " " " 1-4-0
1 డ్రాము " " 0-12-0

నమూనాసీసా రెండణాల పోస్టు స్టాంపులు పంపిన, పంపబడును.

సువాసన కార్డు 1-కి అణా 1

ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికల్స్ కంపెనీ,

285, జమ్మామసీదు మార్కెటు, బొంబాయి. నెం. 2.

చి వ ర్ లె ట్ మో టార్స్

1929 సం॥లో

చి వ ర్ లె ట్ చారిత్ర మండు

ఆ రింటిని నాల్గు ఖరీదునకే నిచ్చుట
యనెడి గొప్ప ప్రయత్నమును
సాధించినట్లు తెలియజేయుచున్నాడు.

ఇండియా, బర్మా, సిలోను, తూర్పుపర్షియా దేశములం దెల్లడల నుండు మోటారిస్టులకు, ట్రక్కు స్వంతదారులకు, యిదివరలో వినని ఒక నూతన విషయమును నేడు జనరల్ మోటార్స్ వారు తెలియజేయుచున్నారు. అది ఏదన, 1929 చివర్ లెట్ కారులకు, ట్రక్కులకు, యిదివరలో కంటే నూటికి 32 చొప్పున అధికమగు శక్తిని తీవ్ర గమనమును, ఎత్తైన ప్రదేశముల కెక్కు శక్తి నిచ్చు 6 సిలండర్ల ఇంజను యిదివరలో యీ ప్రాంతముల వేరెన్నికగాంచిన 4 సిలండర్లమాదిరి కార్లతో సమానముగా పోగలుగుటయు, యించుమించుగా అదేవెల కిచ్చుటకు సిద్ధపరచుటయే. ఇంత అభివృద్ధికి బొంబాయిలో స్లాంటు నేర్పరచుటకు తోడు, జనరల్ మోటార్స్ వారు కృషి చేసిన వివిధ సదుపాయములే కారణము. ప్రాక్ దేశముల మోటారిస్టులకు జనరల్ మోటార్స్ వారు యొనర్చిన సాయము. బొంబాయినందు చేసిన కృషి ఫలితమేయిది. కార్లయొక్క విలువ కనుగొనుటకు ధరలజూచి లాభములేదు. వాటియొక్క గమనము, దారుఢ్యత, కార్లు నడుపుటకు తక్కువ ఖర్చులు అన్నియు చూచిన 4 సిలండర్లకార్లు, ట్రక్కులకంటే విలువైనవని తెలుసుకొనగలరు. క్రొత్తమాదిరీలు యీవారములో ప్రదర్శింపబడును.

ఇ త ర వి వ ర ము ల కొ ట కు ని రీ క్షింపుడు

జనరల్ మోటార్స్ ఇండియా, లిమిటెడ్

బొంబాయి.

కమ్యూనిజం నభా సమావేశము

అంగలూరు

కమ్యూనిజం నభా సమావేశము అంగలూరులో ఆరేక పూడి రామశాస్త్రిలు, త్రిపురనేని శివమయ్య, యలమంచి శ్రీ రామలంగారెడ్డి జరుపుటకు యత్న మొనరింపుచున్నారు. కమ్యూనిజం నభా సమావేశమును నిర్వహించునట్లు కమ్యూనిజం నభా సమావేశమును నిర్వహించునట్లు కమ్యూనిజం నభా సమావేశమును నిర్వహించునట్లు...

రమారమి 6, 7 సంవత్సరముల నుండి కమ్యూనిజం నభా సమావేశమును నిర్వహించునట్లు కమ్యూనిజం నభా సమావేశమును నిర్వహించునట్లు కమ్యూనిజం నభా సమావేశమును నిర్వహించునట్లు...

ఇది యిట్లుంటే ఓట్లను గురించి యెలమయ్య పెడమద్రాళి, బల్లిపర్రు, కొండపాడు, చంద్రాల మొదలగు గ్రామములలో జరిగిన కొట్లాటలను గూర్చి వేరుగ వ్రాయవలె? ఏపాప మెరుగని అమాయక కైతుల బలంబునగ పార్టీ వారులగ జేసి వారి నాశనమునకు వీజములు వేయుచున్నది. కమ్యూనిజం నభా సమావేశమును నిర్వహించునట్లు కమ్యూనిజం నభా సమావేశమును నిర్వహించునట్లు...

ఆంధ్ర వేపర్ మిల్సు కంపెనీ లిమిటెడ్

రాజమండ్రి

అనుమతి బొందిన మూలధనము రూ. 10,00,000

10000 ల రూ. 100 ల వాటాలుగ విభజింపబడినది.

వాటాలు యీ నెలముద్రవరకు ప్రత్యేకముగ పూర్వపు కర్నాటిక్ షేవరు మిల్సు లిమిటెడ్, వాటాదారులకు మాత్రమే వాటా లొసంగబడును. పూర్తిగా చెల్లించబడిన వాటాలకు ప్రతి పదిరూపాయలకు రూ. 4 లు కర్నాటిక్ షేవర్ మిల్సు వాటాదారులకు కమీషను ఇవ్వబడును. ఇప్పటికే నడచు వాటాదారులయందు సగము కన్న నెక్కువమంది వాటాలను కొనిరి. వాటాలను కొననివారి కీ కంపెనీతో సంబంధ మేమియు నుండదు. మే మవ్వడే పనిని ప్రారంభించితిమి. నెలరోజులలో కాగితములను తయారుచేయగలుగుదుము.

ఇతర వివరములకు

మోతే, వైడా అండ్ కో.,

మానేజింగ్ ఏజెంట్లకు వ్రాయుడు.

కావలెను

మంచి సామర్థ్యము, కలుకుబడిగల ఏజెంట్లు హిందూదేశము, బర్మా, సిలోను మొదలగు ప్రదేశము లందంతటను కట్టణములందు, తాలూకాలందు, జిల్లాలందు ఏంజెట్లు.

“నెక్టరు” నకు కావలెను

వైవిధ్యమైన, అమోఘమైన సకర్వరోగవారిణి మంచి జీతము, ఆకర్షణీయమైన కమీషను నియ్యబడును. నిజముగా మంచి వ్యాపారస్థులకు మంచి లాభముగలదు. తక్షణమే ఈదిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు.

MARX & Co., VEPERY, MADRAS, S. INDIA.

చనాపథి శబ్దార్థనిఘంటువు.

మూలకలయొక్క 35,000 సంస్కృతశబ్దములకు తెలుగు అర్థములు కలవు. క్యాలికోరైండు వెల రూ. 3-4-0. ఇందు సమస్తవిజములు కుదించి భిక్షములుచేయు యూనాని ఆయుర్వేదవిధానములు గలవు. మలం 1-కి రు 500 ల కిమ్మకుగల భిక్షముకూడ గలదు. క్యాలికోరైండు వెల రూ. 2-0-0 రెడ్డి సోదరులు, రాయవరము, గోదావరి.

గుడివాడతాలూకా అంతయు లింగం, అడ్డుమిల్లి పార్టీలలో ఉద్ధిశిష్యులచేత యీమంటను జల్లార్చువిషముకూడక యొక్క పార్టీకి జేరిన కమ్యూనిజం నభా సమావేశమున కునికి పట్టున అంగలూరులో కమ్యూనిజం నభా సమావేశము జరిపి అలలి పార్టీ వారి కేవలమిద్దరి రసలూకాల్పనలకు యేమిసంభవము? అడ్డుమిల్లి, లింగంపార్టీవారును తెల్లరు యిప్పుడుగాని మరొకప్పుడుగాని ఒక్కచోట సమావేశమై తమద్వేషములన్నిటిని విడిచిపెట్టి కమ్యూనిజం నభా సమావేశమున కై రుగ ప్రయత్నముల విచారించి విదవ ఏకాభిప్రాయముతో 10 వ కమ్యూనిజం నభా సమావేశము జరుపుట ప్రయత్నమున గాని యొక్కడపార్టీ లక్కడనే తగవులాడుచున్న మునుగులోని గుర్తులాటవలె తొందరపడి యొక్క పార్టీకి చెందిన నాప్రియసోదరులు కమ్యూనిజం నభా సమావేశమున విచారించుచున్న కమ్యూనిజం నభా సమావేశము? అంగలూరులో సభజరుపుట యనేక కారణములచే గొప్పనష్టముకలదు, కావున ప్రస్తుతము సభకు యీ గ్రామమునుండి యెత్తివేసి తదితరమండలములందు జరుపుట ప్రయత్నము. ఈజిల్లాయందే సభనుజరుప నా సోదరయువకులకు గట్టికోర్కెయన్నచో తాలూకాపార్టీలు రాజీపడువరకు ఆగియుండుట మంచిది. అట్లాగక త్వరపడి సభనుజరిపినచో అదియొక పార్టీసభయను అప్రతిష్ట తప్పక వికాసము కమ్యూనిజం నభా సమావేశము కలుగగలదు. నేనింతగ ప్రత్యేకవ్యవస్థపేర్కొని ప్రాముఖ్యత కారణమేమన వై ముగ్ధుల యువకులు తమసంతకములతో ఆహ్వానసంఘము గుడివాడలో 8 వ తేదీని సమావేశమగునని నాకాహ్వానముపిరి, కారణమేమో నాడు సమావేశము జరుగలేదు. సాంఘికము నామెరాలకించి సభాసమావేశంపై మెచ్చటాయని దీర్ఘముగ విచారించురు గాక.

చలసాని నాగభూషణము.

పందలపాక బనియనులు

కాటికట్టు, బెంగళూరు, నేలము మదిరి అన్ని రకముల బనియనులు మేము పందలపాక, మధురమిల్లల నూలతో తయారుచేసి విక్రయించుచున్నాము. తక్కువధరలు, ఏకమైన నున్నవి. వాడిమాడుడు 0-2-0 టెక్ల వంపువారికి కాంపిల్లు పంపుము. ఏజెన్సీ చక్కాస్తలు అంగీకరింపబడును.

ది ఇస్లామియా హౌజ్లెరి వర్క్సు

నెం58 పందలపాక, తూర్పుగోదావరి.

ది గ్రేట్ ఈస్టర్న్ లైఫ్

అస్సూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్

(ప్రియోర్ టెలిగ్రాఫ్ మెంబర్) (ఇంగ్లాండులో ఇన్ కార్పొరేటు చేయబడినది) రిజిస్టరు చేయబడినది.

ఇది ఆదర్శ ప్రాయముగ పోలీస్ పోలీస్ నిరద్దు చేయకూడదు. శాశ్వతముగా పనికి రాకుండా చేయ గూడదు. అను నిబంధనలు సహజముగనే యున్నది.

ధారాశ్రమైన పద్ధతిపై పనిచేయ ఏజెంట్లు కావలెను.

ఆర్. వెంకటాచారి, ఛీఫ్ ఏజెంట్లు,

రికర్డెడ్ సొసైటీ, వేపేరి, మద్రాసు,

రుక్మాంగదాచార్య,

హోమ్మపేట, ప్రొద్దుటూరు,

సుందరరాజన్ అయ్యంగార్,

“గోతావలస” రంగనాయకులపేట, నెల్లూరు.

ప్రాద్దుటూరు

గాంధీమహాత్ముడు తాడిపత్రినుండి మే 17 వ తేదీ సాయంకాలము బయలుదేరి మోటారులో నేరుగా ప్రాద్దుటూరు వరకు వచ్చుచున్నాడు. మార్గమధ్యమున కొండాపురము, మంగపట్టణము, ముద్దనూరు ఎత్తగుంట పట్టణం త్ర మున్నగు పెద్ద గ్రామములున్నవి. ఆయాస్థలములకు చుట్టుపట్టున నుండు గ్రామములవారును మతీయ శ్రద్ధాభక్తులుగల నితర గ్రామములవారును వారివారికి దగ్గరనుండు స్థలములకు వచ్చి మహాత్ముని దర్శించి కొనుక లొసంగిపోవలయునని ప్రార్థించుచున్నాను. పులవేందుల వారు ముద్దనూరు మకాములో కానుక లర్పించవచ్చును. జంబుల మడుగువారు ప్రాద్దుటూరు మకాములో కానుక లర్పించవచ్చును. ఇతర తాలూకాలవారు మాప్రాద్దుటూరునకు దయచేసి మహాత్ముని ఖద్దరు నిధికి ద్రవ్యము సొంగవలెను. మహాత్ముడు బొంబయిలో 28 వ తేదీ తప్పక యుండవలెను గనుక మనమండల మున నుండు ముఖ్యస్థలముల కన్నిటికి వచ్చుటకు విలులేకపోయెను. 18 వ తేదీ ఉదయము ప్రాద్దుటూరునుండి సంద్యాలకు మోటారులో బయలుదేరుదురు. మార్గమధ్యమున మైదుకూరు, చింతకుంట, గుడిపాడు, దువ్వూరు, చాగలమట్టి ఆళ్లగడ్డ, నల్లగట్ల మున్నగు పెద్ద గ్రామములున్నవి. యధాశక్తి నిర్వహించుముగ దారి కనిపెట్టుకొనియుండి మహాత్మునకు కానుక లర్పించవలయును. కడప, చెన్నూరు, వల్లూరు మున్నగు గ్రామము వారుగూడ నీ విషయమున అత్యుత్సాహమున జూపుదురను వాశగలరు.

- ప్రాద్దుటూరులో మహాత్ముని (కార్యక్రమము)
- (1) మహాత్ముడు ఎత్తగుంటనుండి 8-30 నిమిషములకు (రాత్రి) ప్రాద్దుటూరు చేరుట.
  - (2) మార్గమధ్యముననే మహాత్ముడు శ్రీ కన్యకాపరమేశ్వరీ దేవాలయమును దర్శించుట.
  - (3) ప్రాద్దుటూరు వికలాంగశరణాలయ పోషకులగు మేధావి సంజీవరాయని అనుభూత మేధాప్రదర్శనము మహాత్మా గాంధీ మాతా కస్తూరీబాయిగార్ల సమాధరణముకింద మాట్టి జెయిత్ కాంపాండునందు 9-30 గంటలకు ప్రారంభమగుట. ఈ ప్రదర్శనము 83 నిమిషములమాత్రమే జరుగును. స్త్రీలకు ప్రత్యేకసభ లేదుగనుక స్త్రీలు ముఖ్యముగ నీ ప్రదర్శనమునకు రావలసియుండును. ప్రదర్శనానంతరము మహాత్ముడు మాతా కస్తూరీదేవియు స్త్రీలనుద్దేశించి హితోపదేశమొనర్తురు. రాజకీయ సంబంధములేని యీ సభకు సర్వము దయచేయవచ్చును. టిక్కెట్లవల్ల వచ్చుననూళ్లు అర్థము వికలాంగశరణాలయమునకును అర్థము మహాత్ముని ఖద్దరునిధికి నొసగబడును. సర్వము 9 గంటలకు లోపలనే వచ్చియుండవలెను. నిశ్చయముగ నుండవలెను. ఖద్దరు దుస్తులతో రాగోరుచున్నాను. ఏ. కే. మునియొద్ద టిక్కెట్లు లభించును. ఆలస్యమైన ఆకాంక్షగనుగును.
  - (4) 8-వ తేదీ ఉదయము 7 గంటలకు సన్మానసభ. ఈ సభలో మహాత్మునకు సన్మానపత్రములు కానుకలతోపాటాసంగబడును. మ్యునిసిపాలిటీవారు తాలూకాబోర్డువారు సన్మాన పత్రము లర్పించెదరు. మహాత్మునకు కాశీ గంగనుగూడ నర్పించెదరు. మద్యపాననిషేధసమితివారు మహాత్ముని యుపన్యాసముతో సభముగియును. ఈసభకు సర్వమున్నానముజేసి పరిశుద్ధులై రావలెను. ఖద్దరుదుస్తులను ధరింపవలెను. నిశ్చయముగ గూర్చుండవలెను.

* * *

మహాత్ముని శుభాగమనము:-ప్రాద్దుటూరు

శ్రీ దేశభక్త కొండా వేంకటప్పయ్య పంతులుగారు నాకీ క్రింది తంతి నిచ్చిరి:-కందుకూరు నుండి 11-5-29 "మహాత్మాజీగారు ప్రాద్దుటూరునకు మే 17 వ తేదీ సాయంకాలము (8-30) కు వచ్చుచున్నాడు. 18 వ తేదీ ఉదయమే సన్మాన సభ జరుగవలయును. నెల్లూరునకు బ్రత్యుత్తర మియ్యండి" వెంటనే నేను బెంగుళూరునకు శలవులకై వెళ్లిన ప్రముఖులకు రండుని తంతి నిచ్చియున్నాను. మ్యునిసిపల్ తాలూకాబోర్డు అద్రైసులు మహాత్మున కొసగబడును. కవిసింహ రాజశేఖర శతావధానిగారును, ఎం. కొండారెడ్డిగారు, కవిరత్న వేంకట సుబ్బారెడ్డిగారును చాల చురుకుగా విరాళములను వసూలు చేయుచున్నారు. మండల ప్రజలందఱును ప్రాద్దుటూరునకు 17వ తేదీ సాయంకాలము మాడుగంటలకే వచ్చియుండవలెను. ఏలయన మేధావి సంజీవరాయని యద్భుత మేధాప్రదర్శనము మహాత్ముని సమాధరణమున 17 వ తేదీ రాత్రి 9 గంటల వైన జరుగును. ఈ తరుణమున జారవిడువగూడదు. వనూళ్లు అర్థము మహాత్ముని ఖద్దరునిధికి అర్థము వికలాంగ శరణాలయమునకు చెందును.

ఏ. కే. ముని
గాంధీ సంఘాధ్యక్షుడు.

మంచితరణము

మేము తెల్ల సిల్క్ లో ఖండాలు నాణ్యముగా తయారు చేయించి విక్రయించుచున్నాము. ఆఫీసర్లకు, వకేళ్లకు, పెద్దమనుష్యులకు వైన వేసుకొనుటకు చాల బాగుగా వుండును. సిల్క్ బహు మృదువుగాను మిక్కిలి మెత్తగాను వుండును. మా ఖండాలు నచ్చనివారికి సాము తిరిగి వాపను యిచ్చివేయుదుము.

X 3+46" వె తెల్ల సిల్క్ సాదా మామిడంచు ఖండువా	1-కి	రు	7-12-0
X 2½+46" వె డిటో	1-కి	రు	6-8-0
X 3½, 4 లలోను దొరుకును.			

వై సిల్క్ లలో 46" వర్తింగు గజం 1-కి రు. 2-8-0. సర్దులు అన్నియు వి. పి. పి. గా పంపుదుము.

టెలిగ్రాం అడ్రసు, 'ఓం' పితాపురం.

మావూరి మారయ్య
సిల్క్ మాన్యుఫేక్చర్స్, పుష్పాడ (తూర్పుగోదావరి జిల్లా.)

మీరు చెల్లించు వైకమునకు తగిన ఆభరణములు

దొరకు నమ్మకమైన దుకాణమేదీ? యని మీరు నగలను కొనుటకుమునుపే చక్కగా విచారించి, దీర్ఘకాలమునుండి ప్రజలలాభము నిమిత్తమే వ్యాపారమును సాగించుచున్నట్టి దుకాణము నందే బేరముచేసిన, వెనుక చింతించవలసిన అవసరముండదు. గాన జగత్ప్రసిద్ధిబెందిన ఈదిగువస్థలమునకే దయచేయుడు.

ఉమ్మిడి రామయ్యశెట్టి గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ.
నగలవర్తకులు, 25, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

భిషగ్ రత్న పాశ్యపు వెంకటాచల పండితుల ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాపథములు

లోకమయహార కస్తూరి మాత్రలు

ఈమాత్రలలో ఆశ్చర్యకరవస్తువు లెవియు చేరలేదు. ఈమాత్రలు 1-2 ను తాంబూలముతోగాని విడిగాగాని ప్రతిదినము ఉపయోగించితినేని ఎటువంటి కఠినతరాహాతమునైనను జీర్ణీకరించి, గాలి నీళ్ల స్వభావము మారుటవలన చెడుపుకానిలాగున దేహమును కాపాడును. పిల్లలు మొదలు ముసలివారి వరకు అందరి మందము, మలబద్ధము, పడిసెము, దగ్గు, గూరలు, శీతలముచే కాళ్లులాగుట, కడుపుబ్బరము, కడుపునొప్పి, పక్కల యందు నొప్పి, ఆహారజీర్ణ కాలముందు తలనొప్పి, చలిజ్వరము, జ్వరము, ప్లేగు ఇన్ ఫ్లుయెంజా ఇంకను అనేక వ్యాధులను గూఢపరచును. స్త్రీలు ప్రసవించిననాడు స్నానమునాడు (కస్తూరికి ప్రతిగా) ఈమాత్రలు 4-5 ను 2-3 తమలపాకులలో నమలి మ్రొంగవలెను. సాంక్రామికరోగులతో నుండవలసినవారు, దినము 1-2 మాత్రలను నేవించిన ఆరోగ్యస్వధాంసు లగుదురు. ఈమాత్రలసీసాతోగల అనుపానపత్రమును చూడుడు. 800 మాత్రలు గల సీసా 1-కి 4 అజాలవంతున ప్రతిపాపులోపలను దొరుకును. పోష్టుమాలకముగా 6 సీసాలు రు 1-8-0. 12 సీసాలు రు 2-18-0. 25 సీసాలు రు 5-8-0.

సారస్వతానవం:- మెదడుకు బలమును కలిగించి, జ్ఞాపకశక్తిని వృద్ధిచేయును గావున, మెదడు దుర్బలమునల గలిగియుండు సమస్తవ్యాధులను పరిహరించి నరములకు మంచిత్రాసు. రక్తవృద్ధిని కలుగజేయును. సంగీతపాటకుల కంఠస్వరమునకు మృదుమధురత్వము నిచ్చును. పాడను పాడను పుత్రాసాము నింపుడి. బలహీనలైన స్త్రీలకు నెత్తినడుము (నెత్తి నోరు చాలా మెత్తగా వుండుటవలన) మాట్లాడను నడువను కానిపిల్లలకు సంజీవివంటిది. 6 ఔస్సుల సీసా 1-కి రు 1-0-0. పోష్టుఖర్చుల ప్రత్యేకము.

శ్రీ సీతారాఘవ వైద్యశాల, మైసూరు.

రామమోహన ఆయుర్వేద కళాశాల-బెజవాడ

వై కళాశాల 1929 సం॥ ౧౦ జూలై 1 వ తేదీని తెరువబడును. ఆయుర్వేద వికారద భిషక్ వైద్యవిద్వాన్ తరగతులకు సంస్కృతమునను ఆంధ్రమునను వైద్యవిద్య గరుపబడును. చేరదలచిన విద్యార్థులు జూన్ 20 వ తేదీలోపల వైస్ ప్రసిడెంటుగారి కేర ధరఖాస్తులు పంపుకొనవలయును. బీదవిద్యార్థులకు భోజనాది సౌకర్యములు చేయబడును. విద్యార్థులు జీతములు యివ్వ నక్కరలేదు.

బొడ్డపాటి వెంకటప్పయ్య పంతులు రిటైర్డువకీలు, వైస్ ప్రసిడెంటు-

వెలగలేటి దశరథ రామయ్యపంతులు, శక్రటరీ,

కవిరాజ ప్రతివాది భయంకర కృష్ణమాచార్యులు,

ప్రిన్సిపాల్.

ది ఆంధ్ర బ్యాంకు, లిమిటెడ్., బందరు, మచిలీపట్టణము.

మాంధనము	రూ. 10,00,000	ఫిక్స్డ్ డిపాజిట్లుపై
వారిదేయబడినటువంటిన్ని,		5 " 6 1/2 % వడ్డీ
దమాలుచేయబడినటువంటిన్ని,	1,00,000	సేవింగ్స్ బ్యాంక్ అకౌంట్లుపై నెలసరి
మాంధనము.		కనీసపు యొత్తములకు 4 % వడ్డీ
సేవింగ్స్ డిపాజిట్లకు ప్రత్యేకపురస్కారపంజరును. కరెంటు అకౌంట్లుపై రోజు		2 1/2 % వడ్డీ
వారి నిలవ యొత్తములకు వడ్డీ యివ్వబడును.		
అన్ని విధములైన బ్యాంకింగు వ్యాపారముచేయబడును, వివరములకు బ్యాంకు కేర ప్రాసెస్ అడయగలరు.		
గజ్జల శ్రీరావమూర్తి,		భో. పట్టాభిసీతారామయ్య,
		వైశ్యకుమారులకోడలు, కావ్యదర్శి.

మదరాసు వార్తలు

చెన్నపురి కార్పొరేషను:-కొన్ని సాధారణ సభ 21 వ తేది మంగళవారం సాయంత్రం 5-15 గంటలకు రిప్పను భవనములందు జరుగును.

తపాలా నోటీసు:-దక్షిణాఫ్రికాకు బోవు తపాలా జనరలు పోస్టాఫీసులో 15-5-29 తేది సాయంత్రం 6-25 గంటలకు మూసివేయబడును.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ సెనేటు ఎన్నిక:-రాబోవు ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ సెనేటు ఎన్నికలో రిజిస్టర్డ్ గ్రాడ్యుయేటుల తరపున కె. ఈశ్వరమర్రిగారు (సత్రికానిర్వాహకులు మద్రాసు) ఒక అభ్యర్థిగా నిలిచెదరు.

మద్రాసులో మరణసంఖ్య-11-5-29 తేదీతో ఆంధ్రప్రదేశ్ మరణములలో మహాళికములన 14, చిన్నమ్మవారి నలన 5, ఆటలమ్మలన 2, ఎంబరెకు జ్వరములన 5, మలేరియా నలన 10, ఇతరజ్వరములన 32, మరణములు గలిగెను.

మోటారు ప్రమాదము:-మద్రాసునుండి శ్రీ పెరుంబూరువారు పోవు మార్గమున మ్రానవల్లి బోర్డుస్కూలు వద్ద గురుగారు రెండు మోటారు బస్సులు డిక్రాసెను. మార్గర స రూణకులు గాయములను సాందిరి. ఒక డ్రైవరును గూడ స్వల్ప గాయములు తగిలెను. (అ. ప్రె.)

బహిరంగసభ:- మద్రాసు మహాజనసభ, మద్రాసు జిల్లా కాంగ్రెసు కమిటీ, వారి యాజమాన్యమున రేపు 16 వ తేది సాయంత్రం 6 గంటలకు తిలవ ఫుట్టుమనందు (తిరువళ్ళి క్లబ్బి లీవి) జరుగు బహిరంగసభలో డా॥ మ. వి. గారు "ప్రస్తుత స్థితి" గూర్చి యుపన్యసించెదరు.

జేజీయ సంగీత వేసవి పాఠశాల బహిరంగోపన్యాసము-15 వ తేది గురువారం సాయంత్రం 6 గంటలకు వై. ఎం. సి. ఏ. ఆడిటోరియమునందు మహానవోపాధ్యాయ స్వామినాథయ్యగారు ప్రాచీన తెమిళ సంగీతము, సంగీత వాద్య యంత్రముల గూర్చి యుపన్యసించెదరు.

శ్రీ పార్థసారథిస్వామివారి వసంతోత్సవము:- ఈ యుత్సవ మిపుడు తిరువళ్ళి క్లబ్బిలో జరుగుచున్నది. ఈ దినమునను, రేపుడు సాయంత్రము 4-30 గంటలకు పంజావూరులో ప్రదిక్షి కల్పిన గాయనిలైన గానప్రదర్శనము వెంకటరంగం పిళ్ళైగిల్లోనున్న వసంతపంగాళాలో జరుపబడును.

ఘోరమరణము:- నిన్న సాయంకాలమున ప్లవ రు బజారు పోలీసు స్టేషను దగ్గర రోడ్డుమీదనున్న కార్పొరేషను స్ట్రీంట్ లో దారిలో 2½ యేండ్ల పసికల్ల ప్రాకుచుండగా ఆకస్మికముగా త్రొక్కివేసినందున ఆపిల్ల దానిక్రింద చిడికిపోయి వెంటనే మరణించెను. స్ట్రీంట్ లోరుడ్రైవరు అరెస్టు కాబడి బెయిలుమీద విడిచిపెట్టబడియున్నాడు. పోలీసు పంచాయితీ నేడు జరుగును.

ప్రకటన

మేయి నెల 21 వ తేది మంగళవారము ప్రొద్దున 8 గంటలకు ఖద్దరు ప్రచారకుల సభయును మధ్యాహ్నము 3 గంటలకు ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహకసభయును బెజవాడయందలి శ్రీదుర్గావిలాసము నందు గూడును. సభ్యులందరును దయచేయ ప్రార్థితులు.

యోచింపబడెడు విషయములు ఖద్దరు ప్రచారికను నిర్ణయించుట కాంగ్రెసు ప్రచారము, శాసనసభల ఎన్నికలు, అఖిలభారత కాంగ్రెసు కమిటీ ఖాళీలు, అదాయ వ్యయము ఇతర విషయములు నిర్ణయించుట.

కా. నాగేశ్వరరావు

రాకపోకలు:-డా॥ పి. ఎస్. మాంజిగారు (ఎం. ఎల్. ఎ.) నేటి సాయంత్రమునకు మద్రాసు వచ్చెదరు. ఎం. సి. రాజాగారు గతరాత్రి బొంబాయి కేగిరి. ఆచట నుండి వీరు ఇంగ్లండున కేగెదరు. డి॥ బి॥ ఎస్. కె. నుండరాచార్లుగారు నేటియుదయమునకు మద్రాసు వచ్చిరి. సి. ఇ. వుడ్ గారు గతరాత్రి ఉదకమండలమున కేగిరి.

చెన్నపురి కార్పొరేషను యెన్నికలు (1929 - 30) సగరమండలి 30 డివిజనులకును నియోజకవర్గ పట్టికలు ప్రకటింపబడియున్నవి. పట్టికలందు తమ కేర్లు సరిగా ప్రకటింపబడి యుండని వోటర్లు 13-5-29 తేదిలోగా కార్పొరేషను రెవెన్యూ ఆఫీసరునకు దరఖాస్తు చేయవచ్చును. రిప్పను భవనములు. } మహమ్మదు జండా 14-5-29 } రెవెన్యూ ఆఫీసరు

ఎం. ఎస్. ఎం. రైల్వే పనివాండ్ర సంఘము (పెరంబూరు) రేపు సాయంత్రం 5 గంటలకు పీపిల్స్ పార్కులో (వి. పి. హాలు వెనుక) సమావేశ మగును. ఈసంఘముతరపున అఖిల భారత రైల్వే పనివాండ్ర ఫెడరేషన్లుద్వారా రైల్వేబోర్డున భ్యుతిలో రాయబారమునలిపి వచ్చిన శ్రీయుత జి. కృష్ణమూర్తిగారు సమరాయబారమువిషయమన తమయభిప్రాయమును తెలుపును నుపన్యసించురు.

మోటారుబస్సులో నొక ప్రయాణికుని అల్లరి. నిన్నటి దినమున శ్రీ పెరుంబూరువారునుండి మద్రాసునకు వచ్చుచుండెను బస్సుప్రయాణికులనుండి అధికరేట్లు గోరబడినందున నటరాజయ్యర అను నొక ప్రయాణికుడు డ్రైవరున కండక్టరును భయపెట్టటకు తనయొద్ద నున్న రివోల్వరును ఆకాశమువై పు రెండుసార్లు ప్రేల్చెను. ఈసంగతి వెంటనే పోలీసువారికి రిపోర్టుచేయబడగా ఆతడు రై పెన్సు కేసుండ రివోల్వరును సాంది యున్నందున, పోలీసువారి తనివీలి అరెస్టుగావించిరి. ఈవార్త సదరు బస్సులో నుండిన యితరప్రయాణికులద్వారా తెలియ వచ్చినది. చెంగల్పట్టుజిల్లాపోలీసు సూపరెంటెండు కింతవరకు యీ వార్త చేరలేదు. (అ. ప్రె.)

రా॥ బి॥ వి. శ్రీహరిరావు నాయుడుగారు

న్యాయవాదుల అభినందన సన్మానము నాల్గవరాజధాని పేజిజేర్పేటగానున్న రావుపూర్వర్ వి. వి. శ్రీహరిరావునాయుడుగారు రివిన్యూబోర్డు ఆసిస్టెంటు కార్యదర్శిగా నియమింపబడిన సందర్భములో వారికి తమభగ్య వాసముల ప్రకటించుటకునై నిన్నటిసాయంత్రము చెన్నపురి గోఖలే భవనమున ప్రెసిడెన్సీ మ్యాజిస్ట్రేటుకోర్టు న్యాయవాది సంఘమువారిచే విందు, వేడుకలు జరుపబడెను. అల్పాహారాదికముల యనంతరము వేణు వాడ్యమున్న, న్యాయవాదులలో కొందరచే సంస్కృతాంధ్ర, తమిళాంగ్ల భాషలందు పద్యగద్యములు, వాల్మీకి రామాయణ కాలక్షేపములు ఆహ్వానకరముగ జరుపబడెను. శ్రీ వల్లభేశ్వరరావుగారు భక్తచింతామణినుండి కొన్ని పద్యరత్నముల నరించిరి.

కోయిలో గారు ఆంగ్లేయ నృత్యగీతము నొకదానిని పఠించిరి. శ్రీ నటరాజయ్యగారు వాల్మీకిరామాయణమందలి శ్లోకముల వల్లించిరి. శ్రీ నరసింహయ్యగారు తమ గానకాశల్యముచే సభ్యుల హర్షాంబుధి చేల్పిరి. ప్రధానఅతిథికి అభినందన సమర్పణము శ్రీ కుప్పురావుగారు గావించిరి. కేదప సభ జయ ప్రదముగముగిసెను.

సభ కరుణించిన ప్రముఖులలో శ్రీయుతులు కేలనాయర, వి. విశ్వనాథశాస్త్రి, కమిననరు సి. వి. కన్నింగ్ హాము, సి. యస్. గోవిందరాజమొదలియార్, పెనాయ్, యస్. వేణుగోపాలచెట్టి, సి. మాణిక్యంపిళ్ళై, నరసింహయ్యర, తమిళుడీన్ కావ్వాడి, యి. యల్. ఆయ్యర, వల్లభేశ్వరరావు, యడవల్లి రామకేశయ్య, తుంపూడి భగవంతుంగప్ప, అబ్బాస్ ఆలీగార్లు కలర.

ఆ. భూ. నోరి రామశాస్త్రిగారి పయనము బెజవాడ, మే 14:-శ్రీయుత ఆయుర్యద భూషణ నోరి రామశాస్త్రిగారు నేటిరాత్రి హైదరాబాదు మెయిలు బండిమీద నాసికపట్టణమున జరుగు అఖిలభారత ఆయుర్యద మహాసభకు విచ్చేయుదురు.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము

1929 మార్చి - ఏప్రిల్ వరేయోఫలితములు ఇదివరకు నిలాపుచేయబడినవని ప్రకటింపబడిన నెంబర్లలో యీ క్రిందినెంబర్లు కలవారు ఆయాపరీక్షలలో కృతార్థులైరి. వి. ఏ. పార్టు 1. ఇంగ్లీషు భాష, లిటరేచరు. 2 క్లాసు :-488. 3 క్లాసు :-385, 387, 389, 414, 422, 437, 439, 509.

ఇంటర్మీడియేటు పరీక్ష 1 గ్రూపు పూర్తిపరీక్ష 2 క్లాసు :-658, 661. 1-వ పార్టునందుమాత్రము :-659, 664, 680. 2-వ పార్టునందుమాత్రము :-686, 690. 3 గ్రూపు పూర్తిపరీక్ష 2 క్లాసు :-1782, 1783, 1759. 1-వ పార్టులోమాత్రము :-1764. 2-వ పార్టులోమాత్రము :-1748. నిలుపుచేయబడినవని ప్రకటింపబడిన నెంబర్లలో పై నెంబర్లుతప్ప తక్కిననెంబర్లు కలవారు అపజయమొందిరి.

రై॥ రెం॥ హెచ్. ఎం. వాలర్ (మద్రాసు లాడ్జవిష ప్పు) గారు రాబోవు ఆగష్టులో జరుగు మద్రాసు యూనివర్సిటీ కార్పొరేషను సభయందు తమయభిప్రాయము నొసగుట కంగీకరించిరి. (అ. ప్రె.)

మద్రాసు పబ్లిసిటీ కంపెనీ

పై కంపెనీకి అప్పిచ్చినవారిలో నే నొకడను. ఈ కంపెనీ లిక్విడేషనునుగూర్చి మద్రాసు హైకోర్టులో జరిగిన చర్య సంతయును గమనించెదని. ఈ నెల 17 తేదీన జరుగబోవు యీ కంపెనీయొక్క ఋణదాతల సభవారు ఈక్రింది విషయములనుగూర్చి శ్రద్ధగా నాలోచించవలయునని కోరుచున్నాను. ఈ కంపెనీ యొక్క అడ్మినిస్ట్రేటరుగా అమ్మినయెడల రూ 15, 000 లకంటె సభికముగ లభించవని చెప్పబడెను. కాని యీకంపెనీ ఆస్తియంతయు మొత్తముగా డెయిలీ ఎక్స్ ప్రెస్, నెస్టుఅండు కంపెనీలవారి సహాయమున, అమ్మినన్నామని ప్రకటన చేయక పోవుటకు కారణము తెలియదు. ఈవిషయమున కొంత విచారణ సలిపితినని తాత్కాలిక లిక్విడేటరు తెలిపెను. మొత్తముగా యీ కంపెనీని అమ్మివేయుదునని ప్రకటన గావించినచో మరికొంత మట్టుకు లాభము కలుగును. మరియొక రూ 6000 లను అప్పుచేసి డెయిలీ ఎక్స్ ప్రెస్ పత్రికను నూడుమాసములనడపి, అదిప్రచురణ యగుచున్న కాలమున అమ్మివేసినయెడల ఆధికముగ క్రయము వచ్చునని తాత్కాలిక లిక్విడేటరుగారు తెలిపిరి. కాని యీపద్ధతయందు నాకు సమ్మతములేదు.

పత్రికను పూర్వమువలె ప్రచురించుటకు ఒక నెలకైనను పైని పేర్కొనబడిన ఆరువేలరూపాయలును చాలవు. ఈపత్రిక ఆరువారములక్రిందటనే నిలిపివేయబడుటచే దీని చందాదారులు మరియొకపత్రిక చందాదారులుగ నిదినరకే చేరియుందురు. అమ్మివేయునుద్దేశముతోడనే యీపత్రికను కొంతకాలమువరకు ప్రచురింపదలచుటచేత ఎడవైర్లజామెంట్లుగూడ యీ పత్రికకు లభింపనేరవు. కావున పై మొత్తము పత్రికను ప్రచురించుటకు చాలక కొలదిదినములలోనే మరల తాత్కాలిక లిక్విడేటరు మరి కొంత ఋణమును శాంక్స్ ను చేయవలసినదని కోర్టువారిని కోరవలసివచ్చును.

అటులగాక శాశ్వతముగ నీపత్రికను ప్రచురింపదలచుచో ప్రస్తుతఋణదాతలు ఇంకను అధికవడ్డమునకు పాత్రులగుదురు. రాబోవు శాసనసభలయెన్నికల సమయమున నేరాజకీయపక్షముయినను యీపత్రికను హెచ్చుధరకు కొందురని ఆశించుట వట్టియడియాశయేగాని వేరుకాదు. ఇప్పుడుగల రాజకీయ పక్షములన్నిటికిని ఆపక్షపత్రికలుగలవు. "నేమనసప్టు" పక్షము యిపుడే ప్రారంభమైనది. కాంగ్రెసువారు ఉద్యోగస్థికారము నంగీకరించుచో యీపక్షము కాంగ్రెసునందు చేరగలదు. అదియునుగాక యీపక్షమువారు ఒక పత్రికను ప్రచురించుటకు కూడ మతూహలులుగ నున్నట్లు కన్పింపదు.

పైవిషయములన్నిటిని గమనించి డెయిలీ ఎక్స్ ప్రెస్ పత్రికను మరల రూ 6000 లు అప్పుచేసి కొంతకాలము నడపించు విషయమునుగూర్చి శ్రద్ధగా నాలోచింపవలెను. ఒక ఋణదాత.

బెంగల్ ఎన్నికలు

కాంగ్రెస్ వారి అఖండవిజయము

నేన్ గుప్తాగారి యభిప్రాయము

కలకత్తా, మే 14—ఇప్పుడే ప్రచారమునకి తిరిగివచ్చిన శ్రీయుత నేన్ గుప్తాగారు కాంగ్రెస్ వారి అఖండవిజయమును గురించి యిట్లు చెప్పినారు.—

కాంగ్రెస్ అభ్యర్థులు అపజయము గాంచుట కల్గ, నేనీ తుల యభిప్రాయమును నేను బాగుగా నెరుంగుదును. జాతీయ పథమునుండి తొలగినవారందరూ హిందువులైనను మహమ్మదీయులైనను, అస్వతంత్రజాతులయొక్క రాజకీయములలో సాంఘిక పక్షపాతమును ప్రకటించు పక్షముండరాదని యంగీకరించుచున్నాడు. (ఫ్రీ ప్రెస్.)

63 గురు సభ్యులు

ప్రతిఘటన లేక ఎన్నుకొనబడుట

కలకత్తా, మే 15—114 ఎన్నిక సభ్యులలో యిప్పటికి 63 గురు ప్రతిఘటన లేక ఎన్నుకొనబడిరి. వీరిలో 15 గురు మహమ్మదీయులు 27 మహమ్మదీయేతరులు, 1 మార్వాడీ, 18 ఐరోపీయనులు, 2 ఆంగ్లో హాయిందవులు, 3 భూస్వాములు, 1 విశ్వవిద్యాలయ ప్రతినిధి, 1 మహాజనసభా ప్రతినిధి. ఎన్నికలు జరుగుచున్నవిగాని అభ్యర్థులు విరమించుకొనుకాలముగ తిరిగివచ్చినది. మంత్రివర్గము నిర్మింపబడునను నిరాశలులేవు. మంత్రివర్గ నిర్మాణమునకు 56 అనుకూలురు, 82 ప్రతికూలురు. మహమ్మదీయుల వైఖరిమీద మంత్రివర్గ నిర్మాణ మధార పడియుండును. ఇంక 14 గురు ప్రభుత్వ పక్షపాతులు సభలో చేరినచో మంత్రివర్గ నిర్మాణము దుర్భుటము కాదు. (ఆ. ప్రెస్.)

మాలవ్యాగారి సంచారము

కొల్హాయమ్, మే 14—నిన్న శ్రీయుత పండిత మదన మోహన మాలవ్యాగారు పీఠమేడులో తిరువాన్ కురు రీతింబుగ మహారాణిగారిని వెలియాకోయిల తంపురమున దర్శించెను. తరువాత పండితుడు పరిసర మిట్ట ప్రదేశములను బోయి హాయిగా కాలము గడపిరి. అచ్చట వారు యన్. కృష్ణయ్యగారి యతిధిగా నుండెను. రేపు ఉదయము పండితుడు ట్రివాండ్రము చేరును. కన్యాకుమారిమీదుగా తిరిగి వచ్చి రామేశ్వరయాత్రకు వెడలును. (ఆ. ప్రెస్.)

స్వర్ణకర్ అపీలు కొట్టివేయబడుట

కలకత్తా, మే 14—స్వర్ణకర్ అనువారు కాంగ్రెస్ సమయములో 'బుడీ నైమన్, గోవాకో' అనుకరపత్రమును పంచివెట్టెను. ఈ కరపత్రము రాజద్రోహకరమని క్రిందికోర్టు వారు కృత్రికత్వము 1 సంవత్సరము శిక్ష విధించిరి. స్వర్ణకర్ గారు అపీలు చేసికొనగా ఆలీపూరు సైమన్స్ జడ్జి అపీలును కొట్టివేయుచు, కరపత్రము నైమన్ కమిషనుకు వ్యతిరేకము మాత్రమేగాక ప్రభుత్వమువారికిగూడ వ్యతిరేకమని పదించెను. (ఫ్రీ ప్రెస్.)

విప్లవకారులనుండగమలు

లాహోరులో పెద్దదుకాణములను, కర్మాగారములను తగులబెట్టుట

లాహోరు, మే 14—నార్త్ వెస్ట్ ప్రావిన్స్ క రృగారములలో చాలా సార్లు అగ్నిప్రమాదము తలపించినమీదట కర్మాగారముల ప్రహరీ గోడపై సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమును నాంధించువాడు అనునం ఒక నోటీసు అంటించబడెను. ఈ నోటీసులో తాము చేసినపని నొప్పుకొనుచు మే 15 తారీఖున చాల పెద్ద దుకాణములకు నిప్పంటించెదమని వారు తెలిపించుచున్నారు. ఇదివరకు తగులబడినవాటిలో ఒక మాడవ తరగతిబండి, మిల్లు రైలు. బిల్డింగు, మోటారు దుకాణములు గలవు. ఆ కరపత్రములో నిట్లు గలదు. ప్రభుత్వమువారును, రైల్వే అధికారులను మనకు ద్రోహము చేయుచున్నారు గాన సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము, లేక స్వరాజ్యము లభించువరకు మన మిట్టిపనులను చేయక తప్పదు. (ఫ్రీ ప్రెస్.)

వజ్రము లకంటె ప్రియతర మైనది

మీకు మీబిడ్డయే రత్న భరణము లన్నిటి కంటెకూడ విలువైనవాడు.

ఒకప్పుడు గొప్పవాడై జగత్ ఖ్యాతిగాంచగలడు. మీకు పేరుప్రతిష్ఠలు తేగలడు. గనుక మీబిడ్డకు రాజకుమారులు భజించు గ్లాకో సేనిచ్చునట్లు చూడుడు.

రాజకుమారుల పోషించుటకు 5 రాజకుటుంబములయందు గ్లాకో మాత్రమే వాడబడుచున్నది మీబిడ్డ మీకు రాజకుమారుడతో సమానము గనుక మీ బిడ్డకు రాజహారమునే యియ్యడు. 1

గ్లాకో, ఆంగ్లో-స్విట్జర్ల కలకత్తాలో చేసిన ఉత్పాదనము.

ఆల్ ఫ్రెడ్ యంగు అందు కో, లిముకెస్.

(ఇంగ్లాండులో ఇంకావ్వరేటు చేయబడినది.)

తపాలబిట్ట నెం. 40 మదరాసు.

3706

బొంబాయి రాష్ట్రీయ కాంగ్రెస్

సంఘసభ

సక్లత్ వాలాగారి ఎన్నిక ప్రచారమునకు

ద్రవ్యమును నిరాకరించుట

బొంబాయి, మే 14—ఈ రోజు రాత్రి జరిగిన బొంబాయి రాష్ట్రీయ కాంగ్రెస్ మహాసభలో సక్లత్ వాలాగారి ఎన్నిక ప్రచారమునకై 50 పానులు నిరాకరింపబడెను. సక్లత్ వాలాగారు కమ్యూనిస్టు నాయకుడు గనుక వారికి సహాయము చేసినయెడల సభవారు కమ్యూనిస్టు సిద్ధాంతముల నొప్పుకొనిరిని యనుకొందురనియు, కాంగ్రెస్ మహాసభవారు కమ్యూనిస్టు సిద్ధాంతముల నొప్పుకొనలేదు. గనుక కాంగ్రెస్ మహాసభకు లోబడియున్న బొంబాయి రాష్ట్రీయ కాంగ్రెస్ సభ కమ్యూనిస్టు సిద్ధాంతముల నొప్పుకొనుట భావ్యము కాదనియు కారణములు చెప్పబడెను. ఇంతియగాక సక్లత్ వాలాగారు విదేశస్థుల బహిష్కారము నొప్పుకొనలేదు. ఆంగ్ల సప్తములను బహిష్కరించితి మేని పాపము ఆంగ్ల దేశములోని లాంక మైరుప్రజ లల్లాడుదురనియు, పిల్లలకు పాలుకొనుటకు ప్రవృత్తులభింపదనియు సక్లత్ వాలాగా రొకసారి నుడివిరి. ఇట్టి యభిప్రాయములుగల సక్లత్ వాలాగారికి కాంగ్రెస్ వారు ధనమొసంగుట భావ్యము కాదని చెప్పబడెను.

మీరటు ఖైదీలకు సహాయము

అదివరకే మీరటు ఖైదీల సహాయము 500 రూపాయలు కాంగ్రెస్ వారిచ్చిరిగనుక యింకా యివ్వజాలమని సభవారు తెలియపరచిరి. (ఆ. ప్రెస్.)

త్వరపడుడు! త్వరపడుడు!!

ఇకను మోసపు పుస్తకములను కొని మోసపోకుడు.

నేతీపతిగుతూహల రహస్యములు.

ఇట్టి గ్రంథ మిదివర కాంగ్రహములో వెలువడియుండలేదు. ఇందు గృహస్థ శ్రమధర్మము సతీపతుల న్యోగ్యత్రేమ తో నిర్మలగల విధాలు, శ్రేమతిత్వము, స్త్రీజాతులు, పురుష జాతులు, వాని ప్రవర్తనలు, జాతుల పాతనములు, వానియొక్క అభిప్రాయము, శయ్యాగృహసౌఖ్యములు, వాని లక్షణములు, ఎట్టి సతీపతుల కెట్టి సంతానము గలుగునను విషయము, గర్భవిషయములు, గర్భస్త్రీ లనుసంపదలసిన విధులు, గర్భవతుల యారోగ్యవశ్యకత, శిశురక్షణ, అక్షకోడం ద్రవైరములకు గల కారణములు, వానిని కనిపజేయు సుపాయములు, వారిమండలసిన స్నేహవశ్యకత, మున్నగు 280 విషయములతోను, సందర్భముసారముగ గల ఆఫ్టోకో, లైక్షాబ్లాకులు 25 తోను గ్లా 410 పేజీల పైబడిన సీమకాలికోతోను చక్కని బైండుతో విరాజిల్లుచున్నది. ప్రతిగృహస్థుడు తప్పక చదివియే తీరవలెను. కొద్దిప్రతులే గలవు. 28

పుస్తకము 1-కి రు 2-0-0; తపాల శిల్పు 7 అణాలు

రెండుపుస్తకము లొకేసారికొనునానికి తపాలశిల్పు లేదు.

నూ చిరునామా:—ఆర్యక్ బుక్ డిపో.

19 తాండవ రాయ మొదలివిధి, తిరువళ్ళీ, మద్రాసు.

గొల్లపల్లిజమీందారుగారి

రాజీనామా

గవర్నరుగారి రంగీకరించుట

శ్రీమాన్ నారాయణలక్ష్మణరావు బహదూరు, గొల్లపల్లి జమీందారుగారు మద్రాసు శాసనసభా సభ్యత్వమునకు రాజీనామా నొసరిరి. దానిని మద్రాసు గవర్నరుగారి రంగీకరించిరి.

ఎస్. హెచ్. స్టేటరుగారు మద్రాసు శాసనసభలో నామినేటెడ్ సభ్యులు తమసభ్యత్వమునకు రాజీనామా నొసరిరి. దీనిని గవర్నరుగారి రంగీకరించిరి.

గొల్లపల్లి జమీందారుగారి స్థానమునకు రాజోవు జూలై నెల 1 తేదీలోగా ఉత్తరభూస్వాముల నియోజకవర్గమువారు ఒకసభ్యుని ఎన్నుకొనవలెను.

నామినేషన్లు ఈనెల 23 తేదీలోపున, స్క్రూటిని ఈ నెల 25 తేదీలోపున, పోలింగు జూను 22 తేదీని జరుగవలెను. (గెజెటు)

భారత శాసనసభ ఎన్నికలు:—రాజోవు భారత శాసనసభ ఎన్నికలలో జమీన్ మహమ్మద్ సాహెబ్ గారి యభ్యర్థిత్వమును బలపరచుటకు మద్రాసులో గుజరాతీలు, మరాఠీలు, సింధీలు గత మంగళవారమున నొక బహిరంగ సభను గుజరాతీ మండల హాలునందు జరిపి యాక్రింది తీర్మానమును గావించిరి.

మద్రాసు రాజధానియందు భారత వర్తకనియోజకవర్గముతరపున రాజోవు భారతశాసనసభ ఎన్నికలలో అభ్యర్థిగ నుండబోవు ఎం. జమీన్ మహమ్మద్ సాహెబ్ గారి యభ్యర్థిత్వమును యీసభవారు బలపరచుచున్నారు.

* * * *

తంజావూరు తిరునావల్లి జిల్లాల నియోజకవర్గము తరపున ఎస్. ఆర్. స్వామియప్పమొదలియారుగారు తంజావూరు జిల్లాబోర్డు ఉపాధ్యక్షులు రాజోవు భారతశాసనసభ ఎన్నికలలో సభ్యర్థిగ నిలచెదరు.

రాజపాలు హత్యకేసు

సెషన్సు జడ్జియెదుట ప్రారంభమగుట

లాహోరు, మే 14:—రంగీలా రసూలు అనుగ్రంథమును రచించిన శ్రీ మహాశయ రాజపాలు హత్యకేసు సెషన్సు జడ్జియరు టాప్ గారి యెదుటను అసెసరుల యెదుటను ప్రారంభమయ్యెను.

రాజకృష్ణగారు (అడ్వోకేటు) ప్రభుత్వప్రతినిధునను, ఛలిన్ (బారిష్టరు) ముద్దాయి ప్రతినిధునను వాదించిరి.

డాక్టర్ గారి సాక్ష్యము

సివిల్ సర్జనుకు ప్రహేయకుడగు డాక్టర్ గారు అడ్వోకేటుల కీవిధముగా జవాబు చెప్పెను:—

శ వ ప రీ త్త యై న త రు వా త హ త్య యం దుపయోగింపబడిన కత్తి నాకియ్యబడెను. దానికొక విరిగియుండెను. దానికొక రాజపాలు దేహములో గుచ్చుకొనిపోయినదే మోయనకొని కేసు పరీక్షింపబడినది. అదికనబడలేదు. హత్య తరువాత కత్తి గట్టిపదార్థము నొరయుటచే విరిగియుండును. చేతుల మీద తగిలిన దెబ్బలు, దెబ్బలనుతప్పించుకొనుటకు రాజపాలు చేసినప్రయత్నములవలన గలిగినవి. రొమ్ముమీదగలిగిన దెబ్బ కూర్చునియుండగా తగిలియుండవలెను. లేదా హంతకునికంటె కొంచెముపల్లపు ప్రదేశములో రాజపాలు కూర్చునియుండగా తగిలియుండవలెను. కత్తి ఎముకలకు తగులలేదు. మొదటదెబ్బ యెచ్చుట తగిలెనో, తరువాత యెచ్చుట తగిలెనో నేను చెప్పలేను. దెబ్బలు తగిలినతరువాత 5 నిమిషములకంటె హెచ్చుకాలము రాజపాలు బ్రతికియుండదు.

కేదారునాథుని సాక్ష్యము

తరువాత గవర్నరు మెంటువారు ఆలహాబాదు హత్య కండ్లారచూచిన రాజపాలుయొక్క కొఖటలను కేదార్ నాథు, భగత్ రామ్ గార్లును విచారించవలసినదని కోరిరి. ఆలహాబాదు హత్యసమయమున వీరు దుకాణములో పనిచేయుచుండిరి. ముద్దాయి చేతిలో కత్తిదెబ్బకొని దుకాణము ప్రవేశించి రాజపాలును పొడిచిన సంగతి, తాము అతనిని వెంటబెంచి పట్టుకొని పోలీసుల కిచ్చిన సంగతి వారు వివరించిరి.

విచారణ 4 రోజులు జరుగవచ్చును. (అ. ప్రెస్.)

బొంబాయిలో తుపాకులుకాట్చుట

ఇరువురకు అపాయము

బొంబాయి, మే 15:— పోలీసువారు సమ్మేదారుల పై పన్నీలతో పొడిచి చెదరగొట్టవలసివచ్చెననియు, ఇరువురకు గాయములు కల్గెననియు డిలివ్రి కోర్టునుండి తెలియవచ్చెను. మిలిటరీవారు గాలిలో తుపాకులు కాట్చిరి. (అ. ప్రె.)

ప్రాతజడ్జివే కేసు

క్రిమినలుకేసు నిలువ నిరాకరించుట

కలకత్తా, మే 14:—రాల్ బి ద్వారకనాథు చక్రవర్తి గారు హైకోర్టునందు జడ్జిపనిచేసి పించువుచ్చుకొనిన వారిపైని వారికుమారులను గోపాల చక్రవర్తిగారిపైని కైలసుతాదేవిగారు రూ 1,00,000 దుర్వినియోగపరచి రనుసేరముక్తిండ్ తెచ్చిన పినిలు, క్రిమినలు కేసులు రెండింటిలో పినిలుకేసు విచారణ యగువరకు క్రిమినలుకేసు నిలిపియుంచవలెనని కోరుచు చక్రవర్తిగార్లు కోర్టు యిదివరకు కోర్టువారు రంగీకరించినందుండిరి. కాని న్యాయ పీఠ్యును, మల్లికుగార్లు నేడు ఆ ఉత్తరువును రద్దుచేసిరి. క్రిమినలుకేసు ప్రభుత్వమువారి తరపు ప్రాసిక్యూషనుగావున జరుగవలసినదేయని నిర్ణయించిరి. కైలసుతాదేవిగారు రూ 1,00,000 తన మేనేజరునకు యివ్వగ దానిని వీరు కుట్రచేసి దుర్వినియోగపరచినట్లు కేసుజేసెను. (ప్రీ ప్రెసు.)

వేదప్రవచనమందిరము

27, ముత్తుమడలిశిథి, రాయపేట, మద్రాస్.

ఈనెల 16-వ తారీఖు గురువారమునాడు సాయంత్రము 5-80 గంటలకు గాయత్రీమహామంత్రోత్సవము అనే విషయమును గూర్చి శ్రీ శివధ్యానానందమహాశివచే ఒక ఉపన్యాసము జరుపబడును. అసభకు శ్రీమాన్ టి. ఆర్. వెంకటరామ శాస్త్రిగారు అగ్రాసనము వహించుటకు ప్రార్థింపబడియున్నారు. భక్తులువచ్చి ఆనందింతురుగాక.

హిందూజాతినశించకుండ

కాపాడుదు

మూంజీగారి దక్షిణదేశ ప్రచారము

మధుర, మే 14—రామేశ్వరం ఎక్స్ ప్రెసులో ఆది వాతమురాత్రి డాక్టరు మూంజీగారు యిచ్చుటకు వచ్చిరి. రైల్వే స్టేషనులో పలువురు కాంగ్రెస్ ప్రముఖులు వారి నాహ్వానించిరి. నిన్న సాయంత్రము కృష్ణారావు టాంకుస్కేయర్లవారు హిందూ మహాసభాద్వైతములను గూర్చి యుపన్యాసించిరి. కోర్టులో అడ్వోకేటుగా నున్న యస్. యస్. భారతిగారు అధ్యక్షత వహించిరి.

ఉపన్యాసము

ఇతర మతములవారు హిందువులను తగుతమ మతములలో చేర్చుకొను ప్రయత్నములను వివరించి, హిందవు లిట్లే ఉదాసీనభావమున వహించినచో హిందూజాతి చేరునకైన లేకుండ పోవునని డాక్టరుగారు నడిచిరి. ఇట్లుజరుగకుండచేయుట మన ధర్మముకాదా? హిందూ మహాసభ కొన్ని మార్గములను సూచించినది.

మహాసభాద్వైతములు

హిందువులు తమ కేరణాలయములను ఆసుపత్రులను, పాఠశాలలను, కళాశాలలను, సాపింబి హిందూమతమునకు జెందిన ఒక్కఁద్రోగిని, పురుషుడుగాని అన్యమతములవారిచే స్థాపింపబడినవానిలో చేరకుండునట్లు చూడవలెను. కేరీరవ్యాధియమున నకై మనము తాలింఖానాలను స్థాపించుకొనవలెను. కండలను పెంచుటమాత్రమేగాక కత్తిసాము, కట్టెసాము, తుపాకికాట్చుట శీర్షుకొనవలెను. ప్రభుత్వమువారు వైదికశిక్షకు కేలవొసంగిరి గనుక వారితిప్పిద మేమియులేదు. వారు కొంతగ్రాంటు సుగూడ యివ్వగలరు. ప్రతిబాలికకు ప్రతిబాలినికీ మంచిశిక్షణయొసంగి జాతినీ వృద్ధిచేయవలెను. మనము అస్పృశ్యులను లొలగించవలెను.

హిందూసేవాసంఘము

భారత సేవాసంఘమునంటి సంఘము నొకదానిని స్థాపించ బోవుచున్నామని చెప్పి దానికై ప్రజలు ప్రవృత్తము నిష్ఠులైనదని వారు కోరిరి.

ఈరోజు మూంజీగారు రామేశ్వరం బయలుదేరి వెళ్లిరి.

కర్ణాటక వ్యాపారస్థుల మహాసభ

రెండవ సమావేశము

బెల్గాం, మే 14— రెండవ కర్ణాటక వ్యాపారస్థుల మహాసభ రాజే శ్రీ. పి. సుబ్బరామ చెట్టిగారి యాజమాన్యము: నేటిదినము సాయంత్రము సమావేశమయ్యెను. సభకు వ్యాపార ప్రముఖులు విచ్చేసిరి. సభ జయప్రదముగా జరిగెను.

ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులగు రావుబహదరు వి. వీ. వంజుల గారు సభ్యులనాహ్వానించుచు పూర్వకాలమున కర్ణాటకము లోని వ్యాపార పరిస్థితుల బేస్తృత్వము ప్రాముఖ్యత వర్ధింపి ఇప్పటికాలమున కాలపరిస్థితులు హీనముగా నున్నదని నుడిచిరి. ఈ హీనపరిస్థితుల కారణము కర్ణాటకముందు ఐకమత్యము లేమియుంబట్టియు పరదేశ వ్యాపారస్థులకుడ ఈదుర వసతు కారణముని చెప్పిరి. మరియు ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులు శ్రోతగా నిర్దింపబడిన కర్ణాటక వాణిజ్యసభ (చేంబరు ఆఫ్ కా మర్చంట్స్), బలపరచవలయునని కోరిరి. సభాధ్యక్షులు కర్ణాటకములోని యిప్పటి వాణిజ్యముయొక్కయు పరిశ్రమల యొక్కయు పరిస్థితులు విపులముగా వర్ణించిరి. మరియు కర్ణాటక రాజధానియందు బ్యాంకు పరిస్థితులు వాటి సౌకర్యముల గురించియు, జాయింటుస్టాక్ కంపెనీలు నిర్మాణము గూర్చియు, నేతపరిశ్రమల గూర్చియు, రిజర్వు బ్యాంకింగూర్చియు చెప్పి కొన్ని మార్పులు సూచించిరి. రిజర్వు బ్యాంకి వాటాదార్లు బ్యాంకింగు యుండక స్టేటుబ్యాంకింగు యుండవలయునని కోరిరి. బ్యాంకింగు పరిస్థితుల విచారణ సంఘము, బాగుగ బ్యాంకింగు పరిస్థితులు విచారించి, ఒక సెంట్రలు బ్యాంకిని శాసనసభకు లోబడియుండునట్లు నిర్దింపవలయునని కోరిరి. మారకములేటు 18 పెనున్స సామ్రాజ్య శాసనసభ అంగీకరించి యుండినను వ్యాపారస్థులు మారకములేటు 18:—పెనున్స వచ్చువరకు అందో శన మొనర్చవలయునని సభాధ్యక్షులు నుడిచిరి. హాజీ కోర్టులు ట్రాఫిక్ బిల్లు గురించి చర్చించుచు కొస్తావాణిజ్యము భారతీయుల ఆధీనముననె యుండవలయునని పరదేశీయులవలె హక్కులు గలిగియుండవలయునని కోరిరి. కర్ణాటకములోని అన్ని భాగములు ఒక్కటిగా చేర్చి రాజధానియందు ఐకమత్యము పెంచుటయే తమ ముఖ్య ఉద్దేశ్యముగా నుండవలయునని నుడిచిరి. పూర్వకాల బేస్తృత్వము మనకున వహించి శ్రేణ వహించి పనిచేసిన తమకు శ్రేయముగనని అధ్యక్షులు నుడిచిరి.

మహారాష్ట్ర వాణిజ్యసభయందు అధ్యక్షులగు శ్రీయంత వాల్మీకుడు హిరాచండు సూచనలు అభినందించుచు విదేశవస్తుములమీద 10 0/0 దిగుమతి గుంకము చేయవలయుననుమాచనను ఆమోదింపి తీర్మానముచేసిరి. మరియు కర్ణాటక వాణిజ్యసంఘముతరపున మద్రాసు, బొంబాయి శాసనసభలకున్న ఒక్కొక్క మెంబరును నియమించవలయునని గవర్నరు మెంటువారిని కోరుచున్న కమిటీ యభిప్రాయమును పరిశ్రమలవదువుకున్న గవర్నరు మెంటువారు పాఠశాలలు కర్ణాటక రాజధానియందు నియమించవలెననియు, మద్రాసు సదరకొమ హరాలూ రైల్వే కంపెనీవారి అడ్వైజరీకమిటికి కర్ణాటక వాణిజ్యసంఘముతరపున ఒకసభ్యుని నియమించవలయునని కోరుచును, కర్ణాటకము వేరు రాజధానిగా నియమించవలయునని గవర్నరు మెంటువారిని కోరుచు తీర్మానములు సభవారుచేసిరి. (అ. ప్రె.)

ఇండ్లుకాలుట, 3 1/2 లక్షలు నష్టము, ఇరువురు అరెస్టు

బరోడాసంస్థానమునందు వాములు అనుగ్రామమునందు ఒకగడ్డిపాక అంటుకొని గాలి వీచుటచే 150 ఇండ్లు, 40 పాకలు పూర్తిగా కాలిపోయినవి. సుమారు 3 1/2 లక్షలు నష్టమువచ్చె ననుకొనుచున్నారు. ఎవరో నిప్పంటించిరిని అనుమానముగలదు. ఇరువురను అరెస్టుచేసిరి.

చీనావారు పోలీసునెదుర్కొనుట

కలకత్తా నగరమున చీనాపురియందు ఎక్స్ ప్రెస్ ఇన పైకర్లు రెండు ఇండ్లనువెడకి అనేక సారాబుడ్లను జప్తుచేసిరి. 15 గురు చీనావారు పోలీసువారి నెదుర్కొని ఉభయముల కొట్టుకొనుటలో కొన్ని బుడ్లు పగిలిపోయెను. ఇంతలో యొక్కవ మంది పోలీసువారు వచ్చి 7 గురు చీనావారిని అరెస్టుచేసిరి.

సర్ జగదీశ బోసుగారి యూరపునయనము

సర్ జగదీశ బోసుగారు గావించిన వృక్షశాస్త్రపరిశోధనము గూర్చి ఉపన్యాసంప ఆముష్టరుడము విశ్వవిద్యాలయము వారు ఆహ్వానించినందున, భారత్యుసమేతులై మే 25 వ తేదీన బయలుదేరి యూరోపునకు బోయెదరు.

రే వ టి బ హి ర ం గ స భ

తి ల కు ఘ ట్ట ము (తి న వ లి క్కే ణి బీ చి) సా య ం త్ర ము 6 గం॥

డా క్టరు మూంజీ గారు

“ప్రస్తుత స్థితి” గూర్చి ఉపన్యసింతురు

సా॥ వి. రామదాసు పంతులు గారు అధ్యక్షత వహింతురు

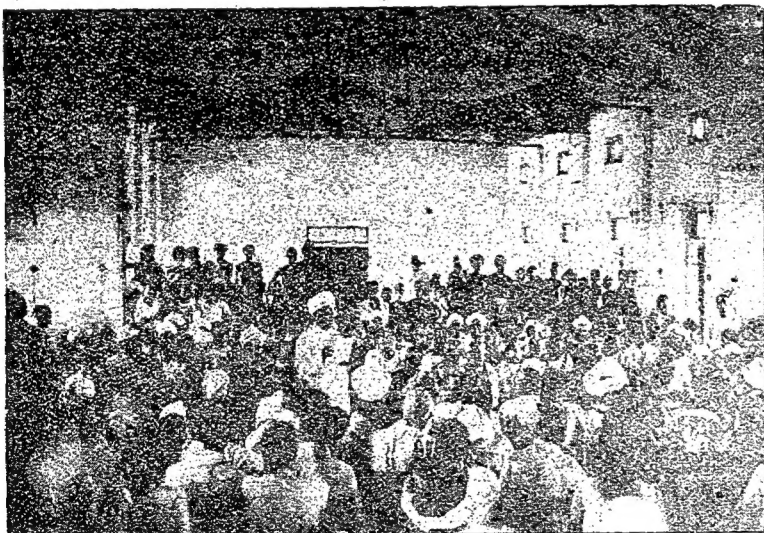
హాంట్ట రోడ్డు }
15-5-29

మద్రాసు మహాజనసభ
మద్రాసు జిల్లా కాంగ్రెసు కమిటీ.

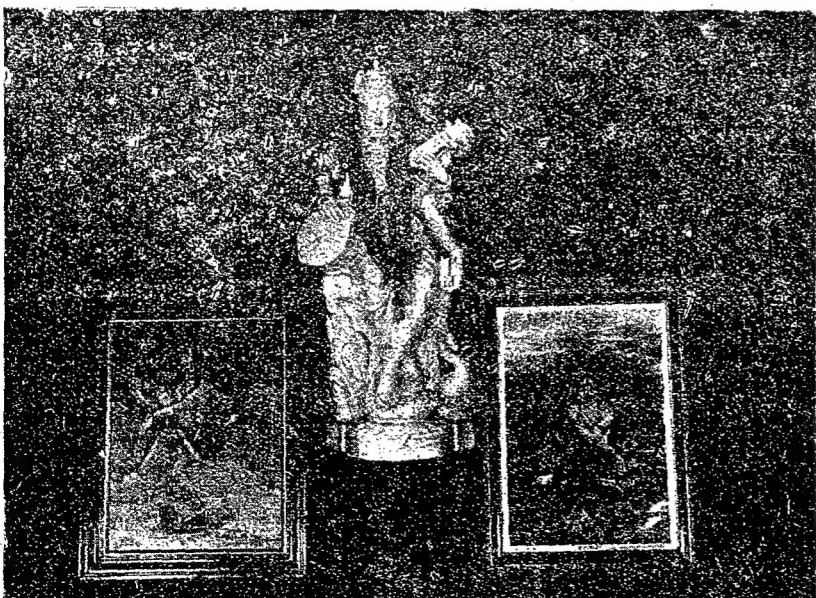
అణ్ణమలై గానకళాశాల

చిదంబరంలో గా॥ రాజా సర్ అణ్ణమలై గానకళాశాల ప్రారంభోత్సవ సమయమున వచ్చిన పెద్దలు. సర్ అణ్ణమలై చెట్టిగారు మధ్య కూర్చోనియున్నారు. (ప్రె. ఫో. బీ.)

రాజా సర్ అణ్ణమలై చెట్టిగారు గానకళాశాల ప్రారంభోత్సవమున పండితులకు విన్నవించుట. (ప్రె. ఫో. బీ.)

చిదంబరంలో రాజా సర్ అణ్ణమలై చెట్టిగారు స్థాపించిన గానకళాశాలయందలి సరస్వతి విగ్రహము. (ప్రె. ఫో. బీ.)

సంగీత విద్వాన్ సభేశయ్యగారు

అణ్ణమలై గానకళాశాల ప్రధానోపాధ్యాయుగ నియమింపబడిరి. (ప్రె. ఫో. బీ.)

గాంధీమహాత్ముని పర్యటనము

కాళహస్తిలో 1432

కాళహస్తిలో సన్మానసంఘాధ్యక్షులగు శ్రీ రాజా పానుగంటి వేంకటరంగారాయణంవారును శ్రీయంత్ర సి. వి. రంగం శ్రేష్ఠిగారును నాయుడు పేటవెల్లి మహాత్మునకు స్వాగతమొసగి నిన్న 14 వ తేది సాయంకాలమునకు కాళహస్తిలో ద్విగమించిరి. కాళహస్తిలో కాళహస్తి సివిజను ప్రజలు 1116 రూపాయలును జ్ఞానాంబికా లోహయంత్రశాలవారు 816 రూపాయలును సమర్పించిరి. పౌరులును తాలూకాబోర్డువారును యూనియనుబోర్డు వారును సన్మానపత్రములను సమర్పించిరి. ఒక ఆరగంటసేపు మహాత్ముడు సభలో మాటలాడెను. నిన్న 14 వ తేదిరాత్రి మహాత్ముడు కాళహస్తిలో నిదించెను. కాళహస్తిలో దివ్య భావమునందు విడిదియొక్కరుపబడిను. శేషుడయమన మహాత్ముడు కాళహస్తినుండి బయలుదేరును.

మహాత్ముడు మొదట రేణిగుంటకు వెళ్లెను. అచట చాల మంది భవమునొసగిరి. అట నుండి వారు పుత్తూరు వెళ్లిరి. పుత్తూరు లో వేల కొలది ప్రజలు సమావేశమయించిరి. మహాత్ముడు సన్మానపత్రమును 750 రూపాయలును సమర్పింపబడిను. మహాత్ముడు రేణునిమిషములసేపు మాటలాడెను. దేశభక్తుడు తెలుగున వివరించెను. శ్రీమతి కస్తూరిబాయిగారు గూడ మహాత్మునితోఁపచ్చిరి. వారందరును కాళహస్తినుండి తిరుపతివెళ్లిరి.

(విలేఖరుల తంతివార్తలు)

గూడూరులో 1116

నిన్న 14 వ తేదీని మహాత్ముడు నెల్లూరునుండి మోటారు లో గూడూరు వెళ్లెను. అచట తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షుడును సభ్యులును స్వాగతమొసగిరి. బహిరంగసభలో తాలూకాబోర్డువారు సన్మానపత్రము నొసగిరి. 1116 రూపాయి లియ్యబడిను. పిమ్మట వృద్ధశ్రీలసభలో మహాత్ముడు రాష్ట్రములనుగూర్చి కొన్ని నిమిషములు మాటలాడెను. నాయుడు పేటలో 500

పిమ్మట వారు నాయుడు పేటవెళ్లిరి. నిన్న సాయంకాలమున నలు బహిరంగసభలో 500 రూపాయలు స్వీకరించి పిమ్మట కాళహస్తి వెళ్లిరి. (ఆ. ప్రె.)

శ్రీశారదానికేతనము, గుంటూరు

విద్వార్థినుల సూతనదక్షాస్తులు

శారదానికేతనము ఎండాకాలపు సెలవులకై ఏప్రిల్ నెల ఖరరుకుమారుబడి. జూలై నెలవట్టి తొర్రుకున క్రొత్తసంవత్సరము ప్రారంభింపబడును. సూతనముగా నురుగులములో చేరవలసి కొనిన బాలికలు జూను పడతొర్రులోగా దక్షాస్తులు పంపకొనెదను. చేర్చుకొనుటకు అంగీకరింపబడిన బాలికలు జూలై 1 వ తొర్రుకున పాతకాలలో చేరవలసియందును. బాలికలకు ప్రైముక్ల్యాసకు తనెన ఈ భాషాజ్ఞానమున, లెక్కలును వట్టుయొండవలెను.

నేతి వెంకటాచలపతి

మేనేజరు.

హిందూసంఘము

హిందూసంఘము మార్పుజేందుటలేదని తలచుట సాహసము. ప్రాచీనకాలమునందును, ఇక్కాలమునందును గూడ, సాంఘికాచారములు మారుచున్నటుల నిదర్శనములు పెక్కులు గలవు. ఇందాశ్చర్య మేమియులేదు. మార్పు పక్కతినహజము. స్వప్రయోగముగూని, యుగాదినుండిగాని, సాంఘికాచారములు మార్పుజేంద వస్తుట, యొకవేళ వాంఛనీయ మయినను, సంభవముగాదు. ఆయా కాలముల కనుగుణముగ సాంఘిక వ్యవస్థ మార్పు జేందుచుండెనని, స్మృత్యుద్బవబట్టి గ్రహింపవచ్చును. ఆయా కాలముల కనుగుణముగ మారుచువచ్చిన ఆచారముల బట్టి, స్మృతులు నిర్మింపబడుచుండెను. హిందూసంఘము కలియుగారంభమునుండియు గాంచిన పరిణామ మమితము. బ్రిటీషు పరిపాలన మారంభమయినప్పటికీ, సాంఘికాచారములలో గలిగిన మార్పులను వివరించుట కొక చరిత్ర గావలయును. తన కనుకూలించు మార్పులతో హిందూసంఘము సరిపెట్టుకొనుటచేతనే, యొకను జీవించి యున్నది. లేనియెడల, ఆన్య నాగరికముల దాడి మూలమున నిది వరకే నశించియుండవలసినది. వివిధజాతులవారును స్వధర్మమును మాని చాల కాలమయినది. బ్రాహ్మణులు, వాణిజ్యముచేతను నేవకావ్యత్తిచేతను జీవించుటకు ప్రారంభించి ఎంత కాలమో అయినది. బ్రాహ్మణసేవకుల సంఖ్య మిక్కిలిగారుటచే, ఇతరజాతుల యసూయకు వీరు పాత్రులగుట తటస్థించుచున్నది. బ్రాహ్మణులు తన స్వాభ్యాసములను విడనాడుటయు, బ్రాహ్మణేతరులు తమతమ ధర్మములను విడనాడి పరిపాలనాభిలాషచే నేరితులగుటయు తటస్థించుచున్నది. ఇది దేశకాలపరిస్థితులచే తప్పని సరియగుటచే ఎవరిని నిందించి ప్రయోజనములేదు.

ఇట్టి సందర్భములలో వర్ణాశ్రమ ధర్మము శాశ్వతమనియు, అయ్యది మార్పు చెందజాలదనియు చెప్పుట ఆడంబరము దప్ప వేరుగాదు. సంస్కర్తలను ఖండించు నిమిత్తము ఎట్టి సిద్ధాంతములను చెప్పినను, ఆవి సత్యమునకు విరుద్ధముగ నుండజనదు భజన ప్రతిభజన, అంతర్వివాహముల విషయమై కొంత పట్టుదల సూచబడుచున్నను, అదియయినను, నిష్కర్మగ జరుగుచున్నదా? అన్ని ప్రాంతములనుండి డిల్లీకి వెడవలసినవారు రయిల్లలో వర్ణాశ్రమ ధర్మములను పాటింప గలుగుచున్నారా? దాహత్వత్తినిమిత్తముపూర్వాచారపరాయణులును, నవరాగరికులును గూడ సోదా మున్నగు పానీయములను త్రాగుట లేదా? చెన్నపురి బోలు నగరములలో ప్రసిద్ధమగు కాఫీహోటలులకు బోయి భూచిన, ఎందరు తెలతెలవారుజాముననే, మడి

బట్టలతో పనిలేకుండ, కాఫీతోగూడిన ఫలాహారముల నారగించుచునుకో, మధ్యాహ్నము ఎందరు కాఫీహోటల్ల పైననే ఆధారపడెదరో, కనుగొనవచ్చును. కొంతకాలము క్రిందట, ఇట్టి ఆచారములు అవలంబనియముగాకుండెను. అవసరముబట్టి, హిందూసంఘము తననియమములను మార్చుకొను శక్తి నలవరచుకొనినదని చెప్పవచ్చును.

ఎందరు పూర్వాచారప్రియులు రాజకీయ లాభములనిమిత్త మేమి, స్వలాభమునిమిత్త మేమి, విదేశములకుబోయి, అక్కడ సాంఘికాచారములను విడనాడి, తేనుముగ తిరిగివచ్చుటలేదు? ఇంతయేల? ఆంధ్రదేశమున కొంతకాలముక్రిందట శాఖాంతర వివాహముల నెరుగనే యెరుగరు. వివాహములు నులభముగ జరుగకుండుటచేతను, ఇతర దేశముల బ్రాహ్మణులు తమ పిల్లలను డబ్బు కాశపడి ఆంధ్రదేశీయుల కిచ్చుటకు సంసిద్ధులుగ నుండుటచేతను, పాల్గొను మున్నగు ప్రాంతముల నుండి వివాహసంబంధములు యభేచ్ఛగ కొనసాగుచున్నవి. కన్యల కుటుంబ కులగోత్రములను గూడ విచారించుటలేదు. వైదిక, నియోగి, ఇత్యాది శాఖాభేదములగూర్చి విచారించుటలేదు. ఇట్టి వివాహముల నాపుటకు, ఏమతాధిపతియు చర్యదీసిగాని నటుల గనుపించదు. అవసరమే న్యాయమని గుర్తింపబడుచున్నది. ఉద్యోగసంపాదననిమిత్తము ఎట్టి ధర్మాత్రికమణము జరిగినను, అడుగువారు గనుపించరు. దొరబోపీలను లాగులను చొక్కాలను ధరింపవలసినవారు ఆవేషము దాల్చి తిరుగుటకు, పూర్వాచారప్రియు లడ్డగించుటలేదు. ఇవి యన్నియు ఉద్యోగ ధర్మముక్రింద భావింపబడుచున్నవి.

చీటికిమాటికి హైకోర్టు మున్నగు న్యాయస్థానములకు హిందూ ధర్మశాస్త్రమునకు సంబంధించిన విషయముల నిమిత్తము పరుగిడువారిలో పూర్వాచారప్రియులు పలువురు గనుపింతురు. వీరు, ఏమతాధిపతియొక్క నిర్ణయమునకో కట్టుపడియుండుటకు సమ్మతించరు. ఇంతయేల, మతముల హక్కులను నిర్ణయించుకొనునిమిత్తము, న్యాయస్థానముల సాహాయ్యమును పొందుచున్న వారి నీతిని పరికింపవచ్చును. ఇట్టివారు శాసనసభలు హిందూ సాంఘికాచారముల గూర్చి చట్టముల గావించుచో, ఆక్షేపించుట కెటుల వీలుగను? స్వలాభము నిమిత్తము సాంఘిక నియమములను నీటుగలుపుచున్నవారు, ఇతరుల సభిక్షేపించుటపలన ప్రయోజనముండదు. ప్రాచీనకాలమునను, హిందూసంఘమునందు పెక్కుమార్పులు జరుగుచుండెను. ధనుర్విద్య నేర్చి, యుద్ధములందు పాల్గొనిన బ్రాహ్మణవీరులు పలువురు గలరు. దశవిధ పుత్రులు, ద్వాదశవిధ వివాహములు వెనుక సంగీకరింపబడెను. ఇక్కాలమున, ఇవి గౌరవింపబడుటలేదు. ఒకకాలమున నియోగపద్ధతి అంగీకరింపబడెను. దేవరన్యాయము, సర్వసమ్మతముగ నుండెను. ఇట్టి ఆచారములు రానురాను వెగటుయినవి. శ్రాద్ధసమయములలో భోక్తలకు మాంసమును కుడువబెట్టిన దినములు గలవు. అగస్త్యాదిమహర్షులు, మాంసమును భజించినటుల, పురాణములు చెలుపుచున్నవి. వీనినుండి సంఘము పిమ్మట బయల్పడలేదా?

బాల్యవివాహములను ద్వీజులు మాత్రము ఆవలంబించి యుండిరి. వీరిలో నయినను, త్రిత్రి

యులు రజస్వలానంతర వివాహములనే అనుసరించినటుల, ప్రాచీనచరిత్ర చాటుచున్నది. స్వయంవర వివాహములు తరుచుగ జరుగుచుండెను. ఇప్పుడు సంయతము నంబూద్రీ బ్రాహ్మణులలో రజస్వలానంతర వివాహములు ప్రాచీనాచారముగ సాగుచున్నవి. వీరు బ్రాహ్మణులు గారనుటకు వీలులేదు. బ్రాహ్మణులలోనే శాకాహారులు గలరు, మత్స్యభక్తులు గలరు, మాంసాహారులు గలరు. వివిధరాష్ట్రములలో వేర్వేరు ఆచారములు గలవు. అందరకును ప్రమాణగ్రంథము లొక్కటే యయినపుడు, ఇన్ని విధములగు ఆచారములు ప్రబలియుండనేల? ఆంగ్లవిద్య విశేషముగ వ్యాపించిన అరవదేశమువారు, అవసరమునకు దగిన యాచారములను చేపట్టుట కలవాటు పడియున్నారు. పాశ్చాత్యులయొద్ద వారివలె నటింపగలరు. ప్రాచీనాచారాలవలంబులయొద్ద వారివలెను మెలగగలరు. ఇట్టి సందర్భములలో, హిందూసాంఘికాచారములు మార్పుచెందుట లేదని, భ్రమ చెందుట పాడి యగునా? మడి గట్టుకొని భుజించువారుగాని, చొక్కాలను వినర్చించి భుజించువారుగాని, దక్షిణదేశమున అరుదుగ నున్నారు.

ప్రస్తుతప్రశ్న యేమన, కాలప్రవాహమునకు సర్వమును వదలిపెట్టుట వివేకమా? లేక పురుష సయత్నమువలన, హిందూసంఘమును సరియగు దారుల నడిపించుట వివేకమా? దురదృష్టవంతుడగు శారదాగారిపై పూర్వాచారప్రియులు దూషణముల నన్నిటిని గురిపించుటకన్న, కాలానుగుణముగ ఎట్టి మార్పులు జరుగుట లాభకరమని, యోచించి నిర్ణయించుట ఎక్కువైనది లాభకరముగాదా? మార్పులు జరుగుచునేయున్నవి. కొన్ని మార్పులు సంఘమునకు హానికరముగ గూడ పరిణమించుచున్నవి. పాశ్చాత్యానుకరణమునందు, సిగరెట్టులు, ఖరీదగు సారాయములు, మున్నగునవి ఉపయోగమునకు వచ్చుచున్నవి. కండ్లు మూసికొని, వీనినన్నిటిని లక్ష్య పెట్టుకున్న నేమిప్రయోజన ముండును? దురభ్యాసములు వ్యాపింపకుండ ప్రయత్నించి, సదాచారములు న్యాపించునటుల, సాంఘికనాయకులు పాటుబడుట పౌరుషము. తా మేమియు జేయజాలమనియు, శాస్త్రములే తమకు ప్రమాణములనియు జెప్పచు, వీలగునపుడెల్ల శాస్త్రవిధుల సత్తికమించువారి నుడువుల కెట్టివిలువ యుండును? హేతువునయినను అనుసరింపవలయును. లేక శాస్త్రముల నయినను అనుసరింపవలయును. వీలగునపుడు అవసరము ననుసరించుచు, సందర్భసమయములందు శాస్త్రము శాస్త్ర మని చెప్పుట, బూటకమగును. శాస్త్రమునే అనుసరించి, యుగారంభమున జేసిన నియమములనే అనుసరింపదలచుచో, స్నానసంధ్యావందనాది విధుల నెందరను సరించుచున్నారో పరికించి, అటుల గావింపనివారిని సరియగు మార్గమునకు దెచ్చుట ధర్మము. కోర్టు వేళకు ఉరుకుపరుగునలేచి, ఏ నాలుగు మెతుకులో నోటవేసికొని, న్యాయస్థానములకు పరుగిడు న్యాయవాదులు, వర్ణాశ్రమ ధర్మముల నెటుల పాటింపనేర్తురు? ఆశ్రమధర్మముల ననుసరించువారెందరు గలరు? బ్రహ్మచర్య, గార్హస్థ్య, వానప్రస్థ, సన్యాసాశ్రమములను వరుసగ స్వీకరించుచున్నవారెందరుగలరు? బ్రహ్మచర్యవిధులు పాటింపబడుచున్నవో లేవో, కనుగొనువారుగలరా? బ్రాహ్మణులు నేవకావ్యత్తిని విడనాడి, తిరిగి, ధర్మబోధకు గడం

గుట కేర్పాటుల జేయవలయును. గృహస్థధర్మములు జరుగుచున్నచో లేవో, కనుగొను చున్నారా? యజ్ఞయాగాదుల నెందరు చేయుచున్నాడు? చేసిన వా రెందరు తమతమ విధులను నిర్వహించు చున్నారా? హిందూ వివాహములు ధర్మబద్ధము లనియు, ఆముష్మికసాధనము లనియు జెప్పటముల భవే. కాని కన్యావిక్రయమునకును, నరవిక్రయ మునకును పాల్పడువారు, వివాహపవిత్రతను నిలుపు చున్నారని చెప్ప వీలగునా? వేనకువేల కట్నము లను బేరముచేసి గైకొనువారి విషయమును, పా టించుచున్నారా? తుదకు నిపేక్షము జరుపుటకు గూడ, కట్నము గావలయునని గోరువారు గలరు. ఇట్టి దురాచారములను మాన్పుట కెట్టి ప్రయ త్నము గనుపించదు. హిందూ సంఘము ప్రాచీన కాలమున నొన్నత్యము గాంచుటకు, తనధర్మ మును తాను విధిగ నిర్వహించుచుండెను. ఇక్కా లమున, హిందూసంఘము జీవకళను కోల్పోయి నది. దేశమున జరుగుచున్న మార్పులకు, హిం దూదేశము దోసి లొగ్గుచు, తా నికను మార్పు చెందుటలేదని, బింకముల పలుకుచున్నది. ఎవ్వ రయినను, ఆయామార్పులు జరుగుట, సాంఘికాభి వృద్ధి కవనర మని తెల్పుచో మాత్రము, వారిపై ధ్వజ మెత్తు వారు బయలుదేరు చున్నారు. శానుకటివలె హిందూరాజులు లేరుగాన, ఎట్టి మార్పులు జరుగవలయునో, జరుగుచున్న మార్పులు మంచివో చెడ్డవో పరికించి నిర్ణయించుటకు, హిందూసంఘమే పూనుకొనవలయును. అట్టిహక్కు హిందూసంఘమునకు కల దనుట స్వతస్సిద్ధము. తమకుదాము సాహాయ్యము జేసికొనలేనివారికి, ఇత రులుపహాయము చేయగలుగుటకల్ల. ఉన్నతజాతుల బౌద్ధాన్యమువలన, హిందూసంఘమునందు నిరా చరణతో జూడబడుచున్న నిమ్నజాతులను, మహమ్మ దీయ క్రైస్తవసంఘములవారు తమలో జేర్చికొని, హిందువులసంఖ్యను సానాటికి తగ్గించగలుగు చున్నారు. ఇప్పటికిని, ఆస్పృశ్యతను తొలగించి, హిందూసంఘమును కాపాడుకొను డని, గాంధీ, మాళవ్యా, మూంజీ, మున్నగు హిందూసంఘాభి మానులు సతతము పురికొల్పుచున్నను, ఆమార్గము నవలంబించుటకు వెనుదీయుచున్నారు. నర్ణాశ్రమ ధర్మసభలును, కులసభలును, హిందూసంఘమును కాలానుగుణముగ సంస్కరింప వలపెట్టినపుడే, లాభకరముగ పరిణమించును. ఒకవంక బ్రాహ్మణేతరులు సమానమగు సాంఘికపు హక్కులను కోరుచున్నారు. నిమ్నజాతులవారు, తమను మాన వులవలె పరిగణింపవలయు నని ఎలుగెత్తి చాటు చున్నారు. స్త్రీలు తా మభివృద్ధి జెందుటకు వలయు స్వాతంత్ర్యము నొసగవలయునని మొరబెట్టుచున్నారు. వివిధకులములవారును సభల జరిపి, తమహక్కులను గుర్తింపు డని తీర్మానించుచున్నారు. పాశ్చాత్యులు వేదములను పఠించి, వానిని అంగభాషలోకి తర్జుమా చేసినపుడు, ఆతర్జుమాల నుపయోగించుట కాజ్ఞే పణలేనివారు, హిందూసంఘముకు జెందిన వారు వేదములను నేర్చుటకు కుతూహలము జూపు చున్నపుడు, వారికి అవకాశములను నిరాకరించుట పాడి యగునా? తుదకు సంస్కృతము నయినను బ్రాహ్మణేతరులకు బోధింప నంగీకరింపనివారు, ధర్మ శాస్త్రములపై ఎల్లరకు గౌరవము నెటుల నిలువ బెట్టగలుగుదురు? వేదములను పఠించుటకు కుతూహలు

లేనవారికి, అవకాశమియ్యడని వర్ణాశ్రమధర్మా భిమాను లగు, పండితమాలవ్యాగా రిటీవల మైలా పూరు సంస్కృత కళాశాలలో హెచ్చరించిరి. మాలవ్యాగారి మార్గము ననుసరించుట యననర మనియు, హిందూధర్మము శిథిలమగుచున్నపుడు, పూర్వపు పట్టుదలలను వీడుటయే మేలనియు, మహి మహోపాధ్యాయ కుష్వస్వామి శాస్త్రిగారు పలికి యుండిరి. హిందూమతాభిమానులగు మాళవ్యా, కుష్వస్వామిశాస్త్రిగార్లు మున్నగువారలు, గూడి, ప్రస్తుత సాంఘికస్థితిని గుర్తించి, అనుకూలమగు నియమములను కా వింపజాలరా? హిందూ సంఘమునకు జీవకళ యున్నచో, యుగాంతము వరకు వేచియుండక, ఉత్తమనాయకుల సహాయము గైకొని, కాలానుగుణ మగు సంస్కరణములను నిర్ణయించియుండెడిది. జపాను మున్నగు దేశములు అభివృద్ధి గాంచుటకు కారణము, ఆ దేశపు ప్రజలు బుద్ధిపూర్వముగ గావించుకొన గలిగిన సంస్కర ణములే యని, చరిత్ర చెలుపుచున్నది. ఉన్నత జాతులవారు, తక్కువజాతులవారి హక్కులను గుర్తించి, సంఘభావమును బలపరచిరి. దేశభక్తిని పెంపుజేసికొని, పాశ్చాత్యదేశములదాడి నెదుర్కొని విజయముగాంచగలిగిరి. హిందూసంఘమున కయి నను, అట్టిశక్తి గలదనుట నిశ్చయము. బుద్ధిపూర్వ ముగ గాకున్నను, తప్పనిసరి యగు సంస్కరణము లకు హిందూసంఘమునందలి పూర్వాచార ప్రియు లును, సంస్కరణాభిలాషులునుగూడ, సరిపెట్టుకొని నడుచుచున్నారు. జీవితావసరములకు వలయు మార్పులను అనుసరించు చున్నారు. నూతనాచారములు అప్రయత్నముగ ననుసరింపబడుచున్నటుల, హిందూ సంఘస్థితిని జాగ్రూకతతో పరిశీలించువా రందర కును గోచరమగును. కాలమునకు వశులగుటకు మారుగ, కాలమును పశేపరచికొని, ముందుకు నడువగలకత్తిని హిందూసంఘ ములవరచికొనిననే, గౌరవముతో జీవింపగలదు. అట్టి శక్తిని బడయు టెటులు? హిందువులు సాధింపదగిన సమస్య యిది యే. అసంధానములగు సిద్ధాంతములను ప్రతిపాదించి, శాస్త్రముల కిచ్చ వచ్చినరీతిని వ్యాఖ్యానము నలుపుటగాదు. సంస్కర్తలకు హిందూసంఘముపట్ల నభిమానములేదనుట, సత్య దూరము. హిందూసంఘముపై గల అభిమానాతిశ యముచేతనే, వారు కొన్ని మార్గములను సూచించు చుందురు. అన్ని మార్గములను తృణీకరించి, మార్పు తో బనిలేదని చెప్పవారు, హిందూసంఘము నుప ద్రవకర మగు స్థితిలోనికి చెచ్చుచున్నారు. బాలిక లకు ఆన్ని కుటుంబములవారును విద్య నేర్పించు చునేయున్నారు. విద్యరానివారికి పరియగు సంబంధ ములు దొరకవని భయపడుచున్నారు. విద్యయందు కొంత అనుభవము గడించుటకు, బాలికలకు వివా హము లాలస్యముగ జరుగక తప్పనిస్థితి యరుదెంచు చున్నది. అననరము మూలమున వివాహనయ స్సు దానియంతట యదియే పెరుగుచున్నది. ఇట్టి మార్పులను అడ్డగించుటెటులు? నేడు జరుగుచున్న మార్పులను సంఘ మొంతవర కవలంబించుట మేలు, ఎంతవరకు వినర్జించుట యవసర మను సమస్యను, సాంఘికనాయకులు గూడి నిర్ణయించుట ధర్మము గాదా? ఇక్కాలమున మాత్రము శిష్టు లనువారు లేరా? శిష్టవాక్యము ప్రమాణముగాదా? హిందూ సంఘము నెదుర్కొనిన సమస్యలు కడు క్లిష్టము

లయినవి. వీనిని పరిష్కరించు నేర్పువైననే భావ్యభి వృద్ధి ఆధార పడి యుండును. ఈ సమయమున నిర్లక్ష్యభావము జూపుచో, హిందూసంఘము అంత రంగికముగను, బహిరంగముగను గూడ తీవ్ర నష్టము గాంచకమానదు.

కాంగ్రెసు తప్పినరైనా?

ఉద్యోగములను స్వీకరింపక పోవుటలో ఇంత నరకు కాంగ్రెసునభ తప్పినరైనా? రాజోవు తమిళ నాడురాష్ట్రీయకాంగ్రెసుసంఘసభలో చర్చించుటకు ఉద్యోగములను స్వీకరించుట, భారత జాత్యభివృద్ధికి భంగకరమని కొందరు సభ్యు లొకతీర్మానమును పంపి యుండిరి. ఈతీర్మానమును నిరాకరించుచో, కాంగ్రెసునభ తప్పినరైనా యంగీకరింపవలసివచ్చును. నిజమే మన, కాంగ్రెసు పక్షము ఉద్యోగములను నిరాకరించుటవలన దేశమునకు ఎనలేనిమే లొనర్చి నది. ద్వంద్వప్రభుత్వవిధానము నిరుపయోగ మను సత్యము నెల్లడల వ్యాపింపజేసినది. మంత్రపదవుల ను చేపట్టినవారు వీని నిస్సారత నంగీకరించి అధిని వేశరాజ్యస్వాతంత్ర్యమునకు కొరవడు సంస్కరణము లవసరము లేదని తెలుపుట తటస్థించెను. దేశము నందు ప్రత్యేక సాంఘికదురభిమానము తొలగి దేశభక్తినే ప్రధానముగ నెంచుస్థితి యరుదెంచుట కు, కాంగ్రెసు పక్షమువారి స్వార్థరాహిత్యమే కారణమనుటకు సందియములేదు. ఇంతియగాక, కాంగ్రెసు పక్షమువారు పరిపాలనబాధ్యత నంగీకరింపక బోవుటచేతనే శాసనసభలలోను వెలుపలను స్వా తంత్ర్యభావమును వ్యాపింప జేయగలిగిరి. నిస్సార మగు పిష్టి యని భావించబడిన సంస్కరణములను, వాని యంత్యకాలమున చేపట్టుటకన్నను, కాంగ్రెసు పక్షమునకు అవమానకరమగు కార్యము వేరుండదు. ఉద్యోగములను స్వీకరింపకుండుటచే, కాంగ్రెసు పక్షమువారు దేశపురోభివృద్ధికి విశేషముగ తోడ్పడి రని గ్రహించుచో, వారికమీద ఉద్యోగములను స్వీకరించుట, స్వరాజ్యపతాకమును క్రిందకు దింపు టే యగును. ఇతరపక్షములకు, కాంగ్రెసుపక్షము మార్గము జూపు హక్కును కోల్పోవును. దేశపరా ధీనతను తొలగించుటకు మారుగ, దానిని మరింత పెంచుటకు తోడ్పడును. ద్వంద్వప్రభుత్వముకు స్థానము లేకుండ జేయగలిగిన, బెంగాలు మున్నగు రాష్ట్రములకు తీరని నిరుత్సాహము గలుగును. తమిళరాష్ట్రమునం దయినను, ఉద్యోగములనిమిత్త ము కాంగ్రెసు పక్షము జేరెడివారితో సభ్యుల సంఖ్యలను పెంచుటవలన, లాభముకన్న నష్ట మధిక ముగ గలుగును. సాంఘిక భేదములను పోనాడి జాతీయ భావమును పెంచుటకు, తమిళరాష్ట్రము నందు మార్గ మేమయిన నున్నచో, అయ్యది ఉద్యోగ నిరాకరణమును, నిర్మాణకార్యక్రమనిర్వహణమును దప్ప వేరుగాదు.

పైమనుగారి దురవస్థ

పైమను కమిషనువా రెట్టి రిపోర్టును తయారు చేసినను, భారతీయులు సంతృప్తు లగుట దుర్లభము గాన, పైమనుగారు పక్షప్రశ్నలసూర్చి ఎన్ని కల సమయమున ప్రసంగింపకుండుటచే బ్రటిషువారయినను, వీరి రిపోర్టు నభిమానితు రనియు, అట్టియన కాశమును గూడ కోల్పోవవలదనియు, లండను టైముస్ పత్రిక బెదరించుచున్నది. ఇట్టి బెదరింపుకు పైమనుగారు లొంగెదరా?

విదేశవార్తలు

పనిలేనివారి సమస్య

ప్రభుత్వప్రకటనము-మగ్గోన్మాడ్గారి దండనము

(రూటరు)

లండన్, మే 14:—ప్రభుత్వమువారు పనిలేనివారి సమస్యనుగూర్చి గావించిన ప్రకటనమును ఖండించుచు మగ్గోన్మాడ్ గా నిట్లునీరి. మొదట కన్పించిన దానికంటె వ్యూహానికముందే పాడుగనున్నది. ప్రజలదబ్బును తోలిపక్షమువారి ఎన్నికలకు ఖర్చు పెట్టుటయేగాక తోరి ప్రధానకార్యాలయపు సిబ్బందిలో సివిలుసర్వెంటులనుగూడ జేర్చిరి. సివిలుసర్వెంటులను ప్రజలకున్న సమస్యకమును ప్రభుత్వమువారు నాశనము గావించిరి.

చర్చిలుగారు ఇట్లు చెలిపిరి:—లాయడ్ జార్జిగారు పని లేనివారి సమస్యనుగూర్చి తయారుచేసిన విధానమునుగూర్చి ప్రభుత్వమువారు సరియైన నివేదికను ప్రకటించలేదు. ఎన్ని కలతగాదాలో ఆధికారాలను దింపకుండ జేయుట కిట్లుజేసిరి. దానిని సంగ్రహముగనే ప్రకటించిరి. ఏలన లిబరలుపక్షము వారు ఆధికారము తమవిధానము నిరాజేపణగ నున్నదనుకొనుట చేతనే ప్రభుత్వమువారు నివేదికను త్రొక్కివెట్టిరి.

ఫ్రెంచి పెరిషియా మైత్రిబంధుబడిక

(రూటరు)

లండన్, మే 14:—శాశ్వతస్నేహపు బాంధుబడికను ఫ్రెంచి పెరిషియా ప్రభుత్వమువారు గావించుకొనిరి. సంతక ముగూడ మంగళవారమునాడు అయినది. తరువాత వర్తకసంఘము ఒడంబడికలు జరుగును. రెండుదేశముల సరుకులపై ఈ లోపుగ కనీసపుపన్నులను విధించెదరు.

సర్ జాన్ సైమన్

లండన్ టైముస్ పత్రిక

లండన్, మే 14:—సర్ జాన్ సైమన్ గారు దేశమందం తలును ఎన్నిక ప్రచారము చేయుటచే ప్రజలందరును కుపితులు గాకను నరు. దీనికి కారణము అతడు లిబరలుపక్షము నంటుచెట్టుకొనుటగాదు. భారతదేశ రాజ్యాంగవిధానమును నూచింప చున్నవాడైయుండి మానమును వహించుటకుబదులు ఎన్నిక ప్రచారముగావించుట తప్ప. సైమన్ నివేదికలో ఏమియున్నను ఇండియాలో ఎవరును దానిని ఆదరింపరు. ఎవరికిని ఉత్సాహ ముండదు. భారతీయులు గోదినకోర్కెలను నెరవేర్చజాలరు. ఒకవేళ చేసిరేని మట్లాడలేని లక్షలకొలది ప్రజలను నోరెత్తకుండ జేయును.

అందుచేతనే మరింత ఎక్కువగా బ్రిటిషువారైనను సానుభూతితో సామరస్యముగ ఆదరించాలెను. అందులకై తక్షణంబన శక్త ప్రయత్నించవలెను.

మెక్సికో విప్లవము

50 అధికారులను తొలగించుట

(బీము సర్వీసు)

లండన్, మే 14:—ఇటీవలి మెక్సికో తిరుగుబాటులో ప్రత్యక్షముగను పరోక్షముగను పాల్గొని 50 మంది యధికారులను మెక్సికో ప్రభుత్వమువారు పనిలో నుండి తొలగించిరి.

న్యూయార్కులో కట్టడపు

పనివాండ్రు లాకవుటు

(బీము సర్వీసు)

న్యూయార్కు, మే 14:—భవననిర్మాణ వర్తకపు యజమానులు వారసునకు అయిదు రోజులు పని చేయవలెనను ఉత్తరువును ఇచ్చి జేయుచు వేతనములను మరల తగ్గించి లాకవుటును ప్రకటించిరి. 70,000 మంది పనిలేక యుందురు.

కెమాలి పాపాగారు

ఫ్రెంచి రాయబారి

(బీము సర్వీసు)

లండన్, మే 14:—కెమాలి పాపాగారు ఫ్రెంచి రాయబారిని స్వయముగ ఆహ్వానించి ఆహ్వానించుట, ఇట్లు చేయుటపూర్వము. ఇటీవల తక్కి ఇటలీ స్నేహముతో మెలగుటచే ఫ్రాంసుకు భయమైనది గాబోలు. ఫ్రాంసు కట్టి భయము లేకుండ జేయుటకు గాబోలు కెమాలి పాపాగారు కిట్లు ఆహ్వాన్య మర్పాదను జేసియుండ నోవు ననుచున్నారు. తిగ్గో నీరియా సరిహద్దు విషయమును గూర్చి గూడ చూట్టావెరట.

పనిలేనివారి సంఖ్య

(వైరెస్)

రగ్జీ, మే 14:—6 తేదీకి 1,182,700 మంది పనిలేక యున్నారు. క్రిందటి వారముకంటె 31,108 మంది తక్కువ. నిరుద్యోగము 28,000 ఎక్కువ.

బార్టోలి నివేదిక

“శ్యాట్ డి రిప్లస్” వ్యాఖ్య

(బీము సర్వీసు)

లండన్, మే 14:—బార్టోలిలో ప్రభుత్వము వారు గావించిన తత్వపు వివరణకరమైనది. ప్రజాహిత జీవనములో సామాన్యముగ అసమర్థులను ప్రధానముగ పనులందు నియమించుట వివాదకరమైన సంగతి. వారే సరియైనవారగు పరిగణింపబడుచున్నారు.

బ్రిటిషుపార్లమెంటు ఎన్నికలు

వివిధపక్షములసంఖ్య

(వైరెస్)

రగ్జీ, మే 14:—30 తేదీని జరుగనున్న ఎన్నికలకు 1786 అభ్యర్థులున్నారు.

కన్సర్వేటివులు	590
కార్మికులు	570
లిబరల్స్	509
కమ్యూనిస్టులు	84
ఇతరపక్షములు	33
పార్లమెంటు రద్దయినపు డున్న సంఖ్య	
కన్సర్వేటివులు	396
కార్మికులు	160
లిబరల్స్	46
ఇండిపెండెంట్లు	6

ఆరు నియోజకవర్గములందు అభ్యర్థులు చనిపోవుటచే ఖాళీగ నున్నవి. ఎన్నికల ప్రచారమును అభ్యర్థులు ముమ్మరముగ సాగించుచున్నారు.

నార్మికోస్టు ప్రదర్శనము

(వైరెస్)

రగ్జీ, మే 14:—నేడు యురరాజు నార్మికోస్టు ప్రదర్శనమును గావించిరి. ఇచట గనులు, ఇంజనీరింగు నాకా నిర్మాణపరిశ్రమ లున్నవి. ఇటీవల వ్యాపారము మందగించె నని యువరాజునను. మరల పూట్లకొనుట కష్ట మనిరి. 19 శతాబ్దపు ఆధిక్యతను గడించుట సాధ్యము గాదనిరి. దాని ఆధిక్య ప్రతిష్టను మరల యుద్ధరింపవలెనన్న వైర్యము, ఉపాగావలెను. గనుల పరిశ్రమను శాస్త్రోక్తముగ సాగించవలె ననిరి. అధినివేతముల పోటీ నెదుర్కొనవలసియుండె ననిరి. ఆపొటికి తాగుటకు ఏర్పాటు చేయవలెను. గనుల పనివాండ్రు విద్యను నేర్పిన తండ్రులను మించిన ప్రతిభాశాలు రగుదు రనిరి. అట్టివారిని దేశము గోల్పోజాలదు.

లంకాస్టరు గనుల పనివాండ్రు సమ్మె

తమ కొంతలను దీగ్గులేదను కోసముతో లంకాస్టరు గనుల పనివాండ్రు 400 మంది సమ్మె గట్టిరి.

రేపు రాజదంపతులు వింస్టరుకోటకరిగెదరు.

బెన్జర్ల ప్రశ్న విమానములో ఇంజనీరుకు ఒక నెలలోపుగా బయలుదేరునట.

సదరక్రాస్ విమానము క్రిందపడిపోవుటనుగూర్చి ప్రారంభించిన విచారణను 16 తేదీరకు ఆపుజేసిరి.

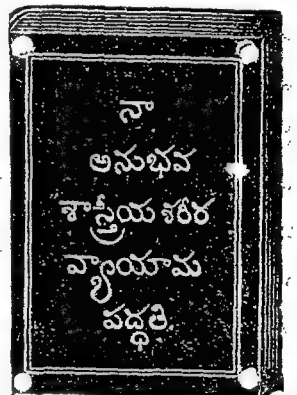
యమునకులు వేరములను జేయకుంక గాపాడుటకు న్యాయాధ్యక్షులలో వర్తకశాఖవారు, రాజకీయ శిల్పమువారు ఒక సంఘముగ ఏర్పడి ఆలోచించుటకు వేలము గా రుద్దుపు జేసిరి.

సముద్రప్రయాణమున పొగమోడలలో ప్రజలకు ప్రాణాపాయము రాకుండుటకు తుపాసు, ప్రపంచవాతావరణము మున్నగువాటినిగూర్చిగూడ చిట్టచుట్టకు నిశ్చయించి అంతర్జాతీయ స్పృతి నేర్పాటుజేయవలెననిరి.

ఉచితము. ఉచితము.

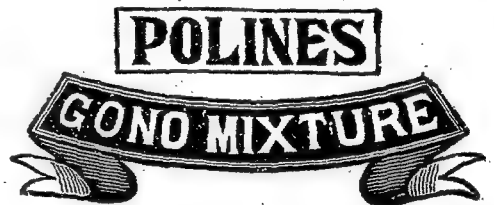
అందఱకు నుచితముగా సంబంధము

ఈ గ్రంథమునందు శరీరవ్యాధులు విషయములు పూర్తిగావర్ణింపబడినవి. ఇందునాయొక్కయు, నాశిష్యులయొక్కయు, పెక్కుపద్ధతులను నూచించుచుచూపటములుగూడ కలవు. దీనిని సమగ్రముగ పఠించితేని నావ్యాధులను పద్ధతి మిగుల బాగుగా బోధపడ

గలదు. ప్రతిభారతీయునకును దీని జదివిన మాత్రమున నూతనోత్సాహమును శరీరవ్యాధులనుసక్రియు కలిగి తీరును. తపాలా ఖర్చుకు మాత్రము రు. 0-2-0 రెండణాలు పంపితేని యీ గ్రంథము వెంటనే పంపబడును. దీని, మిజీయూత్రయందు సొస్సంకోయముగ మార్పు గలిగితిరును. ఈసమయము పోగొట్టుకొనకుడి. ఈవిషయము మీచిత్తమునందుండగానే రేఖను వ్రాయుడు. దీనిని జదివి ఆయురారోగ్యబలముల ననుభవించుటగాక.

ప్రొఫెసర్ యం. వి. కృష్ణారావు, అఖిల భారతీయ శరీర వ్యాధులనుమార్గదర్శి, పోస్టు బస్కోగుడి, బెంగళూరు సిటి.

“పాలిసిన్ గనోమిక్చర్”

గనేరియా, లెకోరియాకు ఆమోఘమైన శాస్త్రీయశోధనము. 5 దినములలో వ్యాధిని సమూలముగా నాశనమొనర్చును. వైద్యులందరిచే స్వాగతించబడి అనేకులచే వాడబడుచున్నది.

1. మొదటి డోస్ తోవెంటనే విముక్తిగలుగును.
  2. 12 గంటలలో నవించుట ఆగిపోవును.
  3. 5 దినములలో పూర్తిగా నయమొనర్చుటను.
- ఒకమారు వాడిమాచిన, దాని అద్భుతగుణమునుమీరే కనుగొనెదరు.

16 షోసులకు సరిపోవు సీసా 1 కి రు 3-

పోస్టేజి ప్రత్యేకం రు 0-7-0

126

ఉత్తరములు ఇంగ్లీషులో వ్రాయవలెను.

D. POLINES & Co.,
Manufacturing Chemists,
5, Harimohan Roy Lane,
Beliaghata, CALCUTTA

స్వాగతపత్రము

పూజ్యమహాత్మాజీ!

నేను తమకు భాగమనమునలన ఉలపాడు నివాసులమైన మేము ధన్యులము. తమకు హృదయపూర్వకమైన స్వాగత మిచ్చుచున్నాము. మేము సమర్పించుకొనుచున్న యీ స్వాగతపత్రమును, కానుకను స్వీకరించి మాకు హితోపదేశమొనరించి మమ్ములను కృతకృత్యులను చేయుమరని వినయపూర్వకముగా ప్రార్థించుచున్నాము. తమరు స్వాగతపత్రమునుగురించి యంగీయించి యాలోచనచేసిన ప్రశ్నలన్నిటికిని ప్రత్యుత్తరములు క్రింద నివేదించుచున్నాము. ఉలపాడు, కొల్లూరుపాడు, రాజుపాలెం అను మాడు గ్రామములు సమష్టిగా వ్యవహరింపబడుచున్నవి. ఇచ్చట 1608 మంది పురుషులు, 1547 మంది స్త్రీలును నివసించుచున్నారు.

2. ఈ గ్రామత్రయంబున 2978 మంది హిందువులును 164 మంది మహమ్మదీయులు, 18 మంది క్రైస్తవులును గలరు. మతవిషయములగుకలతలు లేవు. ముస్లమాను లెవరి గోమాంసమును భక్షింపరు. బాలబాలికాపాఠశాలలు గలవు. వీటిలో సగటున నూటికి 81 మంది చదువుచున్నారు. ఉలపాటిగ్రామమున నీటివనతి తక్కువ. హరిహరాదుల దేవాలయములు గలవు. బ్రాహ్మణాన్న దానశత్రము గలదు.

3. ఇచ్చట 892 మంది అస్పృశ్యులు ప్రత్యేకపాలెములందు నివసించుచున్నారు. వీరిలో ఇరుతెగలు గలవు. వీరి యిండ్లకు అస్పృశ్యతాదోషము లేకపోయినను, పంక్తిభోజనములుగాని, యేకకూపోషకస్వీకారముగాని వీరికి లేదు. వీరి నివేశనములు అపరిమితములు. స్త్రీపురుషులు కర్షకులవద్ద కార్మికులుగా కష్టపడి జీవనము చేయుదురు. సాధారణముగా మిల్లు నూలుతో నేయబడిన వస్త్రములు ధరించెదరు. వివవాహులచే మృతిచెందిన జంతు మాంసము సహితము భుజించెదరు. ఇందుచేగావోలు వీరిలో మాత్రం లను తెగవారికి వంశానుక్రమముగా కుష్టువ్యాధి సంభవించుచున్నది. వీరికి మద్యపానానికి మెండు, రెండు ప్రాథమికపాఠశాలలు వీరికొరకు గలవు. సగటున నూటికి 20 మంది విద్య నభ్యసించుచున్నారు.

4. యానాదులను అవనిహతి యొకటి గలదు. వీరు కాపినధారులు. వేలవలన జీవించెదరు. కొందరు ఉచ్చిష్టముల భక్షింతురు. స్వయంవరవివాహములు గలవు. దృఢకాయులు, బహు సంతానంతులు; వీరిభార్యలు పురుషులవలె పాటుపడువారు గారు.

5. గ్రామకాంగ్రెస్సంఘము లేదు.

6. కల్లు, సారాయి విక్రయశాలలు గలవు. తరుచుగా 40 మంది మద్యమును నేవించుచుందురు. పండుగపర్వములలో అస్పృశ్యులు, కొందరు నేతగాండ్రు (కైకాల) మితిమీరి మద్యమును గ్రోలి బీభత్సములకు గడంగెదరు.

7. చరకాసంఘము లిచ్చట లేవు. మొత్తము 57 రాటములుగలవు. అందు 22 రాటములు పడుకునున్నవి. గృహకృత్యానంతరము పడుకువారు నెల 1 కి 2 లు నూలు వడికెదరు. వీరికి మాసమునకు రెండురూపాయలభృతి లభించును. వీరికి 1-కి 4, 5 వారాలు వడికెదరు. 20, 25 నెలలు పుగా నిర్ణయింపవచ్చును. సగటునవారి చిల్లరవ్యయములకు సమకూర్చెదరు.

8. ఇచ్చట 6, 7 పుట్ట తెల్లప్రత్తి పండును. యెగువతి లేదు. ఇచ్చట నేపడికి నేయుదురు. కంబోడియాప్రత్తి పరిశోధము చేయబడినది.

9. నూలు పడుకువారు యేకుల చేయరు. ఏకడివారికి వీ 1 కి రు 0-5- కూలి నిచ్చెదరు.

ఇచ్చట 25 చేతిమగ్గులు గలవు. 12 చేతిమగ్గులు కుద్ద ఖద్దరునూలుతోను, మిల్లు నూలుతోను నేయుచున్నవి. సోమరులుకాని దంపతులు 180 గజములకొద్దా నేయగలరు. వీరికి మాసమునకు రు 25-0-0, రు 30-0-0 ల వేతనము గిట్టుచున్నది. ఎల్ల పుట్ట కుద్దఖద్దరు నేయువారులేరు.

10. జాతీయపాఠశాలలు లేవు. హిందీ పాఠశాలలో విద్యార్థులు 8 మాసములు విద్య నభ్యసించిరి. హిందీ ప్రాథమిక పరీక్షయందు 15 మంది ఉత్తీర్ణులైరి. ప్రచారసభవారి దృష్టి జనపదములకు సుముఖముగ లేదు. విద్యార్థుల ఆశాభంగము వల్ల పాఠశాల మూయబడినది.

యువకులచే స్థాపింపబడిన జాతీయ పౌరగ్రంథాలయము కలదు. 1280 గ్రంథములచే విరాజిల్లుచున్నది. 53 సభ్యులు గలరు. ప్రతినిత్యము 8 గ్రంథములు పాఠకులకు వినియోగమగును. పత్రికా వ్యయమునుండి గ్రంథాలయము పట్టుబడ్డము. కానిమిషచే ప్రభుత్వవిరాళము సంక్రమించుట లేదు.

జానపద మండలి, ఆంధ్రగ్రంథాలయసభ్యులు.

నీమ కమలములకు (బ్లూజాగరు రకము) బోగిలత్ మంగల్జి కంవెని, గిరి సాలనీది మదరాసు.

4869

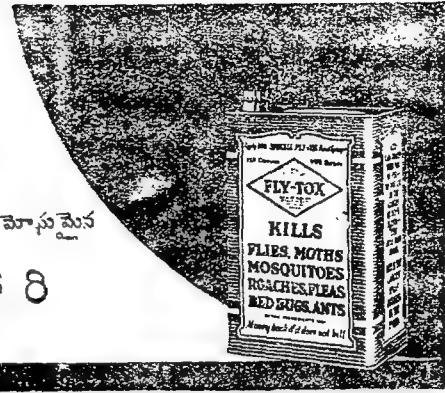
సుప్రసిద్ధుడైన దైవజ్ఞుడు:— మహారాజులు, న్యాయాధిపతులు, వకీళ్లు, మొదలగు గొప్పవారు బంగారుపతకములను, వేసకువేలు యోగ్యతాపత్రకల నొసగియున్నారు. త్రికాల ఫలములు సరిగా చెప్పబడును. ఒకజాతకము గణించుటకు రూ. 2. జీవితాంతమునకు ఖద్దన తెలుసుకొనుటకు రూ. 5. దీనినే వ్రాయుటకు రూ. 20. సం॥ర ఫలములు వ్రాయుటకు రూ. 5. భవిష్యత్తును గురించిన 3 ప్రశ్నలకు రూ. 1. తరువాత ప్రశ్న 1-కి 0-8-0. జాతకము, మీ జననలేది కాలము, లేక ఉత్తరము వ్రాయుకాలము తెలుపవలెను. ఇతర వివరములకు వ్రాయుడు. లేక ఖద్దన దయచేయుడు. ఉత్తరములు ఆంగ్ల భాషలోనే వ్రాయవలెను.

Pandit Kaliyur M. SREENIVASA CHARIAR, 218, Srinivas, Mint Street, Madras.

FLY-TOX

ప్రపంచమునందుగల వాటిలో కల్లు అమోఘమైన

క్రిమి సంహారి

పూజ్యులగు మహాత్మా శ్రీమోహనదాస్ కరంచంద్ గాంధీగారికి కందుకూరు పరగణావాసులు సమర్పించిన స్వాగతపత్రము

పరమపూజ్యుడగు నాయకగణ:—

అసహాయోద్ధర్మ సిద్ధాంతసంస్థాపనాచార్యులగు మిమ్ములను మానవమన సంరక్షించి మీ యువదేశములను గ్రోలు మహాదనకాళమును కలిగించినందులకు మీకు మా హృదయపూర్వక స్వాగత మొసంగుచున్నాము. భవిష్యత్తునీల పవిత్రమూర్తులను లోకకల్యాణముకొఱకు జీవితసర్వస్వమును సమర్పించిన యఖండత్యాగులనునగు తమకు ప్రపంచమందలి మహాత్ముల ప్రాంతము నొసంగినను చాలు. అధికారదౌర్జన్యము నెదురించు తమ కష్టతర నిస్సంగసమరమున మీ యనుచరులను మేము సర్వమానస స్వాతంత్ర్యము నుద్ఘోషించి మీవంటి పుత్రతత్నమును గాంచిన మాతృభూమి సాభాగ్యమునకు గర్వింపుచు మన్నింపవేడుచున్నాము. కాని పురుషోత్తములగు మీ స్వాగత్యాగము వ్యర్థముకాలేదు. భారతజాతి దీర్ఘనిద్రనుండి మేల్కొంచుచున్నది. స్వాతంత్ర్యభానుడు పాడమాపుచున్నాడు.

ఈ ప్రాంతమునందు ఖద్దరు ఉత్పత్తికి ముఖ్యధారములగు దుర్గాదేవంట చవుక. దూడమొదలగు మహాదనకాళములను నుద్రవ్యలోపముచే సంపూర్ణముగ వృద్ధి నొందలేదని తెలుపజింతించుచున్నాము. ఇవట కాంగ్రెసు ప్రచారమాంద్యమునకు మాడ ప్రాంతవాసుల దారిద్ర్యమే ముఖ్యకారణము. కాని తమ సందర్భమును ఖాదీప్రచారకులందు నూతనోత్సాహమును పురికొల్పుకారణమనియు తాము మాయందు దయయుంచి ఆఖిల భారత చరఖాసంఘమువారి కటు మంచిపెట్టుబడిపెట్టి ఉత్పత్తికేంద్రములను స్థాపించునట్లు ఒత్తిడిచేయుదురనియు ప్రార్థించుచున్నాము. మూలధనము కొరతయే ఇచ్చటి ఖాదీయభివృద్ధికి ముఖ్య ప్రతిబంధకముగా నున్నది. వైదకోరిన ప్రకారము యిటు ఖద్దరు ఉత్పత్తికి తగు పెట్టుబడియున్నచో దారిద్ర్యవాధాపీతమున నీ ప్రాంతముందు కాంగ్రెసు క్షేమంత్రిమైన సంస్థకాగలదు. సరియైన పెట్టుబడియున్నయెడల వెనుకబడియున్న యీ ప్రాంతములే కాక కాంగ్రెసునకు జయప్రథములు. కార్యరంగములై స్వాతంత్ర్య, సందేశము వాచరణయం గుండుగలవని మనవిజేయుచున్నాము.

ఇట్టి యపూర్వావకాశమును కలిగించి మమ్ము ధన్యులను గావించినందులకు మీకు మరల వందనలు లిప్పించుచు మమ్ములను మరవలదని వేడుచున్నాము.

కందుకూరు పరగణావాసులు.

నాగపూరు అగ్నిప్రమాదము

నాగపూరుచేరువ జాటుగిరి యను గ్రామమునందు అగ్నిప్రమాదమువలన కూలివాండ్ర పాకలు నూరు కాలిపోయినవి. శేదజనులు ఇండ్లులేక మాడుచున్నారు. నీరు చేరువనులేకుండుటచే నెట్టిసహాయము లేకుండెను.

పంజాబు శాసనసభ

పంజాబు శాసనసభ వేసంగి సమావేశము జూలయి 26 వ తేదిన సిమ్లాలో ప్రారంభ మగునని తెలియుచున్నది.

శ్రీయుత మోహనదాస్ కరంచంద్ గాంధీగారికి కావలితాలూకా ప్రజలొసంగిన స్వాగతపత్రము మహాశయ!

మీరాకచే మాపురము వదిత్రతగాంచినది. చిరకాలీన మగు మీసందర్శనాభిలాష యీనాటికి సఫలీకృతమైనది. మా అంతఃకరణములందు వాడిపోవుచున్న ఆకాలత చిగిర్చినది. మరల స్వరాజ్య సంరంభము నవీనోత్సాహముతో ప్రారంభమగుచిహ్నములు కాన్పించుచున్నవి. స్వరాజ్య స్థాపనాబద్ధకంక్షలు డచు గాంధీజీ! ఇదే మీకు మాఅర్ఘ్యము.

ఖద్దరు మంత్రోపదేశ! మీమంత్రము మాచెవుల సోకినదిమొదలు తదుపదేశమును క్రియాన్వితముగావించి, యీజిల్లాలో సమకట్టిన పెక్కు సంస్థలలో ప్రాముఖ్యత వహించిన బ్రాహ్మ్యక్రాక 'లజపతిరాయి ఖద్దరు వర్క్సు' మాతలూకాలోనిదే. సన్న నివస్త్రములను తయారుచేయుటయందు, ఈసంస్థ 'చెర్మి'క గాంచినది. మరియు, కావలిగ్రామమున సహకార సంఘముననుసరించి రిజిస్టరుకాబడిన 'కాటక కో-ఆపరేటివ్ ఫ్యాబ్రికే లిమిటెడ్' అనుసంస్థ 1924 సంవత్సరమునంచి మాతలూకాయందును, తత్పరిసరములయందును ఖద్దరు వ్యాప్తి కై కృషిసలుపుచున్నది. తదధీనమున కొన్ని గ్రామములందు పనుకు, నేయు, కేంద్రము ఆప్రాంతమునందలి నిరుపేదలకు జీవనోపాయము కల్పించుచు, దరిద్ర నారాయణుని సేవచేయుచున్నది. కాని జనసామాన్యమునకు, అందును ముఖ్యముగ స్త్రీలకు, విదేశీవస్త్ర వ్యామోహముకను వదలనందున, ఖద్దరువ్యాప్తి ప్రిత్వప్రకరముగ లేవని విన్నవించుట కెంతయు సిగ్గులుచున్నాము. తగిన ధనసహాయమును నో వేదరికములోనున్న మాతలూకాలోని పశ్చిమగ్రామములలో నిట్టికేంద్రములను మరి కొన్నిటిని స్థాపించి అందరి ప్రజల నావరించియున్న గుర్భర దారిద్ర్యమును కొంతవరకు తొలగింప వనకాశమున్నదిని నొక్కివకాగ్రహించుచున్నాము.

మీఅహింసాతత్వము నవలంబించినచో భారతీయులకు అచిరకాలమున స్వరాజ్యప్రాప్తి కలుగనని మాదృఢవిశ్వాసము. నిరంతర దేశసేవాతత్పరులగు మీకు ఇదే మా శ్రద్ధాంజలి.

కావలి తాలూకా ప్రజలు.

పగుళ్లకు తెలము

వెలద బ్లీ 1-కి రు 0-6-0; వి. పి. తో 0-11-0

అరికాళ్లు, అజీచేతులు, సుగ్రముకారకమువలన, శిశుగాలివలన పగిలిసీరుకారుబయ్య, జిలపుట్టుబయ్య సంభవించును. ఈ తెలమును రాచిన పగుళ్లు మాని జిల పోయి మ చివత్తుము తాగలదు. పగులొప్పియునయమగును. స్వల్పక్రయము అన్యతాంజనం డిపోబొయి లేక మదరాసు.

జ్యోతిసు పత్రికకు శ్రీమణిముఖము

బెంగళూరునుండి వచ్చుట

మద్రాసు, మే 15:—నేటి యుదయము నతపాలాద్వా రా జ్యోతిసుపత్రిక సంపాదకునికి ఒక శ్రీమణిముఖము (రెడ్ లెటరు) వచ్చినది మాకు తెలియజేయబడెను. ఆయు త్రరముపైని 'సిటి న్యూస్ ప్యాపర్' (బెంగళూరు) అను లేపాలముద్ర గలదు. ఆ జాబునం దిట్లు గలదు:

"మీరు ప్రభుత్వమువారితో గలసి ప్రజలను బాధించు చున్నారు. కావున మున్నందు మీరు కడుజాగ్రూతతో మె లగవలెను. అట్లు చేయనియెడల సాండ్వూచి దగ్గరకు మిమ్ము కూడ పంపెదము. మా సైన్యాధిపతినుండి మా కట్టి యు త్రరపు చేరెను."

(సం)పైనికులు నెంబరు 22797, 22763 (అ. ప్రె.)

విప్లవలేఖలు

"ప్రచారమునకై ప్రభుత్వమువారియొక్కయు, గూఢచారులయొక్కయు పని"

టిబూట్ పత్రికాధిపతికి హిందూస్థాన్ సోషలిస్టుసేనలేఖ లాహోర్, మే 13:—హిందూస్థాన్ సోషలిస్టుసేనలేఖ కన్ సేన కార్యదర్శి సంతకము గలిగి, నెల్లూరులో వ్రాసిన యన్. యన్. యల్. అనుగుర్తులు గలిగిన ఉత్తర మొకటి లాహోర్ కార్యదర్శికి వ్రాసినది (టిబూట్ పత్రికాధిపతికి చేరినవి. అది యిట్లున్నది—

ఇప్పుడు సర్వసామాన్యమైన విప్లవలేఖలు ప్రచారమున కై ప్రభుత్వమువారు, వారి గూఢచారులను జేయుపని యని ప్రజలకు తెలుపవలెను. ఈ కార్యములచే ప్రభుత్వమువారు కాంతియుతముగా కాంగ్రెస్ ప్రచారము చేయువారిపైను, వేకసితాభిలాషులపైను అపరిమల వేసి బంధించుటకు కోరు చున్నారు. మేము చేయవలసిన దానిని ప్రకటించుటయొంత వరకు చేసినాము. చెవిటివారు వినువలెనని బిగ్గరగా వరుసవలె ను. ఇప్పుడైనను మనకోర్కెల సంగీకరించుచో కార్యరంగ మున ప్రవేశించుమని బ్రిటిష్ వారు వినునట్లు కొంత ప్రయత్నము చేసినాము. కార్యరంగమునకు దిగినవీడట మేము చేయుదానిని తప్పవట్టరాదు." (ఫీ ప్రె.)

Good chance.

"శిల్ప వంటి మజిలిన్లు"

దొరలు మిక్కిలి శ్రీతిగా వాడుచున్నారు అక్కర లేనిచో డబ్బు వాపసు అంపెదము. ప్రసిద్ధిజెందిన మజిలీ న్లని మీకు తెలిసియేయుండును.

12 జగముల తాను 6 కమిజాలగును రూ 7-8-0
15,, మెడగల పనితనముగు 6 మీజాలుగలపెట్టె 9-0-0
పట్టువి 8 కమిజాలుగలపెట్టె 15,, మెడగలవి. 9-0-0
పొట్టిశీతేరు. క్యాటలూగుయివాం.

గుప్తా ఆంధుకో, చికాకోల్. గంజాం జిల్లా,

బరంపురం

శ్రీ సీతారామ విలాస హాలులో

ఆంధ్రదేశమందంతటను అనమాన

ప్రఖ్యాతి వహించిన

శ్రీ మైలవరం బాల భారతీ సమాజం జెజవాడ వారిచే నూతనముగా తయారుచేయించిన అద్భుతముగు సీనులతోను వైరువర్గు ట్రాన్సుఫర్ కుషకలతోను

19-5-29 ఆదివారము

నతీ ఆనసూయ

22-5-29 బుధవారము

సంపూర్ణ భీష్మచరిత్ర

ప్రదర్శింపబడును

కావలి శ్రంకరరావు జమిందారు

ఆనరరీ ప్రెసిడెంటు

మద్రాసు నైమను ఉపసంఘునివేదిక

ఇంకను అభ్యుదయించే నామోదింపబడలేదు

సంపూర్ణరాష్ట్రీయస్వాతంత్ర్యము

సాంఘిక నియోజక వర్గములను గోరుట

ఉదకమండలం, మే 15:—మదరాసు రాష్ట్ర నైమను ఉపసంఘమువారి నివేదిక పూర్తియైనది. కాని ఉపసంఘాభ్యుదయ దాని నింకను మంజూరు చేయలేదని ఈ నెల 22 వ తేదీ న జరుగవలసిన ఉపసంఘ సమావేశము, అభ్యుదయ సర్ ఎ. పి. పాల్ గారు అత్యవసర స్వంతకార్యముపై ఉదకమండల ము విడచుటచే 29 తేదీకి వాయిదా వేయబడినది.

పోలీసు, న్యాయశాఖలు రెండు మంత్రులపర మైన బృటతో సహా సంపూర్ణ రాష్ట్రీయ స్వాతంత్ర్యమును, సాంఘిక నియోజకవర్గము లుండవలెననియు ఉపసంఘమువారు శిఫార్యజేసినట్లు తెలియచున్నది. (ఫీ ప్రెసు.)

గుమాస్తా పారిపోవుట

గ్రంథాలయం లెక్కలలో లోపం

అలహాబాదు, మే 14—ఎ. జి. నేనేద్రయను ఈస్ట ఇండియన్ రైల్వే ఇన్స్టిట్యూటు గుమాస్తా రూ 4500 అవహరించిన మోసపు నేరముక్రింద విచారింపబడవలసియున్నది. ముద్దయి దొరకవండున కేసు విచారణ ప్రారంభించినాత్మ్యములుగైకొనిరి. గ్రంథాలయము లెక్కలు 1927 సెప్టెంబరు 30 వ తేదీవరకు సరిగా నుండెను. తిరిగి ఆరు నెల లాఖరికిపరిక్షింపవలసి వచ్చెను. కాని ముద్దయి లెక్కలు సిద్ధముగ లేనందున నిలిపివేసిరి. 1928 సెప్టెంబరు 25 తేదీన గుమాస్తా లేకుండనే లెక్కలు పరిక్షింపగ రూ 4500 లోటు అగుపడెను. ఆతడు వారము రోజుల నెలపు పై బోయెననియు, పిదప యింకొకవారము నెలపు కావలెనని సిగ్గునుండి తొలిపెచ్చెననియు, ఆతెలి సరియైనది కాదనియు, ఆతడెక్కడనున్నదియు తెలియదనియు గ్రంథాలయాధికారులు పోలీసువారికి తెలిపిరి. సాక్షియు, కార్యదర్శియు ముద్దాయి యింటికి బోయిమాడ లోన సామానులైనలేకుండెను. లెక్కల చిట్టాగూడ దొరకలేదు. (అ. ప్రె.)

త్వరపడుడు! త్వరపడుడు!

ఆనందభారతి

సర్వాంగసుందర మగు కథల మాసపత్రిక సంవత్సర చందా రూ. 1-4-0 మాత్రమే తెలుగుదేశములో పెక్కుమంది మన్ననల నందిన కథలపత్రిక యిది ఒక్కటియే. ఇందు సాంఘిక, చరిత్రాత్మక, నిరూపక హాస్యరసములతో సోమ్యకథలు పెక్కుగలవు. వెంటనే చందాదారులుగా చేరుడు.

మేనేజరు, "ఆనందభారతి"

పోస్టుబాక్సు నెం 58, మదరాసు.

కొత్తగా కనిపెట్టిన

జర్మనీ గనేరియా క్యాపుయెల్లు

భయంకరమయిన సెగరోగములను ప్రపంచములో అంతరింపజేయుటకు సిద్ధపరచబడినది. ఎంత కాలమునుండి కాపురమున్న సోగములను 9 ట్యాబ్లెట్లతో ఆరోగ్యవంతులుగా జేసియెక్కువలమును గలిగించిర క్తమును శుభ్రపరచును. మూత్రనాళమునుండి వెలువడు ప్రవాహము నిలిపివేయును మంటుతుక్కించును. స్త్రీలకు గర్భముచేడి తెలుపు నిస్తారముగా పడుట, మూత్రసంబంధముగ యితర జాడ్యములు బర్గా గనేరియా అనుభవించలేని సెగరోగములు వగైరా మానుచున్నవి. సం దేహించిన వారోగ్యవంతులు కాలేరు. విస్తారపొగడల వనవరము.

30 క్యాపుయెల్లు అమరియుండు

64

పెట్టెరు రూ 2-9-0, 3 పెట్టెలు రు. 6-12-0!

Dr. A. S. MURTY COY

Chicacole City, Ganjam Dt

బాపాలాల్ గారి

న గ లు,

216, చె నాబా దుగోడు, నదంబు.

న్యాయస్థాన వార్తలు

బాలుని బలవంతముగా నెత్తుకొని

పోవుట

అస్సాము తేయాకుతోటలలో కూలిపనికి

మదరాసు హైకోర్టు, మే 15:—ఈ దినమున వెకేషను కోర్టునందు న్యాయమూర్తులు బీసీ, అనంతకృష్ణయ్యగార్లు, అస్సాము తేయాకుతోటలకు కూలీలను చేర్చుటకు నియమింపబడిన అధికారిపై సాన్నగంటి డెల్లయ్య అనునతను "సిబిన్ కార్పస్" చట్టముక్రింద దెబ్బనకేసును విచారించిరి.

ఫిర్యాదిగావించు ఆరోపణ లివి— తన కుమారుడు పుల్లయ్య అను బాలుని ప్రతివాదియు అతని క్రిందియు దోష్టగులును బలవంతముగనో, లేక, దుర్వ్యధనల గావించియో, తమకు తెలియకుండ, అస్సాము తోటలకుపంపెను. ఆ బాలునినుండి వివరములను, ఎక్కడనున్నదియును అడుగగా తెలుపుటకు నిరాకరించెను. అందుపై, సడరుబాలుని కోర్టులోనికిదెచ్చి వప్పగింపవలసినదని ప్రతివాదికి ఉత్తరువుచేయవలసినదని కోర్టు వారినిగోరుచు ఫిర్యాది ఈ దరఖాస్తునుదెచ్చెను. ఫిర్యాదిదెల్పు విషయములలివి తమది గుంటూరుజిల్లా వేల్పూరు గ్రామము. ది25-4-29 వ ఫిర్యాదితన కుమారుడగు ఉల్లయ్యచేతికి కొన్ని జాబులిచ్చి, కోనూరు అను గ్రామముననున్న తపాలాఫీసులోవేసి రావలసినదని పంపెను. అతను వెళ్లి తిరిగి రాలేదు. అందుపై ఫిర్యాదికిని బంధువులకును అనుమానముగలిగి నాలుగైదురోజులు చుట్టు పట్టుల గల గ్రామములన్నియు వెదకిరి. కాని అతడు కనుపించలేదు. తేయాకు తోటల కొరకుగాను, ఎవరో కొందరభికారులు ఆచుట్టుపట్ల గ్రామములనుండి చాలమంది బాలురను పట్టుకొని తీసుకొనిపోయినారని మరి నాలుగైదురోజులకు తెలియవచ్చెను. అందు పయిన ఫిర్యాది, గుంటూరునకు వెళ్లి, అచ్చట కూలీరిక్రూటింగు అఫీసులో కనుగొనగా, పుల్లయ్యను అస్సామునకు పంపినట్లుల రిజిస్టరునందు గన్పించెను. అతనిపు డెచ్చట నున్నది మొదలగు నితర వివరములనుడుగగా, రిక్రూటింగు అధికారి నిరాకరించెను. అందుపయిన ఫిర్యాది ఈ దరఖాస్తును దెచ్చెను.

న్యాయమూర్తులు 15 రోజులకు కేసు వాయిదావేయుచు, ప్రతివాదికి నోటీసు నొసగుట కుత్తరువుచేసిరి.

* * * *

గ్రామ మునసబుపై హత్యకేసు

గుంటూరు జిల్లా చేబ్రోలు గ్రామ మునసబుపై దేబడిన హత్యకేసునందు ముద్దాయిని జామీనుపై విడుదల చేయవలసినదనికోరుచు, ముద్దాయి తరపున దేబడిన పిటిషనును, న్యాయమూర్తి అనంతకృష్ణయ్యగారు పరిష్కరించిరి.

ది 28-4-29 న, చేబ్రోలు గ్రామములో దేబిభక్తుని బండ్చుమ్మ అను 70 వత్సరముల వయస్సుగల కమ్మకులస్తురాలు, తన ఇంటి ప్రక్కనున్న పెద్ద గోతిలో చచ్చి పడియుండెను. ఆ విషయము తెలియగనే, గ్రామ మునసబున దేబిభక్తుని వెంకటసుబ్బయ్య పోలీసువారికి రిపోర్టు చేసెను. పోలీసువారు వచ్చిన వెంటనే, పంచాయితీ చేయించెను. ప్రమాదమునలన గోతిలో పడి మరణించె నని పంచాయితీ వారు నిర్ణయించిరి. ఏదో దీర్ఘరోగముచే మరణించెనని కైద్యుడు తన యభిప్రాయమును తెలిపెను. అంతటితో పోలీసు వారు వెళ్లిపోయిరి. కాని పిమ్మట, గ్రామముననే ఈ హత్య చేయించెనని పోలీసువారికి ఆకాశరామున్న జా బొకటివచ్చెను. అందుపై పోలీసువారు ముద్దాయిని అరెస్టు చేసి అతనిపై హత్యనేరము నారోపించిరి.

జామీనుమీద వదలిపెట్టవలసిన దని ముద్దయి దరఖాస్తు పెట్టగా, పొన్నూరు సబుమేజిస్ట్రేటు నిరాకరించెను. అందుపై హైకోర్టునకు ఆప్పిలు చేసెను.

న్యాయమూర్తి రు 5000 లకు స్వంతజామీను మీదను, రు 2500 చొ॥ న రెండేసి జామీనులమీదను ముద్దాయిని విడుదల చేయుట కుత్తరువు చేసెను.

వృత్తాంతలేఖలు

విశాఖపట్టణము

(స్వకీయవిలేఖరి)

వేదల సత్యనారాయణ శాస్త్రిగారు

మే 11— నిన్న సాయంకాలము 6 గంటలకు హిందూ పరమపరివారమున కవిత్వ సమితివారి యజమాన్యమున శ్రీ వేదల సత్యనారాయణ శాస్త్రిగారి కవిత్వపరమము జరిగినది. కవిత్వసమితి సభ్యులగు శ్రీ గురుజాడ దుర్గాప్రసాదరావు బి. ఎ. బి. ఎల్. గారు అధ్యక్షత వహించిరి. శ్రీ శ్రీరాజా విక్రమ దేవవర్మ, కేతవరపు వేంకట శాస్త్రి, సెట్టి లక్ష్మీ నరసింహము బి. ఏ. ఆది అప్పడు పంతులు (పార్వతీపురము) నిర్యాగి రామశాస్త్రి సన్నిహితు సత్యకేతవరపు మొసలికంటి సంతోష రావుగారు మొదలగు కవులు పండితులు, రచయితలు పట్టణ ప్రముఖులును విద్యావతులును యువతులును అరుదెంచిరి. ప్రథమమున కవిత్వసమితి కార్యదర్శి పురిపండా అప్పలస్వామిగారు శ్రీ సత్యనారాయణ శాస్త్రిగారిని సభ్యుల కరుకపరచుచు శ్రీ ప్రసాదరావుగారిని అధ్యక్షత వహింపవలయునని కోరిరి. శ్రీ రాజా విక్రమ దేవవర్మగారు బలపరచిరి. శ్రీ ప్రసాదరావుగారు అధ్యక్షత వహించుచు సత్యనారాయణగారిని తమ పద్యముల పరిపలయునని కోరిరి. అంతట శ్రీ శాస్త్రిగారు రసజ్ఞులును విద్యావంతులును అగు సెట్టి సభ్యులయెదుట తమ పద్యముల వినిపించు నవకాశము కల్పించిన కవిత్వసమితివారికి కృతజ్ఞతను తెలుపుచు తమ పద్యముల నొక గంటకాలము చదివి సభ్యుల కానందము చేపూర్చిరి.

అనంతరము శ్రీ రాజా విక్రమ దేవవర్మగారు లేచి శ్రీ సత్యనారాయణ శాస్త్రిగారి కవిత్వమును ప్రశంసించుచు ఆధునికకవిత్వమును తమకు మితిలేని నిరసనభావమున నెదిరి, నేటితో ఆధునికకవిత్వమునెడల గల నిరసన తొలగిపోయి గౌరవము కుదిరెననియు, నేటికాలపు కవిత్వమునకు భావకవిత్వమునకు మాత్రము తమకు నచ్చలేదనియు దీక్షింపిరి. నీమము నతిక్రమించకుండ ఖండకవిత (భావకవిత్వము) నడుపుట మంచిదనిరి. పిమ్మట సెట్టి లక్ష్మీనరసింహముగారు లేచి ఖండకవిత్వమునకు తమకు సరిగతోచుట లేదనియు భావమునే ప్రధానముగా చెప్పటచేసి భావకవిత్వమున వచ్చునేమో యనియు చెప్పి శ్రీ సత్యనారాయణ శాస్త్రిగారి కవిత్వము సరళముగను చక్కగను ఉన్నదని నుడిచిరి. నీమము నతిక్రమించకుండ వ్రాయుట తమకు సమర్థమైనను కాలమునుబట్టి మారుమార్పులనుబట్టి భావము సంస్కరింపవలెననిరి. శ్రీ కేతవరపు వేంకట శాస్త్రిగారు లేచి భావమారుటగుర్చి తమ కళిప్రాచుర్యములేదనియు, కవిత్వమెట్లు చెప్పినను సాంప్రదాయము నతిక్రమించకుండ నుండుట మంచిదనియు చెప్పి శ్రీ శాస్త్రిగారు చదివినపద్యములలో సాంప్రదాయములు కావని వారికి తోచినవి తెలిపిరి. తదుపరి శ్రీ సత్యనారాయణ శాస్త్రిగారు ఆధునిక కవిత్వగుర్చి కొంతచెప్పుచు శ్రీ వేంకట శాస్త్రిగారు సాంప్రదాయములు కావేమోయనవానికి ప్రత్యుత్తరముగ సమర్థించి చెప్పిరి. అంత అధ్యక్షులు శ్రీ సత్యనారాయణ శాస్త్రిగారి కవిత్వమునందలి మాధుర్యము, భావగంభీరత, శైలిగుర్చిచెప్పుచు నేటికాలపు కవిత్వముగుర్చి మాట్లాడుచు అంగమునుండి ఉదాహరణ నొసగుచు మరల నింకొక మారు శాస్త్రిగారి పద్యపరమము నేర్పరచవలయునని కోరిరి. ఇట్టి పద్యముల విడుచుటయేగాక ఏదేని యొక కావ్యమును వ్రాసి భావకు నేరచేయవలయునని తెలిపిరి. వందనములతో సభ ముగిసెను.

బాలకవి జవ్వాజి సుబ్బారాయ గుప్తగారు తల్లుపాడు గుడించిన పంచాంగము—ఈ పంచాంగము నందుకొంటిమి. దీనియందు సిద్ధాంతిగారు పటముకలదు. భాగ్య పంచాంగము నామాత్యములు నక్షత్ర విహిత కృత్య కార్యములు మున్నగు విశేషాంశములుగూడ దీనియందు కలవు. బ్రహ్మిని వేంకటసుబ్బయ్య శ్రేష్టి (పండిత పోషకులు మహాదాతలు గంటూరు)గారి పటముగూడ నిందుగలదు.

రాయలసీమ (గండికోట) శ్రీవైష్ణవ ప్రథమ

సమ్మేళనము, తాడిపత్రి

ఈ శుక్ల సంవత్సర వైశాఖ శు|| 15 లు, బ|| 1 లు 2 లు (మే నెల 23, 24, 25 తేదీలు) గండికోట శ్రీవైష్ణవ ప్రథమ సమ్మేళనము తాడిపత్రిలో సమావేశమగును. మైసూరు సంస్కృతకళాశాలలో సాహిత్యపండితులును, శ్రీమాన్ ఉ|| వే|| శా|| పల్లి శ్రీనివాసాచార్యులవారు ఈ సమ్మేళనమున కగ్రాసనాధిపత్యము వహింతురు.

ధన్వవాడ రాఘవాచార్యులు,

అధ్యక్షులు—

చన్నంపల్లె వెంకటరంగాచార్యులు,

కార్యదర్శి.

స్కూలు ఛైన్మన్ రీయెగ్జామినేషన్

సాధారణముగా స్కూలు ఛైన్మన్ పరీక్ష ఫలితము లు జూన్ నెల మొదటివారమున వెలువడుచుండును. బాలురెల్లరు ఫలితములకయి చంద్రునికయి వేచు చుకొరముల భంగి వేచియుండురు. కాని, యీ నెలాఖరున మజల పరీక్షయుండునట్లు వార్తలరుచుండుట జూడగడు వింతయ్యెడు, పాపము? బాలుగు ముందటివత్సరమునుండి పూర్వపు మెట్రిక్యులచ్చునని డెండంబుల గరంబునందించుచుండ లేనివాని యీ యుద్యమము వారి శిరంబులచే మనంబుల బాడు నే యు స నుట కెట్టి సందియము దోచును.

ఈ విషయమున విద్యాశాఖాధికారు లన్యాయము నేయుచున్నారనుట కెట్టి వింతయులేదు. వేపరులచ్చుపడు స్థలమునందో, తదితరస్థలములయందో, యన్యాయము జరుగుచుండనదాని వృక్ష మాలంబుంజేరిన ప్రవుత్వము మెలపున వెల్లార్చునట్లు నాశనమొనరింపవలెగాని, యిట్లు గోరంబోవు పనింగొడ్డంట్లందీర్చుటయన్నట్లన్ని పాఠశాలలకు పరీక్షలచెట్టి నెంచుటగడుంగడు వింతయ్యెడు, పరమేష్టి బాలరం బ్రోచుఁగాత!

యీశ్వరప్రగడ జగన్నాథరావు.

ఆటంకపరచుట

మానసిక, శరీర సంబంధ శక్తులు ఆటంకపరపబడిన దముజేసి.

కామశాస్త్రమును

పతింపుడు
ఇది ఆరోగ్యము, సంపద, ఆభివృద్ధి వగైరాలకు దారిచూపును.
ఇనాముగా తపాలాఖర్చులేక పంపవచ్చును. దయచేసి ఒకకార్డును ఈ దిగున విలాసమునకు వ్రాయుడు.
ఆటంకనిగ్రహ సార్వస్వీ, 26 బ్రాడ్వే, మదరాసు.

మున్నటివాండ్రను యావన వంతులుగా జేయును
పలుక బడిన వీర్యమును గట్టి పరచును. ఎక్కువ సేపు బలమును కలుగజేసి సంసారపాఖ్యమునకు అవకామిచ్చును, శరీరమునకు తేజస్సు కలుగ జేయును. ఎటువంటి సుఖసంబంధమైన జాడ్యములైనను జేరజాలవు. 1 గంటలో వీటి కడ్డుత శక్తినికనపరచి అనందమును కలుగజేసి శ్రీ పురుషులను తనివి నొందించు వైరాగిచిటి. కనవివగంధకాదులు కలియలేదు.
20 మాత్రలు సీసారు 2-0-0 60 మాత్రలు సీసారు 5-0-0
ఆర్యవైద్య అక్రమం
చికాకోల్ సిటి (గంబంజిల్లా.)

ఆదర్శ వివాహము

ఈ నెల 12 తేదీని మాంబళం బహ్లావీధియందుండు 'మాధవబాగ్' నందు శ్రీయుత దాసు మాధవరావు పంతులు బి. ఏ. బి. యల్. గారి కుమార్తె వాణీబాయికిని అక్బర్ యూనివర్సిటీ పోలిటికల్స్ సైన్సు డిగ్రీమెంటు పాఠ్యగమండు వంగల శివరామ్ యం. ఏ. పి. హెచ్. డి. గారికిని వివాహము జరిగినది. కన్యాదాతలు దాసు మాధవరావు పంతులుగారు ఏలూరులో న్యాయవాదులుగనుండి ఇప్పుడు మాంబళమునందు విశ్రాంతిగైకొనుచున్నారు. మాంబళం ఆంగ్లసభకు అధ్యక్షులు గనున్నారు. వధువునకు 16 ఏండ్లుండును. గానవిద్యా విశారద. వరుడు జగమెట్రిగిన బ్రాహ్మణుడు. వధువు నియోగిశాఖకు చెందినది. వరుడు వైదికశాఖకు చెందినవారు. వివాహమునకు బల్లారినుండి కోలాపలం వెంకట్రావుగారు, నర్సాపురమునుండి ఎట్టమిల్లి నారాయణమూర్తిగారు, పెజనాడనుండి తుర్లపాటి వెంకటేశ్వరరావుగారు, (బారిష్టరు) దాసు కేశవరావుగారు, ఏలూరునుండి దాసు గోవిందరావుగారు, బాపట్లనుండి జలగపూడి సుబ్బారావుగారు మున్నగువారు విచ్చేరియుండిరి. మదరాసు ప్రముఖులలో చాగంటి సాంబశివరావుగారు, డాక్టరు లక్ష్మీపతి, వారిసతి, కొడాలి శివరామకృష్ణరావుగారు మున్నగువారు గలరు. ఉదయం 7 గంటలకు శుభముహూర్తం ప్రారంభింపబడి 10 గంటలకల్ల వివాహకాండ ముగిసినది. సాయంత్రము అల్పాహారము జరిగినతరువాత సంగీతవిద్యాన్ పాదవల్లి రామకృష్ణయ్యగారి సంగీతసభ జరిగినది. రామకృష్ణయ్యగారు బహుశాస్త్రముగ బాణి సభాసదుల రంజింపజేసిరి. ఈ సభకు సి. ఆర్. శ్రీనివాసయ్యగారు, న్యాయమూర్తి రామేశ్వంగారు మున్నగువారు విచ్చేరియుండిరి. మాంబళములోని ఆంధ్రులును విచ్చేసి ఆనందించియుండిరి. మరునాడు సాయంత్రము భోజనమిందు జరిగెను. ఈ విందుకు గౌ. రామదాసుపంతులుగారు, దేశ్లోధారక నాగేశ్వరరావుపంతులుగారు, న్యాయమూర్తి రామేశ్వరం పంతులుగారు, పురాణవంశ కామేశ్వరరావుగారు, పల్లూరు కృష్ణమోహన్ గారు మున్నగుప్రముఖులెల్ల విచ్చేసిరి. శాఖావిభేదములను పాటింపక వివాహములు స్వల్పవ్యయముతో స్వల్పకాలమున తగవులులేక నెట్లు ముగింపవచ్చునో ఈ వివాహమునుబట్టి గ్రహింప వీలుకలిగెను. వధూవరులు పై నెలలో ఇటలీ, డెన్మార్కు, జనివా, జపాను, వైనాదేశములకిరి 10 మాసములలో తిరిగి ఇండియాకువత్తురు. వీరికి ఆయురారోగ్య ఐశ్వర్యములనొసంగ భగవంతుని ప్రార్థించెదము.

యువక్ (హిందీ) మాసపత్రిక

(కే. సీ. పతి గుంటూరు)

హిందీభాషలో నూతనముగా వెలువడినది. నారిమెట్ జహూరిలాలు నెహ్రూ, సుభాష్ చంద్రబోసు యిలకను యెందరో సమర్థుల ఓవారిందు వ్యాసములు వ్రాయుచున్నారు. ప్రస్తుతకాలమున చెలరేగుచున్న యువకోద్యమమును యియ్యది ప్రోత్సహపరచుచు సర్వాంగసుందరముగా నున్నది. చందా సంవత్సరమునకు రు 4-8-0 లు. ఆంగ్లముల కొంచెము తెగ్గింపుడని సేను కోరగా ఆంగ్లదేశముమీద యీ సంవత్సరమునకు గాను 50 మంది యువకులకు రు 8-0-0 లకే యిస్తురు. కావలసినవారు పి. పి. గా కాక డబ్బు ముందుగాపంపి తెప్పించుకొనవలసింది. చిరునామా:—యువక్ పత్రిక, యువక్ ఆశ్రమ్ పాట్నా.

గృహలక్ష్మి

పోస్టుబాక్సు 752 ఎగ్మూరు మదరాసు
1929 మేనెల 1 వ తేదీని వెలువడిన రెండవసంపుటము 8 వ పంచికను కృతజ్ఞతతో నందుకొంటిమి. ఇది 161 వ పేజీతో నారంభమై 240 తో ముగియుచున్నది. ముఖచిత్రము శ్రీ యథ్యావము సమ్మోహనకరము. ఇతరచిత్రములు గూడ మరికొన్నిగలవు. దానియందు 24 వ్యాసములు కలవు. సీమవంకాయను ముచిత్రమి గూర్చిన పరిశోధకుల వ్యాసములిందుకలవు. సాలచందా నాలుగు రూపాయలు. శ్రీమతి పులవర్తి కమలాదేవిగారు వ్రాసినస్త్రీలు నాటకరంగప్రవేశము అను వ్యాసమును ఆమె పటముగూడ నిందుగలవు.

బాంబులు రివాల్యూరులు కొత్తగ దొరకుట

రామగోపాల, జయదేవులగార్లు జామీనుపై విడుచుట

పోలీసువారి సోదాలకు అంతులేదు

కొత్త బాంబులు, కొత్త అరెస్టులు.

మీరటు, మే 14:-పోలీసువారు నిన్నను యిండ్లవెదకు చు చాలబాంబులను, మాడు రివాల్యూరులను కనుగొనగల్గినందున ఇరువురిని అరెస్టుచేసినదియు మహారాష్ట్రయందు వచ్చినవారు తెల్పుచున్నారు.

రామగోపాల, జయదేవులను జామీనుపై విడుచుట

ధర్మశాలలో బాంబులు దొరకిన సందర్భమున అరెస్టుచే యుటపై రామగోపాల జయదేవునిగు గార్ల తరపున పూర్వసంఘం, పరమాత్మకేరణగార్లు జామీను దరఖాస్తులను మీరటు జాయింట్లు మేజిస్ట్రేటుగారియెదుటదాఖలుచేయగా, రూ. 5,000 లు, రూ. 2000/- జామీను, అంత మొత్తమునకే స్వంతజామీను గూడ యిచ్చిన విడుదలచుచునని ఉత్తరువుజేసిరి. రామగోపాల జయదేవునిగు గార్లు జామీనుబాంధు సంతకము జేసినందున విడిచిపెట్టబడిరి.

ముద్దాయిలు ధర్మశాలలో లేరు

ధిల్లిలోని "తేజ" అను దేశభాషాపత్రికయందు యీ రుతువున ముద్దాయిలు బాంబు లెటు దొరకినవో ఆధర్మశాల యందే యుండినని ప్రకటించుటచే ముద్దాయిల ప్రతిష్ఠను భంగము కలిగినందున సదరుపత్రిక కోర్టునర్థ యముల ధిక్కరించినట్లునని ముద్దాయిలరపు వక్తకు కోర్టులో దెలిపిరి. అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ తంతివార్త రద్దూ చేయుటలో ఈపత్రిక తప్పు చేసి నట్లు ఆంగ్లపత్రికలలో పడిన తంతివార్తల నడివిన తెలియగలదని వారు దెలిపిరి. పత్రికాధిపతులు సరళ ప్రకటించి తమ పని కోరకన్నచో కేసు జేయుదుమనిరి. (అ-ప్రెస్.)

జిల్లా బాంబుకేసు - ట్రిబ్యూనల్ వ్యాసము

జిల్లా, మే 14:-జిల్లా బాంబుకేసు సందర్భమున పత్రికలపై వచ్చిన కోర్టు ధిక్కారసేరము గూర్చి యిండుక అపోహలు జనించినట్లున్నది. ఇరువురు ముద్దాయిల తరపునకేలు అసఫాళిగారు 9 వ తేదీ ట్రిబ్యూనల్ పత్రికలో జె. కె. మున్సి గారి వ్యాసము నిండాభూయిష్టముగ నున్నదని కోర్టులో 10 వ తేదీ దెలిపిరి. ఆచరునాడు వారికి సర్దారసింగుగారివద్దనుండి అసఫాళిగారికి లేఖవచ్చినది. అందు "ట్రిబ్యూనల్" సంపాదకుని తరపున వ్యాసము ప్రకటించినందుకు తమపాతము వ్యాసము "డెయిలీ క్రానికల్" పత్రికలోనుండి పునర్ముద్రితమనియు, తమపై కేసు చేయవద్దనియు, పత్రికలో నావిషయము ప్రకటించుట ననియు దెలుపబడెను.

అసఫాళిగారు తమ కంగీకరించి ట్రిబ్యూనల్ పై కేసు చేయవలయునని లేదనియు, మున్సిగారు, క్రానికల్ పత్రికల తమ పాతమునకు సామర్యమునకు వేచియుండునని కోర్టులో దెలిపిరి. అసఫాళిగారు యెందునుండియోగాని కోర్టులో వ్రాతమాలముగ నెట్టి ఫిర్యాదు జేయలేదు. "డెయిలీ క్రానికల్" పత్రిక వారు తా పెన్నుడు అట్టివ్యాసము ప్రకటించలేదనియు అట్టి కూడన కేసు పునర్ముద్రితమనియు అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ వారిని ప్రకటించ గోరిరి. (అ. ప్రె.)

లోకప్రసిద్ధిపొందిన

మదరాసు ముక్కుపొడి

గాలు కమ్మనం సువాసన అన్నిటిలో ఈడుకానిది

ధర నెం 1. వీకె 1-కి 4-0-0. నెం 2. 3-4-0.

(120 తులం)

ఆర్. ఎన్. సుగంధ ముక్కుపొడి

బాటలు డజన్ 1-కి 2-4-0 24 తులం టిన్ను 1-కి 1-12-0

రైలువార్షి పోటీ ప్రత్యేకము.

విలాసము:-వి. వి. రాజన్ అండ్ కో,

44, గోవిందప్పనాయకన్ వీధి, మదరాసు.

పత్రికారచయితల సమావేశము

సంపాదకుల సాంఘిక పక్షపాతమును అధ్యక్షుడు తీవ్రముగ ఖండించుట

(అసోసియేటెడ్ ప్రెస్)

తెంజన పత్రికారచయితల సమావేశమునం దధ్యక్షులను హించుచు బొంబాయి క్రానికల్ పత్రికాధిపతియగు బ్రెస్లీ గారు ప్రస్తుత పత్రికా పరిస్థితులు తదభివృద్ధి కాటంకములుగ నున్నవని వచించుచు ప్రస్తుత కష్టనిష్ఠురములను తొలగించుటకు ప్రేక్షయానియను పద్ధతులపై నొక పత్రికారచయితల సంఘముండవలెనని చెప్పిరి. మరియు సాంఘిక పక్షపాతములను ప్రజా సౌతజీవమును, సంపాదకవృత్తియు కలుషితముగుచున్నదనియు వారు నుజివిరి. పత్రికాసంపాదకులు సాంఘిక పక్షపాతమును వహించుటనుగూర్చి వారీమాటలను చెప్పిరి:-

ఏసంఘముచే పత్రిక నడుపబడుచున్నదో ఆసంఘముచే సత్కృత్యాపనునియూ, యితరసంఘములు చెప్పనది సత్యముగాదను దానిపై నిది యాధారపడియున్నది. ఇట్లుహించుట అన్యభావికము, ప్రమాదకరము. న్యాయభావముండవలసిన సంపాదక వృత్తికి ఈ సాంఘిక పక్షపాతముండుట యెంతమాత్రమును శ్రేయముగాదు. దేశసేవకు కలుషముచేయు నీసాంఘిక విషదీక్షములను పెకలింపి, మనవృత్తిని పవిత్రముచేయవలసి యున్నది.

తీర్మానములు

(1) కర్ణాటకములోని అన్ని పత్రికలకు గవర్నమెంటు వారు ప్రచురణములను ఉచితముగా పంపవలెనని, మద్రాసు, బొంబాయి మైసూరు, హైదరాబాదు ప్రభుత్వములను సభవారు కోరిరి.

(2) ప్రకటనముల నిచ్చుటయందు ప్రభుత్వమువారికి గల పక్షపాతమును సభవారు ఖండించిరి.

(3) మైసూరులో పత్రికాభివృద్ధి కాటంకముగానున్న ప్రెస్ లాను తీసివేయవలసినదని సభవారు మైసూరు ప్రభుత్వము వారిని కోరిరి.

(4) నవకళా సంపాదకుడగు ఖదిర్ కరును బంధించినందులకు సభవారు ప్రభుత్వమువారిచ్యుత్తు ఖండించిరి. శిక్షబొంది నందులకు సంపాదకుడు అభినందింపబడెను. కర్ణాట దేశము నందలి పత్రికల సునర్వనము గూడ ఈఉదయము ప్రారంభింప బడెను.

WANTED.

Candidates for Telegraph and Station Master's Classes. Full particulars and Railway Fare Certificate on 2 annas stamp.

Apply to:-IMPERIAL TELEGRAPH COLLEGE
Nai Sarak, Delhi

ఆప్టిన్ 7 హెచ్. పి.

ఈకారు మోటారు-సైకిల్ సైకిల్ కారు ధర కంటెను స్వల్పముగా పెచ్చు ధర గలది, ఒక సైకిల్ పెడనందు ఉంచు వీలుగలదు, గంట 1-కి 45 మైళ్ల వేగములో ప్రయాణ మొనర్చును, నిట్రమైన దిగుడులందు ఎక్కగలదు, ఒకగాలను పెట్రోలుకు 55 మైళ్ల దూరము ప్రయాణ మొనర్చగలదు, ప్రయాణపు ఖర్చులు మిక్కిలి తక్కువ, ప్రతివిషయమందును తృప్తిని గలిగించినది.

మంచి సుగుణములలో ఇవికొన్ని

ఆప్టిన్ 7 నందు గలదు.

ధరలు రూ. 2300 నుండి గలదు.

The South Indian Motor Co.,
MOUNT ROAD, MADRAS.

మదరాసు శాసనసభ

గుంటూరుజిల్లా సోదరులకు

రాజోవు ఎన్నికలయందు చెన్నపురి శాసనసభకు సేనోక ఆభ్యర్థిగ నిలబోవుచున్నాను గాన తమ అందరికి విన్నవించు కొనుట అయినది. క్రిందటి ఎన్నికలకునూ యిట్లే ప్రయత్నించి వీల నడులుకొంటే ననగ అప్పటికి కారాగారమునుండి విడుదలై నిశ్చల సంతృప్తమే అయియుండుట. నా శిక్ష 2 సం॥ నాలుగు మాసవ బుగాన ప్రభుత్వమువారు వారి పద్ధతులను అనుసరించి సంవత్సరము పైన శిక్షించినవారిని అనగా యాకుజ్ హుస్సేను బులును సాంబమూర్తిగారు యిత్యృదులను ఆటంకపరిచినది విని నాకునూ అదియే ప్రాప్తియని సంక్షేపించుకొంటి సోగసు చేరుగాను. ఈతడవ అట్లుగాదని ప్రార్థించు

భట్టిప్రోలు సూర్యప్రకాశరావు.

నేను నిలుస్తున్నాను

కాకినాడ మునిసిపల్ కవున్సిలు లేబరుపార్టీకి చెందిన నేను మద్రాసు శాసనసభకు రాజోవు ఎల్ల నులో కాకినాడ పట్టణమునకు ఒక ఆభ్యర్థిగా నిలుచుచున్నాను.

యిర్కావర్షుల చిన్నబ్రహ్మణ్యశర్మ.

తిరువాన్ కూరు మోటారు ప్రమాదము

తిరువాన్ కూరునందు కరునాగస్థలియందు మోటారు ప్రమాదము సంభవించెను. కొట్టాయంనుండి కిల్లూను బోవుచున్న రి గురు ప్రయాణికుల మోటారుబసు, ఎదురుగ ఎడ్లబండిని తప్పించుటకు ఆకస్మికముగ ప్రక్కకుతిప్పునకి, ఆ వడిలోచెట్టునకు డిక్కిని పూర్తిగ బద్దలయ్యెను. అందున్న శాసనసభ్యుడు నీల కంఠపిల్లెగారు మూర్ఛపోయిరి. ఒక గుమాస్తాకు తలపగిలి ఎడమ చేయి విరిగెను. ఇజావ యువకునకు తలపై చెబ్బుతగిలి పిచ్చైతెను. డ్రైవరునకు యిడరులకు చెబ్బులు తగిలెను. అందరిని ఆస్పత్రిలో వేసిరి. కొందరు ప్రాణాపాయావస్థయందున్నారు. (అ. ప్రె.)

"Bynin"
TRADE MARK
Amara

జగద్వ్యాపితకీర్తిగల
గొప్ప టూనిక్

ఇదిదేహమున కత్యల్పకాలములో శక్తిని ఉత్సాహము నిచ్చును. అజీర్ణము ఆకలి లేమి చే బాధ పడువారలకు ఆకలి గల్గించి జీర్ణ శక్తి పెంపొందించును.

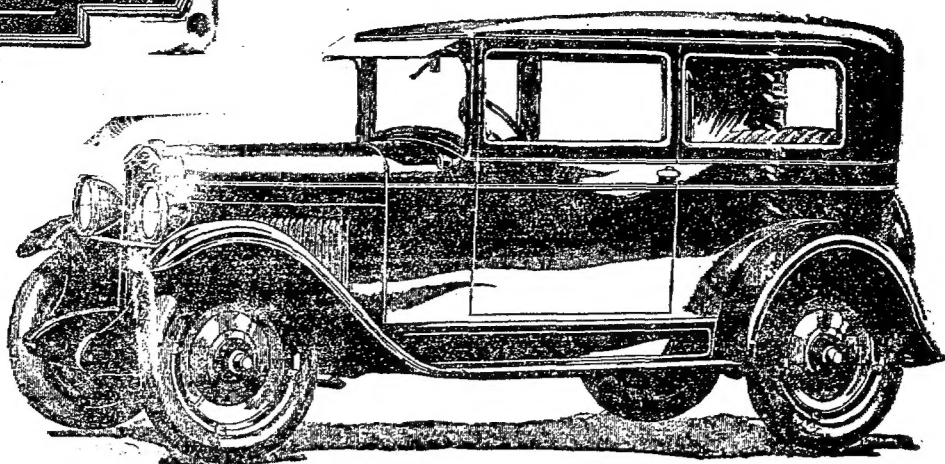
బెనిన్ అమారా ప్రతి గృహము నందు ఉంతుని నడే. 1 హిందూదేశమునందలి అన్ని ముఖ్యమైన ఉగ్రాణములయందును మందులముద్రావారికడను దొరకును

Allen & Hanburys Ltd.
LONDON

Special Representative for India :-
A. H. P. JENNINGS,
Block E, 2nd Floor, Olive Buildings,
CALCUTTA

for Economical Transportation

ఎక్కువ పొడుగు, ఎత్తు తక్కువ, వైశాల్యము

గలిగి అందమును, సౌఖ్యమును గలిగించుటలో

ఆశ్చర్యమైన మార్పును చేకూర్చినది

107 వీల్ బేస్ మీద నిర్మాణము గావించబడి యిది
వరకు కంటే 4 అం పొడువు గలిగి, నేలకు అంటిపోవు
నట్లు, ఎత్తు తగ్గించబడెను. నూతన పివర్ బాడ్లతో
నమర్చబడి, ఎక్కువ ధర పెట్టికొను కార్లలో గలగు
సుఖిమా, సౌంపు అన్నియు యిందు గలగును.

చివర్ లెట్ అందమును సౌఖ్యమును గలిగించుట
అందు రహస్య విధానమును బహిరింగపరచినదియే,
యది ఎల్ల చోట్లను ప్రసక్తి కలదు.

మీరు ఎంతదూరము ప్రమాణ మొనర్చినను నది
యే, చివర్ లెట్ యందు అనందము గలుగును. గమ
నమునందు స్థాభ్యోన్నతి గలిగించును. సులభముగా
నడువ వీలగును. కారునందు సామానుకూడ నుంచు
కొనుటకు ఎక్కువ వైశాల్యము గలిగి యున్నది. కారును
చూచు యిత్రం నేడు విచ్చేయుడు. నడవించిన అన్ని
సంగతులు తెలియును.

టూరర్, సెడన్ మాదిలెలు పెంటనే యిచ్చు
టకు సిద్ధముగా నున్నవి.

సింప్లీస్ అండుకోలిమిటేడ్.,
ఉదకమండలం.

తిరిచినావల్లి.

ఆలమూరుపద్ద గాంధీమహాత్ముడు

గోదావరినదిని దాటుట

నావ అపాయముయొక్క యథార్థము

(మా ప్రత్యేకవిలేఖరి)

సర్వారాయుడుగారి యుక్తమనసు జవాబు

మేనెల 11 న తేదీ శనివారమునాటి ఆంధ్రపత్రికలో

10 వ పుటలో బులును సర్వారాయుడు అను సంతకమున
ది 9-5-29 తేదీతో కవిశేష్యరపురమునుండి ప్రకటితమైన లేఖ
ను చూచితిని. హైందవపత్రికలుగాని దాని ప్రతినిధులుగాని
ముఖ్యముగా మహాత్మునిగురించిగాని ఆయన సంచారవిషయము
లను గురించిగాని “గోరంతలు కొండంత” లుగా వ్రాయుట మి
క్కిలి అరుదు. సర్వారాయుడుగారి లేఖ మొత్తముమీద తమ
కవిశేష్యరపురప్రాంతమున కొక యపవాదము యివ్వలేఖరి కలు
గజేసినట్లు భావించి వ్రాసినట్లు కనిపించుచున్నది. అసలే యిట్టి
విచారకరమైన విషయము నానయొద్ద గందరగోళము వాడావిడి
కలిగినందులకు అందఱును కించపడుచున్నప్పుడు వాలంటియరు
నకు ప్రమాదమేమియు రాలేదని సంతోషపా ను భూతులను
సర్వారాయుడుగారు వెలిమిచ్చుట వారిసుహృద్భావముకావచ్చు
ను. మరియొకసర్వాయుడు లేక రెండుసార్లు మాడుసార్లు
ఆయన మేనెల 8 వ తేదీ బుధవారపత్రికలో చదివి అపాయ
ము కలిగినట్లు వ్రాయబడనేమో తామే యాలోచించు
కొనెదరుగాక.

కేవలము అబద్ధపువ్రాతలు

“అంతవరకు నానను యొక్క నావను పట్టుకొనియున్న
వాలంటియరు పాఠశ్రామి రామ మోహను గారు నావ
పూర్వార్థగా కదలుచుచేతను నాననెక్కుటకు ప్రయత్నించి నా
వయొక్క కదలికచేతను యొక్కలేక మొలలోతు నీటిలో దిగ
వలసివచ్చెను. కట్టుకున్న పంచె తడియుటతప్ప మరేవిధమైన య

పాయమును కలుగ లేదు. ఈ వ్రాత కేవలము అబద్ధము. జరిగినసం
గతి యాధార్యమును గ్రహింపదలచినవారు 8 వ తేదీ ఆంధ్రప
త్రికలో ప్రకటితమైన సంగతులే నిజములని భావించగోరుచు
న్నాను. నాననంచేయుచున్న గందరగోళములో వాలంటియ
రు నానలోనుండి నీటిలో పడెనుగాని అంతవరకు నావ
లోనేయుండెను. తొలితప్పుతక్కినవట్టులు తడియుట ఆతడిబట్ట
లతోనే అమలపురమువరకును ప్రయాణముచేయుటనిజము. అ
పాయముకలిగినట్లు నేను వ్రాయనిదే ఏవిధమైన యపాయము
కలుగ లేదని వ్రాయుటనుచుండుకో పాఠకు లూహించెదరుగాక.
ఆంధ్రపత్రికలో నాచేబ్రకటితమైనది:—

“సామానులు జాగ్రత్తగా బాధ్యతలోనున్న రామమో
ను డెప్పుడు నీటిలోపడెనో ఆకట్టలములో తెలియదు. కాని
వరకుమైన రేపు అయినప్పటికిని ఆక్కడ మునిగిపోవునంతలోతు
ఉండకపోవుటచేత యాయునకును నీటిలోనుండి తేచి గుండెల
లోతున తిరుగ పడవనుపట్టుకొని జనమునుత్రోసివైచెను. పడ
వనునిషియు ఎంతగోలపెట్టినను, మహాత్ముని నానలోనివా రెం
తయరచినను తేలిననానను పట్టుకొనివడరు. ఇంకకార్యములేద
ని కొలదిమంది పైనుమెట్టులండగానే నావికుడు నాననుత్రొం
దరగ నానలిగనుకతిప్పకు పటి పైజనమును నింపివైచెను. నా
వలోని నీటిని తొందరగా తోడివైచిరి. ప్రాణాపాయములు
లేకుండా నందరు కృతార్థులైరి. సామానులు, ఆహార పదార్థములు
కాగితపు దస్త్రములు కొంతవరకు భద్రమైనవి.”

ఇందలి కవితా శైలికి సర్వారాయుడుగారిపంటి భాష
జ్ఞాలు తృప్తిపడి యోగ్యతాప్రశ్నమునొసంగినను అట్టియర్హత
కు నేమూసలేదు. మహాత్ముని సంచారములో నావనంద జరిగిన
వాదాపక్షికి సర్వారాయుడుగారు విచారపడక అందులో నొక
కించివిషయమునుగురించి అబద్ధములవేర్చి ప్రతికాప్రతినిధుల
పై నేరాలోపణములుచేయుటసంకుచితమౌవయము బయల్పడును
గాని వ్యక్తిప్రాముఖ్యత రానేరదు. తారాపూడిరేవులో యీ
సర్వారాయుడుగారు నాలోపూడ మాట్లాడినట్లుయితే వారెవ
రో నాకుపూడ కొంతపరిచయముయి యుండేది. మరికొన్నివివ
రములు అచోకి తెలిసికొనియుండవారు.

నెల్లూరుమండలమున మహాత్ముని

సంచారము

అల్లూరు

మహాత్ముగాంధీగారు మోపూరు వదలి 5 ఘంటలకు
అల్లూరునకు చేరిరి. అల్లూరు చెరువులో సుమారు 5 వేలమంది
ప్రజలు మహాత్ముల వారికి అమర్చబడిన వేదికకు యిరుప్ర
క్కలను స్త్రీలచేతను పొరులచేతను కిక్కిరిసి యుండిరి. స్థాని
కనాయకులకు శ్రీయుతులు రా. బ. ఆమంచర్ల కృష్ణరావు
పంతులు, మంగనూరు సుబ్బారావు పంతులు, కే. వి. రాఘ
వాచార్యులు లేవూరు సుబ్బరామరెడ్డి కొట్రా ఆదిశేషయ్య,
జెజవాడ సుందరరామరెడ్డి, రేవాల పట్టాభిరామరెడ్డి, కే.పార్థ
సారథి అయ్యంగారు, బొమ్మా శేషరెడ్డి దేశభక్త కొండా వెంక
టప్పయ్య పంతులు మున్నగువారు మహాత్ముగాంధీగారి అనుచ
రరులతో కూడా అల్లూరుచేరిరి. మహాత్ముగాంధీగారు చక్కగా
అమర్చబడిన వేదికపై కూర్చొనిరి. అల్లూరు యూనియన్ బోర్డు
వారును అల్లూరు ఇది ఆంధ్రసంఘసభ్యులును అల్లూరుపౌరుల
పక్షమున సన్మాన పత్రములను అందజేసిరి. మహాత్ములవారికి
స్వాగతపత్రములతో కూడా రు 1010-0-0 లును, మారం
రెడ్డి రుక్మిణమ్మగారు రు 115-0-0 లును, నూకలపాటి లక్ష్మారెడ్డి
నూకలపాటి వెంకటసుబ్బారెడ్డిగార్లు 200-0-0 లను 1826-0-0
భిద్దరునిధికి యిచ్చిరి. మహాత్ముగాంధీగారు హిందీలోనుపన్వళిం
చిరి. దానిని దేశభక్త కొండా వెంకటప్పయ్య పంతులుగారు
ఆంధ్రమున రేర్లమాచేసిరి. అందరు భిద్దరునే ధరించుచున్న సని
యు హిందూమహమ్మదీయులు ఏకీభవించి యుండవలయునని
యు గ్రామవైషమ్యములు విడనాడ వలయుననియు
అప్పత్రికృత విడనాడవలయుననియు, చెప్పుమా ఆదిఆంధ్రుల
పక్షమున నా కొసగిన స్వాగతపత్రములను అర్పించినందులకై
పందనములు ఆచరించుచున్నావని చెప్పిరి.

(ఒకవిలేఖరి)

శ్రీమనోరంజనప్రసంగార్థిపై కేసు

పోలీసువారింకను ఛార్జీషీటు పెట్టలేదు

అరెస్టునకు, కేసునకు సంబంధము లేదన్నారు

(స్వకీయవిలేఖరి)

బెజవాడ, మే 13:—నేడు ఉదయం 9 గంటలకు బెజవాడ జాయంటు మేజిస్ట్రేటువారియెదుట మనోరంజన ప్రసంగార్థిపై కేసు విచారణకువచ్చెను. కేసును పిలిచినప్పుడు పోలీసు ఇన్ స్పెక్టరుగారు హాజరున లేరు. ఇంకను పోలీసువారివద్దనుండి రిపోర్టు రాలేదు. కేసును ఆఫీసులో నుంచవలసినదిగ పోలీసు వారు కోరిరిని మేజిస్ట్రేటుగారు నడిపిరి. మనోరంజన ప్రసంగార్థి వకీలు శ్రీయుత చల్లపల్లి లక్ష్మీనరసింహంపంతులుగారిట్లనిరి:— ఇది నాలుగోవాయిదా. రెండు నెలలక్రిందట కారణము లేకుండ గనే పోలీసువారు అరెస్టుచేసిరి. ఈరోజున నైనను పోలీసు వారు ఛార్జీషీటును దాఖలుచేయవలసియుండెను. మాకు ఖర్చుల నిప్పించండి.

మేజిస్ట్రేటుగారు:—నేను మిమ్మునుగాని, ముద్దయిన గాని రమ్మనలేదు. సమవచ్చినపుడు హాజరు కమ్మన్నాను. పోలీసువారు ఛార్జీషీటును పెట్టుటకై యీ వాయిదా వేసి యుంటిని. ఇంకా రిపోర్టురాలేదు. 12 గంటలకు వచ్చునేమో చూచెదను.

వకీలుగారు:—కోర్టు ఉదయం 7 గంటలకైతే పోలీసు వారు సకాలములో కోర్టుకు హాజరుఅయి యుండవలసినది.

మేజిస్ట్రేటుగారు:—నేను ఇన్ని గంటలకని ఉదాహరించ లేదు. ముద్దయి ఇప్టము వచ్చినచోటుకు వెళ్లవచ్చుగదా. ఇబ్బంది యేమి?

వకీలుగారు:—అలాగనకండి. ఆయనమనసు ఆందోళనగ నుండును. కలకత్తా యూనివర్సిటీలో బి. ఏ. డిగ్రీని పొంది నారు. అఖిలభారత కాంగ్రెసుకమిటీ సభ్యులు అయి యున్నారు. నిమ్మరణముగ బెజవాడలో అమర్త్యుడ జరిగెను. రెండు నెలలక్రిందట అరెస్టు జరిగినను నేటిదనుక కేసు స్వభావము తెలియదయ్యెను. ఖర్చుల నిప్పించండి.

మేజిస్ట్రేటుగారు:—నేను మిమ్మును రమ్మనలేదుగదా. వకీలుగారు:—ఆలా నెలవిచ్చెదరేమి? ఆయనగారు కలకత్తాలో నుండిరి. ఆయనపక్షమున నేను తప్పుక హాజరు అగుట విధిగదా. పోలీసువారు గైరుహాజరు గనుక కేసును మాఫీ చేయండి. ఆందువలన న్యాయం కలుగగలదు.

మేజిస్ట్రేటు:—ఇన్ని గంటలకని నేను వాయిదా వేయ లేదు. కాబట్టి ఇంకా చూచును. పోలీసు రిపోర్టు వచ్చేదనుక నేనేమి చేయజాలను.

వకీలుగారు:—ఈకేసు యుగాంతమువరకు జరుగునేమో ఇంతలోగ 9-15 నిలకు పోలీసు ఇన్ స్పెక్టరుగారు కోర్టుకువచ్చిరి. రాగానే రిపోర్టును సిద్ధపరిచితిరా అని మేజిస్ట్రేటు గారు ప్రశ్నించెరి. లేదు. అరగంటలో తయారగునని ఇన్ స్పెక్టరుగారు జవాబిచ్చిరి.

మరల గం 10-35 నిమిషములకు కేసువిచారణకువచ్చెను.

ఇన్ స్పెక్టరుగారు:—ఇంకా కేసు దరియాప్తులో నున్నది. ఒక నెలరోజులు వాయిదా యిప్పించండి.

మేజిస్ట్రేటుగారు:—ఇప్పుడు కేసు యేసితిలో నున్నదో నాకు అంతు తెలియలేదు.

ఇన్ స్పెక్టరుగారు:—నేను కోర్టువారికి దాఖలు చేసికొను రిపోర్టులో అన్ని సంగతులను విశదపరుచుకొనెదను. ఇదివరకు జరిగిన అరెస్టుకు ముందు పెట్టబోవు కేసుకు సంబంధము లేదు. ముద్దయిగా రిచులేరుగాన ఎవరికి యిబ్బందిలేదు.

వకీలుగారు:—ఇప్పటికి రెండు నెలలు గడచెను. కేసు స్వభావము ఇంకా తెలియదు. దరియాప్తు జరుగుచున్నదోలేదో చెప్పరైరి. కాబట్టి వాయిదా ఇయ్యకూడదని మనవి.

ఇన్ స్పెక్టరుగారు:—అన్ని సంగతులు ఆసాంతపు రిపోర్టునందు వచించేయవలెను.

వకీలుగారు:—మరొకవిషయమునుగూర్చి మనవిచేయుచున్నాను. ఇప్పుడే ఇన్ స్పెక్టరుగారు కేసుకు ఎరెస్టుకు సంబంధము లేదన్నారు. ఆలాగయితే బహుశః గుప్తగారిని అరెస్టు చేసినప్పుడు దొరకినకాగితములనుబట్టి ఏదయో కేసును పెట్టెదరు నేమో. అట్లే జరుగునెదల ఈకోర్టువారు అట్టికేసును విచారిం చుటకు అధికారములేదని మనవి.

మితవ్యయము

నిరపాయము

సౌఖ్యము

తైరు నందు
పొసగు

3 ముఖ్య సూత్రములు

బ్రిటిష్ గుడ్ రిచ్ లండ్ యితరతైరుల ఏవియు గట్టినిమ్మిక నివ్వజాలవు. గుడ్ రిచ్ లో ఎక్కువ ప్రెషర్ గాని లేక తక్కువ ప్రెషర్ గాని, హెవీ డ్యూటీ గుడ్ రిచ్ గాని యిందులో ఏది అయినను నశి, అనశించదానికంటె ఎక్కువ దూరము గొంపోవును. ఎక్కువ సౌఖ్యమును గలిగించును. రోడ్డు వివత్తులనుండి రక్షణ గలుగజేయును.

నిర్ధారణచేయుటకు ఉపయోగించిచూడుడు. మరుసటిసారి గుడ్ రిచ్ సమర్పడు.

**BRITISH
GOODRICH
NEW NON-SKID TYRES
BEST IN THE LONG RUN**

మేజిస్ట్రేటుగారు ఇన్ స్పెక్టరుగారితో:—మీపై ఆకారినద్దనుండి మీరు యీ కేసునుగూర్చి పనిచేయుచున్నట్లు రిపోర్టును తెప్పించబడి మీపట్ల ను సీజరుగనట్లు నే నెరుంగగోరుచున్నాను.

ఇన్ స్పెక్టరుగారు:—అట్టిరిపోర్టును మేజిస్ట్రేటుగారికి చూపిరి. మేజిస్ట్రేటుగారు రిపోర్టునుచూచి “సరే, మీరు కేసునుగూర్చి పనిచేయుచున్నారుగదా” అనిరి.

వకీలుగారు:—అనవసరముగ నోజులను గడపవలదు.

వకీలుగారు యీ దిగువరీతిని వ్రాయబడిన పిటిషనును దాఖలుచేసిరి.

1. మనోరంజన్ గుప్తగార్థిపై తీసుకరాబడిన కేసు ఇంతలో ఇట్లా అట్లా తేలే మార్గమునుపడుటలేదు.

2. ఇప్పటికి నాలుగువాయిదాలు వేయబడినను ఇంకను పోలీసువారు ఛార్జీషీటును దాఖలుచేయలేదు.

3. ఇప్పటికే పోలీసువారికి కావలసినంత స్వల్పయొసంగబడెనుగాన యీ కేసును యింతటితో మాఫీచేయవచ్చును.

4. ఏకారణముననైనను, మరొక వాయిదానిచ్చటకు కోర్టువారు రంగీకరించేవత్తములో వాయిదాకయ్యెడి ఖర్చులను ప్రతివాదికిప్పించవలసిన ప్రార్థన.

ఈసారి వాయిదాకు ఛార్జీషీటును పెట్టినవత్తమున కేసును రద్దుపరుచుచునని ఆర్డరు నీయవలసినదిగ కోర్టువారిని వకీలుగారు కోరిరి.

ఇంకను ఆలస్యము కావలసినవియు, కోర్టునుండి సమనవచ్చేవరకు ప్రతినిధిగారు హాజరు కానక్కరలేదనియు మేజిస్ట్రేటుగారు చెప్పి 14 వ జూన్ తేదీకి వాయిదావేసిరి.

మాన సౌల్యా సినిమాత్రము

50 మూత్రము 0-10-0 (వది అణాలు)

తీరుతుంది! (ప్రొద్దుబుచ్చుల ప్రత్యేకము) గుగుమధికము!

తీరముల ఉష్ణాధికముచే కలిగిడి తైర్యకాశం, మూత్రము వివ్యాప్తము. అశీర్ణము, అరుచి, అప్తలించి, అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగములందు ఇలక్షయము, నీక్కిలం, పూర్వములం, శిరస్సు, ప్రశ్ని, అణులు మొదలగువానియందు గలిగిడి నొత్తులను బోగట్టి బ్రహ్మము మంచి అశోచనక దెచ్చును.

ఈమూత్రము మహావారి నొత్తులను నిండుసేమిస్తును. ఇందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవముగల ఔషధ మగుటచేతను వక్రమహాంధ్రుల యిని చెప్పవచ్చును. ఒక్కవారి వాడియించిన నిజము తెలియగలదు.

చిరునామా:— (1928)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,

వాస్తు నిడుమోలు, ఎలకుర్ర, కృష్ణాజిల్లా,

రైతాంగము

రైతులకు సంబంధించిన వ్యవసాయక, ఆర్థిక, సాంఘిక, పారిశ్రామిక విషయముల చర్చించు తెనుగుమాసపత్రిక. అసభవ జ్ఞులగు వ్యవసాయ శాస్త్రవేత్తలు, ఆర్థికశాస్త్రవేత్తలు, సుప్రసిద్ధులగు వ్యాపకర్తలు ఇందు వ్రాయుచుందురు. రైతులపాలిటి కామధేనువు.

చందా సం॥ కు రు 2-4-0

కావలెను: ప్రతి జిల్లాయందును, తాలూకాయందును చందాదారుల చేర్చుటకు ఏజెంట్లు జీతమునకుగాని, కమిషనునకుగాని, క్రింది చిరునామాకు వ్రాయును.

మేనేజరు రైతాంగము తిరుపల్లి క్లెరిక్, మదరాసు,

శ్రీ శ్రీ మై న త ల నూ నె

కుంతలకౌముది
తలనూనె

నవీన ఆవిరి పద్ధతులవల్ల మంచి సువాసన గలిగియుండునట్లు జిడ్డురహితమై యుండునట్లును, పరిశుభ్రముగా తయారైనది. అందులో చందన తైలము, పువ్వులనుండితీయబడిన నూనెలు చేరి యుండుటవలన మెదడునకు చల్లదనము గలిగించు గుణములను గలిగియున్నది.

ఉష్ణప్రదేశములకు
చాలా అప్యదకరమైనది.

స్టోరు లన్నిటియందును
దొరకును.

R. C. Sen & Co., Ltd.,

Calcutta

ఇనాము శాంపిల్ కోషన్

పేరు.....
చిరునామము.....

R. C. SEN & Co, Ltd., 259, Upper Chitpur, Calcutta.

చంటిబిడ్డలు అజీ
ర్ణవ్యాధులకు నిరసా
యోగకరముగు మందు.

"FIFTEEN POINTS"
FOR
MOTHERS.

That is the name of the invaluable booklet given free with every bottle Wood - ward's "Gripe Water." the one safe remedy for all digestive ailments in babies and young children.

Here is one of the points "Never put baby to sleep using so called remedies which contain narcotics". Wood - ward's "Gripe Water" is free from all dangerous drugs.

London, N. W.
97-87, Fortoss Road
Chemist.
Manufacturing
(1920)
W. WOODWARD.

WOODWARD'S
"Gripe Water"
KEEPS BABY WELL

W. WOODWARD (1920) Manufacturing Chemist,

79-87, Fortoss Road, London N. W., 5.

ఉచిత పుస్తకము
వాటర్ ప్రతి ఒకటి
పంపిణీగలది.

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

(15-5-29)

నీమజుల్లి దినుసులు

ఇరువది గజముల పీస్ ధరలు రు.అ.పై
కారికంముల్లు—22 × 22 మంగిసమార్కు (బి) 8-7-0
" " సరాసరికము 7-8-0
కారికంముల్లు—22 × 22 రాశీ "లయ్" (బి) రు 8-1-0
తెలుపుముల్లు—1702 (నెట్) రు 12-5-0 గ్లాస్ 9000
రు 12-3-6 ఎఫ్. ఎఫ్. 73, రు 8-3-0 88/883
రు 11-12-0; 1702 రు 11-0-0 9041 (నెట్)
రు 10-6-0, 30 (నెట్) రు 8-8-0 నైట్ వర్మింగులు
బి. బి. బి. రు 15-3-0 సి. 40000 రు 21-0-0
గేముల్లు—58" "క్వీసుమార్కు" 2424 రు 12-8-0; 2222
రు 11-4-0; బంగారు దుప్పి 22 × 22 (బి) రు 8-4-0;
సామాన్యరకం రు 7-4-0

నూలు

40 నెంబరు (నీమ 5 పా కట్టులు)—టాక్రి రు 5-10-0
చలువ (కొంగ) రు 7-3-0; చలువ ("ఎనిటిక్వెట్") రు 6-11-6
చలువ (నాగకన్యక) రు 6-13-0 చలువ (గుప్తి) రు 6-13-6 చలువ
(గడ్డజెండా) రు 6-13-0 పచ్చగుర్రము (ఎర్ర) రు 7-8-0
40 జపాన్ (పదిపానులకట్టు) అయిదు నక్షత్రములు
రు 11-14-0 కలర్ బాల్ రు 11-9-0.

60 నీమ (5 పానులకట్టులు)—అడకతైర రు 14-12-0
టి. (ఎర్ర) "పాటేలుతల" మార్కు రు 11-10-0
రాట్టము (ఎర్ర) రు 11-0-0; ఏ రుదుకారము రు 8-12-6;
ఎర్ర గడియారము రు 8-1-0; కంగారు మార్కు రు 8-14-0
హబ్బుజబ్బు రు 8-11-0
గడ్డిబండి మార్కు రు 8-11-6
పెన్నిల్లు రు 8-6-0
సిరాబుడ్డి రు 8-6-0
తెల్ల "కంగారు" 10-5-0
ఇండియా బ్రిటానియామార్కు తెల్ల రు 10-4-0
ఇత్తడిరేకులు—(డిక్ మేన్) రు 275
డిట్ (కూసాయర్) రు 272
రాగేశు రు 320.

సిమెంటుపీసా వెల:

గో-హేప్ ("చెయ్యి") రు 11-0-0
జర్మన్ "స్టాక్" రు 9-8-0 జర్మన్ "బునర్" రు 9-8-0

చక్కెరములుయొక్క ధర:

జావా "రెడి" రు 25-2-0 జావా రు 26-4-0
జావా రు 25-6-0 ఆగస్టు సెప్టెంబరు రు 25-5-0.
వేరు సెనగ నూనె
పీసాలలో రు 97-0-0

ఆముదము

(మిల్ డెలివరీ) రు 99-8-0.

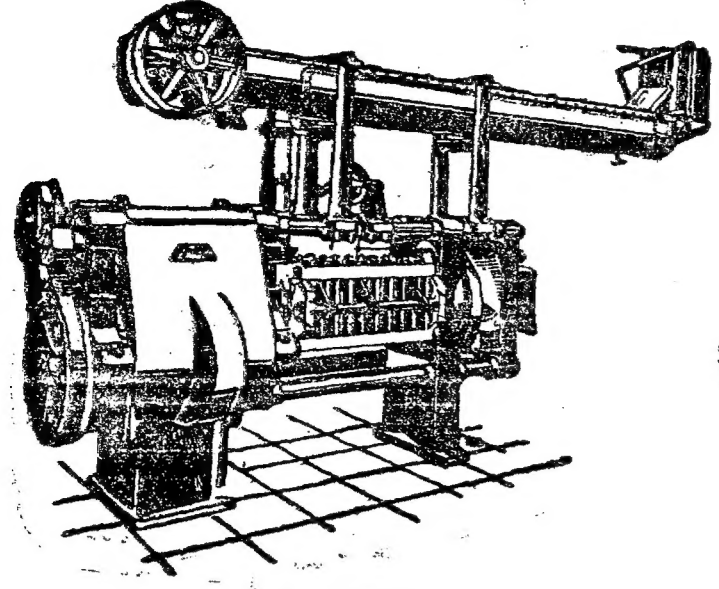
పదునుచేసినతోలు రతి 1-కి ధరలు

ఆవుతోలు (7 లు-6) "అఫ్ కంట్రిన్" రు 0-13-6 లు 1-0-0
" (శేలి) " రు 1-1-9 లు 1-2-8
" (7 - 6) న్యూనగ్రుంజె రు 0-14-3 లు 1-0-6
" (శేలి) " రు 1-2-0 లు 1-2-8
" 6 కిలొ గ్రాముల జెజుడు రు 0-14-6 లు 1-0-8
" (6 కిలొ 7 కిలొ) విజయనగరము రు 0-15-0 లు 1-1-0
" (7 లు 7 కిలొ) వీరూరు రు 0-15-0 లు 0-15-6
గోదతోలు రు 0-10-6 లు 0-11-0
గోదూడతోలు రు 1-1-6 లు 1-2-0
ఆవుదూడతోలు రు 1-11-6 లు 1-12-6

WANTED.

For the Hindu Theological High School, Madras. Energetic Secondary Grade Trained Teachers. Sound knowledge of Telugu and Tamil essential. Intermediates preferred. Salary according to deserts. Should join duty on 20th June. Apply before 25th May to NARAYANDAS GIRDHARDAS, Honorary Secretary.

ఆ యి ల్ మి ల్ల యం త్ర ము లు

4103

VOLKART ENGINEERS

ఆర్కేనియన్ ఏజీ, మద్రాసు
ప్రదర్శనశాలలు బెజవాడలో కూడా గలవి.

Please Annas 10 only.
AMRUTANJAN DEPOT.
MADRAS & BOMBAY.

శుక్లబందు

సంత దుర్బలమైన పీఠ్యమునైనను గట్టిపరచి ఒక్క-గంట
లోనే అద్భుతమైన ప్రభావమును చూపును. శుక్లనష్టమును
కట్టుబట్టి పేరు పొందినది. స్త్రీపురుషులకు నిరతికేయ ప్రేమను
కలిగించుటకు దీనిని మించిన ఔషధము లేదు. 25 మా. 2-8-0

త్రిపురసుందరి వైద్యశాల,
మహేంద్రవాడ - రామచంద్రపురంపాస్ట, గోదావరిజిల్లా

దుర్గామెడికల్ హాల్

గవర్నరుపేట. బెజవాడ

గజేరియా మిక్చర్

గ్యారంటీగా 3 రోజులలో కుదురును

(1) ఈమందు నెగరోగములను నివారించి మూత్రము
నిడుచునప్పుడు గలగు పొట, మంట, చురునును యింజక్షన్
లతోను పిచ్చికారీలతోను నిమిత్తం లేకుండా తప్పక కుదుర్చును.
సీసా 1-కి రు 3-0-0.

మూర్ఛార్పము

(2) ఈమందు యెటువంటి మూర్ఛలైనను యెన్నిసంఖ్య
తృణముననుండియును మూర్ఛలైనను గ్యారంటీగా, కుదుర్చును
నెలకు సరిపోవుచుండు రు 3-0-0.

పొడలకులైలము

(3) ఈలైలము తెల్లపొడలసేగాక యితరవిధములైన
పొడలనుగూడ పోగొట్టును. ఇంకను తామర, గజ్జి, కర్పాజీ
మొదలుగాగల అన్ని విధములైన చర్మనాధులను పోగొట్టి చర్మ
మును మామూలుస్థితికి మార్చును. డబ్బీ 1 కి రు 1-0-0
ఏజంట్ల కాలెను.

**The Asiatic Government Security
Life Assurance Co. Ltd.,** 980
BANGALORE CITY.
WANTED.

General and District Agents in all important
centres of the Madras Presidency, Travancore
& Cochin. Liberal contracts covering definite
territory with Head Office connection and
with power of appointment of Sub-Agents.

Request details for our Remunerative pro-
position.

V. RANGASAMY Esq.,

B.A.B.L., F.C.I.,

General Secretary, Bangalore City.

Messrs. P. K. RAU & Sons,

Chief Agents, Madras Presidency

33, Mukernallamuthu St. G. I. Madras.

ప్రకటన

శ్రీపాద కృష్ణమూర్తి శాస్త్రిగారిచే తయారుచేయ
బసిన ఆయుర్వేదోషధము లన్నియు మావద్ద దొరకును.

రాజవైద్య పి. పూర్ణయ్య,

గంటుమ్మచెట్టువద్ద, గుంటూరు.

135-3

ధర సరసము! నష్టకమైన సరకు!!

స్వదేశాభిమానులారా! స్వదేశీ పరిశ్రమమునకు
ప్రోత్సాహ మొసగి, ఉత్సాహమును గలిగింపుడు!!

అన్నిరకముల పప్పుర మెంట్లు హిందూదేశమునందే హైందవ
పారిశ్రామికులచే చేతితో యికబడిక తయారుచేయబడినవి. వివరము
కు ఈ దిగువవిలాసమునకు వ్రాయవలెను. 55

తండ్రి విలాసము } ది ఈస్టరన్ కన్వెక్షనరీ మార్ట్, 61, ఆదియప్పనాయకవీధి,
"పేయారి" } జి. టి., మద్రాసు.

గట్టి చాయ రంగు నూలు

పూర్వమునుంచి తయారుచేయబడిన గట్టిచాయ తొగురుమరుచాయ నూలురకమున్ను
నూతన పలురకముల కలరు నూలున్ను, నెం 20 మొదలుకొని నెం 150 బరు నూలువరకు
తయారుచేయుచున్నాము. కావలయువారు ఆర్డరు వ్రాయించితే ధరలు సరసముగాను గట్టి
చాయలుగాను పంపించబడును. శాంపిల్ ఆర్డరుకు వ్రాయుడు. 132

యల్. కే. మీనాక్షి అయ్యర్,
గట్టిచాయనూలు జవళివ్యాపారం, మహాలిపేధి, మధుర.

Acacia Toilet Soap

గడ్డెస్స్ ఆకేషియా టాయిలెట్ సోప్
పట్టు నపయోగించి, ఎక్కవ సౌఖ్య
కాదు పొందదు. ఇంతకన్న నిర్మలమైన
బోదు. దానియొక్క శుభావన మీ కంపుకు
కలిగించును కరిజలము, పన్నె కక్కిన టాయి
లెట్ పంపిణీయై యెట్టుకొనుటకు వ్యా
పించును.

పోల్ ప్రెసిడియన్ ఆల్ ఫ్రెడ్ డబ్ల్యూ బ్రూక్
చాప్లె నెం 375, బొంబాయి.

గడ్డెస్స్ మాంచెస్టరు వారిచేతయొడగాబడినది